

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९/०८०

District Disaster Preparedness and Response Plan 2022/023

समन्वय, खोज तथा उद्धार

आपत्कालीन आश्रयस्थल
तथा गैह्खाद्य सामग्री

खाद्य तथा कृषि

खानेपानी तथा
सरसफाई

संरक्षण

स्वास्थ्य तथा
पोषण

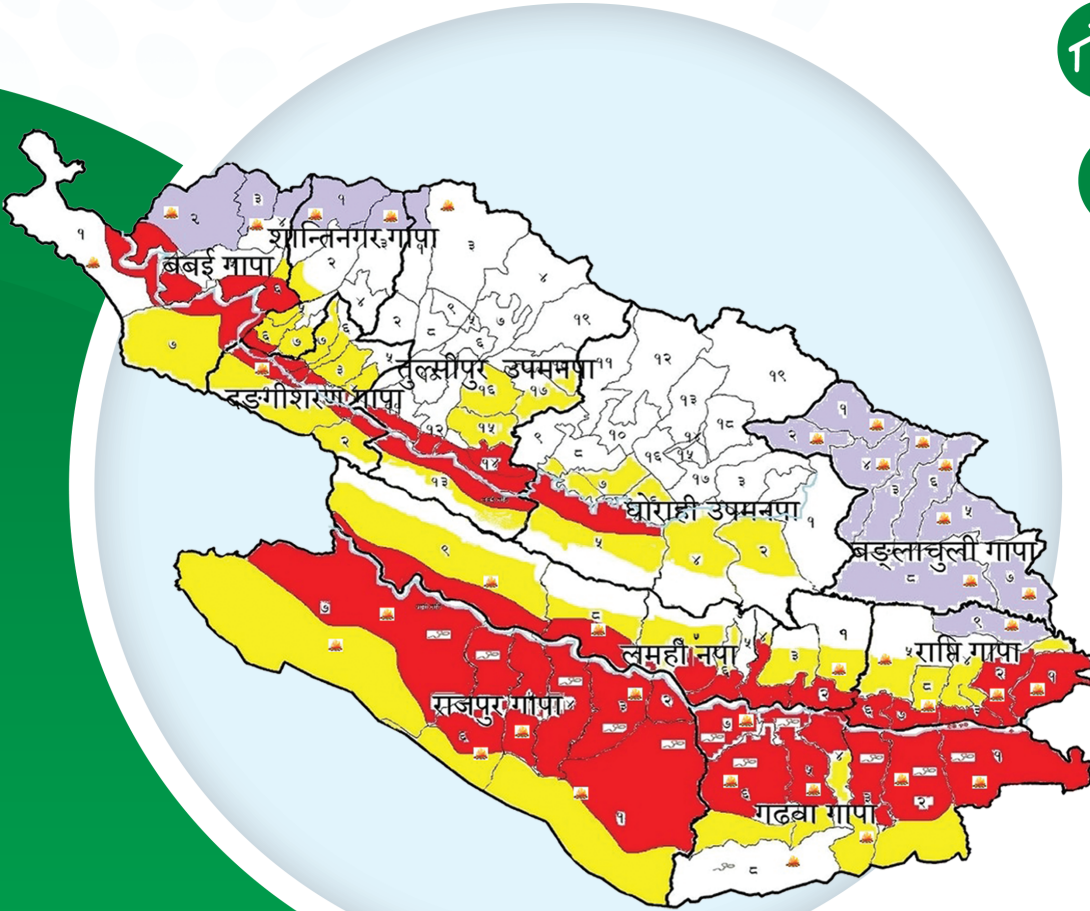
आपत्कालिन
शिक्षा

पनुःस्थापना तथा
पुनःनिर्माण

आपत्कालिन सञ्चार

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ
District Disaster Management Committee (DDMC), Dang

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ बबई नदी बाढी पूर्वसूचना संचार संयन्त्र

जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान शाखा टेलिफि नं. : ११५५
जल तथा मौसम विज्ञान विभागको बक्सडिस्ट : www.hydrology.gov.np
हावापानी फिन्ड कायलिय पोस्टाईट : ०८२-५६००३६
वर्षा मान्य केन्द्र रातमास्ट, खड्क बहादुर घर्ति ९८००१३४३६९२
वर्षा मान्य केन्द्र मानिकपुर, अम बहादुर डोँगी : ९८०८०८६८६३
नयाबस्ती वर्षा मान्य केन्द्र, विलिचन्द बालन : ९८०६२०७०८४
पदमपुर वर्षा मान्य केन्द्र हिरुर, बसन्ती ठकाल : ९८०९५८२६६९
पोन्टिङ्गरी जलसतह मान्य केन्द्र, विष्णु कुमार खत्री : ९८०७८८१२२५५
कानिबरा जलसतह मान्य केन्द्र, टीप प्रसाद खड्का : ९८०९४७३६८

जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ
प्रमुख जिल्ला अधिकारी मोवाइल नं. : ९८५७८०७७७७
कायलिय फोन नं. ०८२-५६०१३३
जिल्ला आपतकालिन कार्यालयन केन्द्र (DIEOC), दाङ
फोन नं. : ०८२-५६३३१६०
सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी मोवाइल नं.
९८५७८५७७७७

उपेक्ष आतकालिन कार्यालयन केन्द्र, सन्तुली
फोन नं. ०७१-५९६६२
सूचना अधिकृत मोवाइल नं. ९८२९१७९०३०१
टोल फि नं. १६६०७५५२०२०

राष्ट्रिय आतकालिन कार्यालयन केन्द्र,
काठमाडौं
टोल फि नं. ११४५, ०१६०००१५५

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखा
नारायण आचार्य, सभापति
मोवाइल नं. ९८५७८००७७४
कायलिय फोन नं. ०८२-५६३४७१, २००२२

जिल्ला प्रहरी कायलिय, पोन्टिङ्गरी दाङ
मोवाइल नं. ९८५७८०५५५५
टोल फि नं. १००
कायलिय फोन नं. ०८२-५६०१९९

सम्बन्ध प्रहरी बल नेपाल बाहुक दाङ
मोवाइल नं. ९८५७८०३२९९
कायलिय फोन नं. ०८२-४९१३५५

नेपाली सेना, राणासिंह बल गाण धाराही, दाङ
मोवाइल नं. ९८५९१६३२७७
कायलिय फोन नं. ०८२-५६१०६२
९९ नं. बालिन तुल्सीपुर फोन नं. : ०८२-५६१४४४

विषय क्षेत्रगत
निकायहरू
जिल्ला सभन्धय समिति, दाङ
जिल्ला सभन्धय अधिकारी
मोवाइल नं. ९८५७८८८२२२२
कायलिय फोन नं. ०८२-५६०१४४

स्थानीय एफ. एम. रेडियो
रेडियो मध्यमस्तर एफ. एम. ०८२-५६०९६
रेडियो स्वाइचरी एफ. एम. ०८२-५६०१६
रेडियो डेन्टो एफ. एम. ०८२-५६५५८
रेडियो तुल्सीपुर एफ. एम. ०८२-५६०१८
रेडियो लोकोमोटिव एफ. एम. ०८२-५६०१९
रेडियो प्रकृति एफ. एम. ०८२-५६०१८
रेडियो सडिबन्दी एफ. एम. ०८२-५६०१८
रेडियो गडगाला एफ. एम. ०८२-५६०१८
रेडियो हिरुर एफ. एम. ०८२-४०३०८

ने रे सी उपशाखा
१. धाराही उपशाखा सभापति
सम्बन्ध केपरी : ९८४७८२२१४३
२. धारापानी उपशाखा सभापति
सिलाराम केपरी : ९८४७८५८२८०
३. नारायणपुर उपशाखा सभापति
मिनराम शर्मा : ९८४७८०६८२७
४. मानपुर उपशाखा सभापति
जगदिश देवकोटा : ९८४७८३०४२७
५. सिन्धुली उपशाखा सभापति
केसाव कुमार शर्मा : ९८५७८००४५
६. उरहरी उपशाखा सभापति
नेखराम बस्नेत : ९८४७८३६७२
७. तुल्सीपुर उपशाखा सभापति
शेखरबन्ध पोखरेल : ९८४७८३०७१
८. पवननगर उपशाखा सभापति
दीर्घा बस्ती : ९८४७८२५७८६
९. बागुर उपशाखा सभापति
सिखलपुर बुढाथोकी : ९८४७८३७३७
१०. शान्तिनगर उपशाखा सभापति
विमल केसी : ९८४७८३४५२
११. चकलु उपशाखा सभापति
मुकुन्दबोर खाम्का : ९८०९५५२०१२

स्थानिय प्रहरी प्रमुख :
बडा प्रहरी कायलिय पोन्टिङ्गरी
प्र. नि. मोवाइल नं. : ९८५७८००००
इलाका प्रहरी कायलिय नारायणपुर
प्र. नि. मोवाइल नं. : ९८५७८००८६
प्रहरी चौकी, विन्दी
प्र. नि. मोवाइल नं. ९८४७८२८२७
इलाका प्रहरी कायलिय, तुल्सीपुर
कायलिय फोन नं. : ०८२-५६००२२
प्र. ना. नि. मोवाइल नं. ९८५७८००८८
प्रहरी चौकी जगपुर,
अल्पाई प्रहरी पोस्ट दमाराहि
प्र. नि. मोवाइल नं. ९८४८५५४४४
प्रहरी चौकी पोन्टिङ्गरी
प्र. ना. नि. मोवाइल नं. ९८६६९१३४०
प्रहरी चौकी बागुर
प्र. नि. मोवाइल नं. ९८४८००४५७२
इलाका प्रहरी कायलिय चकलु
प्र. नि. मोवाइल नं. ९८६३११७७०
समाद शाखा ९८४८६९६०६२
इलाका प्रहरी कायलिय हिरुर
प्र. ना. नि. मोवाइल नं. ९८४०८२९७०
प्रहरी चौकी पुर्यायारा
प्र. ना. नि. मोवाइल नं. ९८६६८८२५०
प्रहरी चौकी चिरापाड
प्र. ना. नि. मोवाइल नं. ९८२९५३०९८

सम्बन्ध प्रहरी बल नेपाल सुरक्षा सेवा
तुल्सीपुर
स. ग. नि. मोवाइल नं. : ९८५९१५८१३
कायलिय मोवाइल नं. : ९८४८२१२६६१

राणासिंह बल गाण तुल्सीपुर गुप्त
मोवाइल नं. : ९८५९१३६९४
कायलिय फोन नं. : ०८२-५६१४४४

बालि रडार, सभन्धय : ९८५७८०७७७७
बालिपानी, सरकाई : ९८५७८३५५५६
खड्क सभापति : ९८५८००००६९
स्वास्थ्य तथा पोषण : ९८५७८३४५८१
सिखा : ९८५७८३४५०९
अस्वास्थ्य अथवा सैद्धांत्य :
९८५७८३४८११, ९८५७८३४०७४
संरक्षण : स्थानिय सहक
पुनर्वासना, पुन निर्माण : ९८५७८८२२२२

स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति
पोराली उपमहानगरपालिका
प्रमुख : सन्धलन केपरी
मोवाइल नं. : ९८५७८३१११
तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका
प्रमुख : टीकाराम खड्का
मोवाइल नं. : ९८५७८२२१४०
अथवा : शम्भु मिश्री
दीर्घा राणा गाँउपालिका
अथवा : ९८५७८२०६६०
बबई गाँउपालिका
अथवा : कलबहादुर खत्री
मोवाइल नं. : ९८५७८३००३९
शान्तिनगर गाँउपालिका
अथवा : प्रसाद बस्नेत
मोवाइल नं. : ९८५९२२८०८

सकटासल समुदायका पुर्बसूचना प्रान्ती कार्यदलका संयोजकहरूको सम्पर्क मोवाइल संवर
बबई गाँउपालिका :
मुन्दीपुर, सेल बस्ती : ९८०६२७०४२३
काँचला, डिल्ली केपरी : ९८४७८५००६
बबईराणा, देविराम कुसारी : ९८५७८००३६
सोमिपुर, मानली केपरी : ९८५०९७०४३
सुनौरी, रेमनी केपरी : ९८५०८८८०१३
दीर्घा राणा गाँउपालिका :
बोकी रडारपुर, उमरा केपरी : ९८४७९३२८२२
बोकी, उमरा डोँगी : ९८०९८९९३३१
रामपुर, रमिना केपरी : ९८०९५४८८३३
बैराङ, कुसुला केपरी : ९८०९६२२००७
शनाङ्ग, लक्ष्मण केपरी : ९८०९२५१६४
सिन्धुला, प्रकाश केसी : ९८०८८०२६०७
सिन्धुली, सुरेन्द्र केपरी : ९८०७०८३७५
शान्तिनगर गाँउपालिका :
देवपुर, मिनामति केपरी : ९८२९५६७३३२
उडोतिब्यारी, श्यामासद केपरी : ९८०६२०४६५
कोराखा, तिलका शर्मा : ९८०९७९४४२०
प्रदीरा रैरान्तियारी, लक्ष्मण केपरी : ९८०६६८६३८

बबई गाँउपालिका :
मुन्दीपुर, सेल बस्ती : ९८०६२७०४२३
काँचला, डिल्ली केपरी : ९८४७८५००६
बबईराणा, देविराम कुसारी : ९८५७८००३६
सोमिपुर, मानली केपरी : ९८५०९७०४३
सुनौरी, रेमनी केपरी : ९८५०८८८०१३
दीर्घा राणा गाँउपालिका :
बोकी रडारपुर, उमरा केपरी : ९८४७९३२८२२
बोकी, उमरा डोँगी : ९८०९८९९३३१
रामपुर, रमिना केपरी : ९८०९५४८८३३
बैराङ, कुसुला केपरी : ९८०९६२२००७
शनाङ्ग, लक्ष्मण केपरी : ९८०९२५१६४
सिन्धुला, प्रकाश केसी : ९८०८८०२६०७
सिन्धुली, सुरेन्द्र केपरी : ९८०७०८३७५
शान्तिनगर गाँउपालिका :
देवपुर, मिनामति केपरी : ९८२९५६७३३२
उडोतिब्यारी, श्यामासद केपरी : ९८०६२०४६५
कोराखा, तिलका शर्मा : ९८०९७९४४२०
प्रदीरा रैरान्तियारी, लक्ष्मण केपरी : ९८०६६८६३८

बबई गाँउपालिका :
मुन्दीपुर, सेल बस्ती : ९८०६२७०४२३
काँचला, डिल्ली केपरी : ९८४७८५००६
बबईराणा, देविराम कुसारी : ९८५७८००३६
सोमिपुर, मानली केपरी : ९८५०९७०४३
सुनौरी, रेमनी केपरी : ९८५०८८८०१३
दीर्घा राणा गाँउपालिका :
बोकी रडारपुर, उमरा केपरी : ९८४७९३२८२२
बोकी, उमरा डोँगी : ९८०९८९९३३१
रामपुर, रमिना केपरी : ९८०९५४८८३३
बैराङ, कुसुला केपरी : ९८०९६२२००७
शनाङ्ग, लक्ष्मण केपरी : ९८०९२५१६४
सिन्धुला, प्रकाश केसी : ९८०८८०२६०७
सिन्धुली, सुरेन्द्र केपरी : ९८०७०८३७५
शान्तिनगर गाँउपालिका :
देवपुर, मिनामति केपरी : ९८२९५६७३३२
उडोतिब्यारी, श्यामासद केपरी : ९८०६२०४६५
कोराखा, तिलका शर्मा : ९८०९७९४४२०
प्रदीरा रैरान्तियारी, लक्ष्मण केपरी : ९८०६६८६३८

गुणस्तर र उत्तरदायित्वहरूसाग सम्बन्धित आधारभूत मानवीय मापदण्डहरू

प्रकाशक	:	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ
प्रकाशन मिति	:	२०७९ श्रावण
व्यवस्थापन	:	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ
सर्वाधिकार	:	जिल्ला प्रशासन कार्यालय , जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ
फोन	:	०८२-५६०९३३,०८२-५६३५४०
सल्लाहकार	:	श्री हिरालाल रेग्मी,प्रमुख जिल्ला अधिकारी

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९/०८० को अद्यावधिक कार्यदल

संयोजक	:	श्री सावित्रा पुन, स.प्र.जि.अ. जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ
सदस्य	:	श्री मदन गौतम ,उप सभापति नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ
सदस्य	:	श्री टंकराज गौतम, प्रशासकीय अधिकृत/विपद् फोकल पर्सन,जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ
सदस्य	:	श्री विनायक पौडेल, सूचना व्यवस्थापन अधिकृत , नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मार्फत DEOC दाङ

प्राविधिक सहयोग : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, दाङ ।

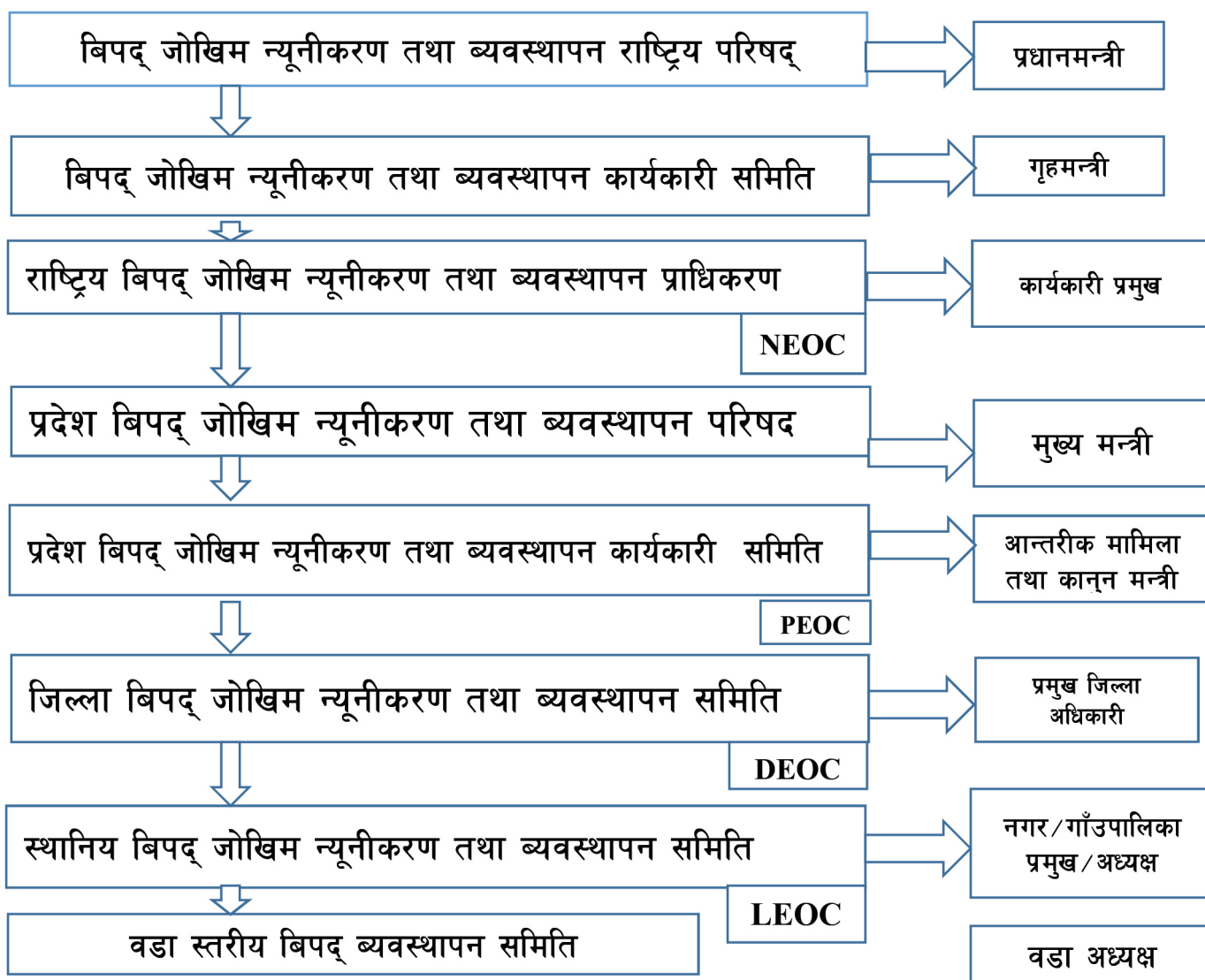
आर्थिक सहयोग : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, समुदायमा उत्थानशिलतामा अभिवृद्धि कार्यक्रम (ENCORE 22-23)

आर्थिक सहयोग

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, दाङ जिल्ला शाखा

बिपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ अनुसार

जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको गठन प्रकृया :

प्रमुख जिल्ला अधिकारी	अध्यक्ष
जिल्ला समन्वय समितिको प्रतिनिधि	सदस्य
जिल्ला भित्रका स्थानिय तहका अध्यक्ष तथा प्रमुख	सदस्य
स्वास्थ्य सम्बन्धि विषय हेर्ने जिल्ला स्थित कार्यालयको प्रमुख	सदस्य
जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु	सदस्य
जिल्ला स्थित पूर्वाधार तथा सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित कार्यालयका प्रमुखहरु	सदस्य
राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका जिल्ला स्थित प्रमुख वा प्रतिनिधिकरु	सदस्य
नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
गैरसरकारी संस्था महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
नेपाल पत्रकार महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
उद्योग बाणिज्य महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तोकेको अधिकृत	सदस्य सचिव

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय

कार्यालय : ०८२-५६०१३३
☎ : ०८२-५६००२८
: ०८२-५६०४६६
आवास : ०८२-५६००२९

मन्तव्य

नेपालमा बाढी, पहिरो, आगलागी, हावाहुरी, महामारी, शितलहर, चट्याङ्ग जस्ता विपद्बाट प्रत्येक वर्ष ठूलो जनधनको क्षति हुने गरेको छ । अझ खास गरी यस प्रकारको विपद्हरूले संकटासन्न अवस्थामा रहेका महिला तथा बालबालिकाहरू, अपांगता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिकहरूलाई बढि मात्रामा असर पुगेको देखिन्छ । मानविय क्रियाकलाप तथा अन्य कारणहरू एवं जलवायु परिवर्तनको प्रभावले विपद्का अभै खतरनाक र ठूला लक्षणहरू देखा पर्न सक्ने र जसको समयमा नै सावधानी पूर्वक व्यवस्थापन तथा पूर्व तयारी गर्न सकिएन भने भविष्यमा अत्यन्त ठूला विपद्हरू आउन सक्ने संभावना रहेको छ ।

यसै क्रममा नेपाल सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा विपद् व्यवस्थापन ऐन २०७४ (संशोधन २०७५) अनुसार प्रत्येक जिल्लामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितीको गठन गरि विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण तथा अध्यावधिक गर्ने कार्यको थालनी गरेको छ । नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयले विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६९, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय निति २०७५, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा २०७५, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० को अवधारणागत ढाँचामा तयार गरेको छ । उक्त मार्गदर्शनमा आधारित रहेर दाङ जिल्लामा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ निर्माण गरिएको र समयक्रमसँगै सो योजनालाई अध्यावधिक गर्नुपर्ने आवश्यकता महसुस गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्विकृत गरी जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ को आठौँ अध्यावधिक २०७९ प्रकाशनमा ल्याईएकोछ । यस कार्यमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङको नेतृत्व र जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (District Lead Support Agency-DLSA) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, दाङ जिल्ला शाखाको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा अध्यावधिक भएको यस योजनालाई मुर्तरुप दिनका लागि जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रमा रहि कार्य गर्ने सुचना व्यवस्थापन अधिकृत विनायक पौडेल, विभिन्न विषयगत कार्यालयहरू, जिल्ला समन्वय समिति, राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू, स्थानिय तहका प्रमुखहरू, सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू, पत्रकार महासंघ, दाङ जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ, जिल्लामा क्रियाशिल संघसस्थाहरू, विभिन्न सञ्चार माध्यम लगायत जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरू लगायत मानविय सहायता कार्यमा सम्लग्न सम्पूर्ण निकायहरूमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । अन्त्यमा यस योजना अनुसार स्थानिय तहहरूले समेत स्थानिय तहको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याएमा जिल्लामा विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग पुग्नुका साथै विपद्का घटनाबाट हुनसक्ने जनजनको क्षतिलाई कम गर्न समेत मद्दत पुग्ने अपेक्षा गरेको छु । अन्त्यमा यस कार्ययोजनामा जिम्मेवारी तोकिएका सम्पूर्ण निकाय तथा पदाधिकारीहरूबाट आफुलाई तोकिएको जिम्मेवारी प्रभावकारी रुपमा निर्वाह हुने विश्वास व्यक्त गर्दछु ।

हिरासाल रग्मी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

अध्यक्ष, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९/०८०

Ref. No.

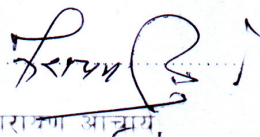

भनाइ

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निमाणको प्रारम्भिक जिम्मेवारी देखि हाल सम्म निरन्तर तथा नियमित रुपमा प्राविधिक सहजकर्ता रुपमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखा रहन सन्नु र रहन पाउनु आफैमा एक गर्व हो । यसको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङ प्रति नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको तर्फ बाट आभार व्यक्त गर्दछु । विशेष गरी देशको नयाँ संघिय संरचना पछि विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा निर्मित ऐनले रेडक्रसको भुमिकालाई केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीय तह सम्म पहिचान तथा भुमिकालाई जुन स्थान दिएको छ र नेपाल सरकारको सहयोगी हो भन्ने यथार्थ लाई पुष्टि गरेको छ ।

आगामी दिनमा विपद् व्यवस्थापनको अनुभवलाई नेपाल सरकारको सहयोगीका रुपमा दाङ जिल्लामा आफ्नो श्रोत साधन र प्राविधिक क्षमतालाई अधिकतम प्रयोग गर्ने प्रतिक्रिया समेत व्यक्त गर्न चाहन्छु । विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा प्रतिकार्यको अनुभवहरूलाई दाङ रेडक्रसले जनसमुदायमा विपद् जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्दै जाने अभियानमा जुन भुमिका पुरा गरेको छ अझ यसलाई बढि प्रभावकारी बनाउदै सम्भावित जोखिमलाई न्यून गर्न समुदायलाई सुचिचित गर्न जनधनको क्षतीलाई घटाउन जिल्ला स्थित आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र मार्फत रेडक्रस दाङले खेलेको भुमिका सबै सामु स्पष्ट छ ।

दाङ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०७९ साल जेष्ठ २० गतेको बैठकको निर्णय अनुसार २०७९/२०८० का लागि पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निमाण गर्न जिल्ला अगुवा सहयोग संस्था (District Lead Support Agency DLSA) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखालाई जिम्मेवारी दिएकोमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई धन्यावाद दिन चाहन्छु र प्रतिकार्य योजना निमाणमा सहयोग गर्नुहुने विषयगत शाखा, सरकारी तथा गैर सरकारी सघ संस्थाहरू, स्थानीय तहहरू, नेपाल रेडक्रसका उपशाखाहरू साथै सबै निकाय प्रति आभार प्रकट गर्दछु ।

नारायण आचार्य,

सभापती

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, दाङ

शब्द संक्षेप :

जि.वि.ब्य.स	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति
DDMC	District Disaster Management Committee
जिसस	जिल्ला समन्वय समिति
उमनपा	उपमहानगरपालिका
नपा	नगरपालिका
जिसअ	जिल्ला समन्वय अधिकारी
उमनपा/नपा/गापा	उपमहानगरपालीका/नगरपालिका/गाउँपालिका
साविक गाविस	साविक गाउँ विकास समिति
जि.पु.का.	जिल्ला पूर्वाधार विकास कार्यालय
जि.शि.स.अ.	जिल्ला शिक्षा समन्वय अधिकारी
जि.शि.स.इ.	जिल्ला शिक्षा समन्वय इकाई
स्वा.का.	स्वास्थ्य कार्यालय
जिपसेका	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय
नेरेसो	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
ने. से.	नेपाली सेना
प्रजिअ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
प्रउ	प्रहरी उपरीक्षक
सप्रउ	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक
सप्रनाउ	सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रनाउ	प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रनि	प्रहरी निरीक्षक
मबासशा	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा
सप्रब	सशस्त्र प्रहरी बल
डि.व.का.	डिभिजन वन कार्यालय
जि.भु.सं.का.	जिल्ला भु संरक्षण कार्यालय
ज.उ.प्र.नि.वि.	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण बिभाग
रा/अगैसस	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था
DLSA	District Lead Support Agency
DEOC	District Emergency Operation Center
NEOC	National Emergency Operation Center
PEOC	Provincial Emergency Operational Center
UNFPA	United Nation Population Fund (United Nations Fund for Population Activities)
UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund
SCI	Save the Children International
DDRC	District Disaster Relief Committee
FNJDang	Federation of National Journalist Dang Branch
D-WASH CC	District Water Sanitation and Hygiene Coordination Committee
L-WASH CC	Local level Water Sanitation and Hygiene Coordination Committee
DHO	District Health Office
NRCS	Nepal Red Cross Society
IRA	Initial Rapid Assessment
MIRA	Multi Initial Rapid Assessment
CSDA	Cluster Specific Details Assessment
PDNA	Post Disaster Need Assessment

विषयसूची

१.१ पृष्ठभूमि (Background)	१
१.१ नेपालमा विपद् जोखिम	२
१.२ दाङ जिल्लाको सामान्य जानकारी (Brief Introduction of Dang District)	२
१.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक गर्नुको उद्देश्य :	६
१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नुपर्ने आवश्यकता :	७
१.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिकको क्षेत्र र सीमा :	७
योजनाको पृष्ठभूमि- बिपद्को स्थिति, योजनाको आवश्यकता औचित्य	८
२. बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा :	८
बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य	८
३. विपद् पूर्वतयारी योजना र बिपद् सम्बन्धी कार्य गर्ने निकायहरु :	८
३.१ मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायको सम्पर्क सूची	९
३.२ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा	११
३.३ जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको विभिन्न बैठकका निर्णयहरु :	१२
३.४ विपद् जोखिम विश्लेषण	१४
३.५ जिल्लाको निकायगत श्रोत साधनको आंकलन (Stakeholders Stocks Mapping)	२५
३.६ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान :	३३
४. विपद्को प्रकृतिमा आधारित विषयगत प्रतिकार्य योजना	३५
४.१ विषयगत क्षेत्रको परिचय (Introduction of Cluster Approaches)	३५
४.२ जिल्लास्तरमा सक्रिय रहने क्षेत्रगत नेतृत्व (Cluster Lead) :	३६
दाङ जिल्लामा बाढीको पुर्वांनुमान	६४
अनुसूचीहरु	६६
अनुसूची १ : स्थानीय तहका प्रमुख तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरुको सम्पर्क सूची	६६
अनुसूची २ : स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सम्पर्क सूची	६९
अनुसूची ३ : निजी अस्पतालहरुको सम्पर्क सूची	७०
जिल्लामा रहेको स्वास्थ्य चौकी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रको विवरण	७१
अनुसूची ४ : नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका जिल्ला शाखा कार्य समितिहरुको सम्पर्क सूची	७२
नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखा सभापतिहरुको सम्पर्क सूची	७३
अनुसूची ५ : जिल्ला प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतका ईकाइहरुको सम्पर्क सूची	७३
अनुसूची ६ : सशस्त्र प्रहरी वल दाङ अन्तर्गतका ईकाइहरुको सम्पर्क सूची	७५
अनुसूची ७ : जिल्लामा सञ्चालित दमकल सेवाहरुको सम्पर्क सूची	७६
अनुसूची ८ : जिल्लामा सञ्चालित एम्बुलेन्सहरुको सम्पर्क सूची	७६
अनुसूची ९ : स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीको सम्पर्क सूची	७८
अनुसूची १० : स्थानीय तहका कृषि विकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सम्पर्क सूची	७८
अनुसूची ११ : स्थानीय तहका शिक्षा अन्तर्गत श्रोत केन्द्रका श्रोत व्यक्तिहरुको सम्पर्क सूची	७८
अनुसूची १२ : वर्षा तथा जलमापन केन्द्रको सम्पर्क सूची (जलमापन केन्द्र)	७९
अनुसूची १३ : मौसमी पूर्वांनुमानमा आधारित बाढी पूर्वचेतावनी सूचक	८०
दाङ जिल्लाको वर्तमान वर्षा थ्रेसहोल्ड	८०
अनुसूची १४ : जिल्लामा संचालित यातयात समितिहरु :	८०
अनुसूची १५ : बाढी बिपद् प्रतिकार्य तालिका	८१
अनुसूची १६ : भुकम्पीय बिपद् प्रतिकार्य तालिका	८४
अनुसूची १७ : सम्भावित विपद् व्यवस्थापनमा अपनाउनु पर्ने सावधानीबारे जानकारी पात्रो	९१

१.परिचय (Introduction)

१.१ पृष्ठभूमि (Background)

नेपाल विपद्को दृष्टिले अति जोखिमपूर्ण देशहरूमध्ये एक हो । विश्वका १ सय ९८ मुलुकमध्ये नेपाल भूकम्पका हिसाबले ११ औं, बाढिको हिसाबले ३० औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको हिसाबमा विश्वमा चौथो तथा एशियामा छैठौं जोखिमपूर्ण देशको रूपमा रहेको छ । प्राकृतिक विपद्को हिसाबले विश्वको उच्च जोखिमपूर्ण देशको रूपमा रहेको छ । नेपालमा विशेषगरी नियमित रूपमा हुने बाढी, पहिरो, हुरिबतास, आगलागी, चट्याङ, सडक दुर्घटना, असिना, हिमपहिरो, महामारीजस्ता मौसमी विपद्बाट हरेक वर्ष लगभग बीस हजारभन्दा बढि परिवारहरू प्रभावित हुने गरेका छन् । नेपालमा प्रतिवर्ष बिभिन्न विपद्हरूबाट सरदर औषतमा एक हजारको हाराहारीमा मानिसहरूको मृत्यु हुने गर्दछ । जसमध्ये बार्षिक ३ सय जनाको मृत्यु बाढी तथा पहिरोका कारणले मात्रै हुने गर्दछ । यसैगरी सबैभन्दा बढी आगलागीका कारण पशु चौपाया, पंक्षी, जग्गाजमिन, वन क्षेत्र र बालीनाली,धनसम्पत्तीको नोक्सानी हुने गरेको छ ।

विपद्को कारण नेपालले हरेक वर्ष औषतमा १ अर्ब २१ करोडको बराबरको सम्पत्तिको क्षति व्यहोर्नु परेको छ । त्यसै गरेर नेपालको विकास दर ३ देखि ४ प्रतिशतले रहेको छ भने विपद्ले विनाश गर्ने दर ८ देखि २५ प्रतिशतसम्म हुने गरेको देखिएको छ । कमजोर भु-बनोट, जटिल भुगर्भीय संरचनाका कारण नेपाल विपद्को उच्च संकटासन्नताको अवस्थामा रहेको छ । विगतमा गरिएका अध्ययन अनुसन्धान र विगतको विश्लेषण अनुसार नेपालमा कुनै पनि समय धेरै ठूलो भूकम्प जाने र त्यसबाट धेरै संख्यामा मानिस मर्ने, घाइते हुने तथा भौतिक संरचना क्षतिग्रस्त हुने सम्भावना रहेको छ । २०७२ बैशाख १२ र २९ गते आएका भूकम्प यसैका उदाहरण हुन् । अझैपनि यस्तै प्रकृतिका भूकम्पहरू आउने अनुमान गरिदै छ । यस्तै हरेक वर्ष जस्तो कोशी, कर्णाली र महाकाली लगायतका नदीहरूमा आउने बाढीहरू पनि विपद्का उदाहरणहरू हुन् ।

विपद् व्यवस्थापन र उद्धार कार्यलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा मानव अधिकारका रूपमा अघि बढाउन १८ देखि २२ जनवरी २००५ मा जापानको ह्योगो शहरमा प्राकृतिक विपद् न्यूनीकरण सम्बन्धी दोश्रो विश्व सम्मेलन भएको थियो । यस विश्व सम्मेलनलाई ह्योगो सम्मेलन र सो सम्मेलनद्वारा जारी गरिएको घोषणापत्रलाई ह्योगो घोषणापत्र (Hyogo Declaration) तथा कार्य योजनालाई ह्योगो कार्य योजनाको (Hyogo Framework Plan of Action)नामले चिनिन्छ । त्यस अवसरमा नेपालले विपद् न्यूनीकरण एवं समन्वय परिषद्को गठन, विपद् सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति तयार गरी त्यसको अध्यावधिक गर्ने, विकसित मुलुकका उच्च प्रविधि र अनुभवहरूलाई अनुशरण गर्ने, दिगो विकास र सुरक्षित भविष्य निर्माणका लागि शिक्षा भन्ने नारालाई साकार पार्न शैक्षिक पाठ्यक्रममा सुधार गर्ने र विपद् न्यूनीकरणका लागि विश्वकोषको स्थापना गर्ने जस्तो कुराहरूमा आफ्नो प्रतिबद्धता जाहेर गरेको छ । साथै २५ असोज २०६६ मा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत गरिएको रणनीतिमा पनि प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी अवधारणाहरूलाई आपत्कालीन पूर्वतयारी (Preparedness), प्रतिकार्य (Response) तथा पुनर्लाभ (Recovery)सम्बन्धी कार्यक्रममा व्यवस्थित रूपमा समावेश गर्नेसमेत उल्लेख गरिएको छ । सँधै नेपालले तय गरेको अवधारणाहरू सन् २००५ मा १६८ राष्ट्रहरूले तय गरेको Hyogo Framework तथा सन् २०१५ मार्च १८ मा जापानको सेन्डाईमा सम्पन्न संयुक्त राष्ट्रसंघीय विश्व सम्मेलनले तय गरेका । The Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030 बाट निर्दिष्ट छन् ।

विपद्को सवाल भनेको राहत र उद्धारसंग मात्र सीमित छैन । आधारभूत मानव अधिकार, मानवीय कानून, विकास निर्माण, गास, बास, कपास, शान्ति सुरक्षा एवं सामाजिक, आर्थिक, साँस्कृतिक लगायतका हरेक बिषयहरूसंग यसको प्रत्यक्ष सम्बन्ध छ ।

यस्तै संवेदनशील सवालहरूलाई हृदयँम गरी विपद् व्यवस्थापनका गतिबिधिहरूलाई विकासका हरेक पक्षसंग समाहित गर्दै दिगो विकासको अवधारणाभित्र एकीकृत गरिनुपर्ने आजको आवश्यकता रहेको छ । यसका लागि आवश्यक पर्ने अल्पकालीन एवं दीर्घकालीन योजनाका साथ विपद् व्यवस्थापनका गतिबिधिहरूलाई बिभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरू र सरोकारवाला निकायहरूबीचको साभेदारी, समन्वय र सहकार्यमा प्रतिबद्धता र ऐक्यबद्धताका साथ योजना तर्जुमा देखि कार्यान्वयनसम्म कार्य गर्नुपर्ने आजको सान्दर्भिकता हो ।

यिनै कुराहरूलाई मनन गरी खतरा तथा संकटासन्नता, विपद् प्रभावित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरू, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरूको क्षमता र सहभागिता सुनिश्चित गर्दै जिल्लास्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य

कार्यलाई बलियो बनाउने र विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहसम्म प्रभावकारी बनाउने प्रयासस्वरूपे जिल्ला विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य तर्जुमा मार्गदर्शन २०६८ लाई अद्यावधिक गरी पहिलो संशोधन २०७६ प्रकाशन गर्नुको प्रमुख लक्ष्य हो । यस जिल्लामा विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई सहजीकरण गर्नको लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखाले जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (District Lead Support Agency-DLSA) को भूमिका निर्वाह गरिरहेको छ भने यस वर्ष २०७७/०७८ को विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखाद्वारा संचालित विपद् पुर्वतयारी तथा बाढी पूर्वसूचना प्रणाली सवलीकरण परियोजनाले सहयोग गरेको छ ।

१.१ नेपालमा विपद् जोखिम

विषम भू- बनावट, कमजोर भौगर्भिक अवस्था, मौसमी विषयमता तथा जलवायु परिवर्तनका साथै जनसंख्या बृद्धि, गरिबी अव्यवस्थिक शहरीकरण र प्रकोप जोखिमलाई ध्यान नदिई गरिने विकास निर्माण कार्यहरूले गर्दा नेपाल बिभिन्न प्राकृतिक गैरप्राकृतिक प्रकोपहरू बाट सिर्जित विपद्को उच्च जोखिममा रहेको छ । जलच जोखिममा रहेको छ । जलवायु परिवर्तनका कारण मोसमजन्य प्रकोपहरूको प्रकृति मात्रा र प्रबृत्ति फरक हुँदै गएको छ । जसका कारण विपद् व्यवस्थापनमा नयाँ चुनौतीहरू थपिदै गएको छन् ।

नेपालमा हरेक वर्ष ५०० भन्दा बढी बिभिन्न प्रकोपका घटनाहरू हुने गर्दछन् । जसमध्ये बाढी, पहिरो, डुबान, भूकम्प, चट्याङ, आगलागी, हावाहुरी, हिमताल विस्फोट, सडक दुर्घटना लगायतका प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक विपद्का घटनाहरू नियमित रूपमा घट्ने गरेका छन् । यसको परिणामस्वरूप ठूला मात्रामा जनधनको क्षति हुने र जीविकोपार्जनमा प्रतिकूल असर पर्ने गरेको छ । पछिल्लो ४५ वर्ष (वि.स.२०२८ देखि २०७२) को अवधिमा नेपालमा ४०,०००भन्दा बढी व्यक्तिहरूको विपद् का कारण आफ्नो ज्यान गुमाएका छन् । उच्च मृत्युदरको अतिरिक्त, उक्त अवधिमा ७५,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरू घाइते भएका छन् भने करीव तीस लाख मानिसहरू प्रभावित भएका छन् । यसैगरी, विगत ५ वर्षको (२०७०- २०७५) तथ्याङ्क अनुसार नेपालमा बर्षेनी करीव १०,००० सडक दुर्घटना हुने गरेका छन् । जसका कारण बर्षेनी १,९०० ब्यक्तिले ज्यान गुमाएका छन् भने करीव १३,००० ब्यक्तिहरू घाइते हुन्छन् ।

विपद्बाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय क्षति तथा धन सम्पत्ति र आधारभुत पूर्वाधारहरूमा हानी नोक्सानी कम गर्नका साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानविय सहायता परिचालन गर्न विपद् पुर्वतयारीले महत्वपुर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । तसर्थ विपद् पुर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यलाई मजबुत बनाउन जरुरी छ । प्रभावकारी विपद् पुर्वतयारीले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई वृद्धि गर्छ र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील बनाउन मद्दत पु-याउँदछ । यसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोवाराला निकायहरूको जिम्मेवारी प्रष्ट किटान गरी उनीहरूको पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका साथै स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु पर्दछ ।

१.२. दाङ जिल्लाको सामान्य जानकारी (Brief Introduction of Dang District)

१.२.१ भौगोलिक अवस्थिति, सिमाना तथा राजनीतिक र प्रशासनिक विभाजन

दाङ जिल्ला नेपाल राज्यको पाँच नम्वर प्रदेशमा अवस्थित छ । यस जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम घोराही हो । नेपाल सरकारको स्थानीय पुर्नसंरचना नीति अनुरूप यस जिल्लामा हाल १० वटा स्थानीय तह रहेका छन्, जसमा २ वटा उपमहानगरपालीका, १ वटा नगरपालीका र ७ वटा गाउँपालिका रहेका छन् । यस जिल्लाका पहाडी भूभाग अन्तर्गत चुरे पर्वतीय क्षेत्रमा केही स्थानीय तहका वार्डहरू रहेका छन् भने अधिकांश क्षेत्र समथर भुभागमा अबस्थित रहेकोछ । विश्व मानचित्रमा २७°३६' देखि २८°२९' अक्षांश र ८२°२' देखि ८२°५' देशान्तरको बीचमा रहेको छ ।

यस जिल्लाको सरदर लम्बाई पूर्व पश्चिम ९० कि.मी. र उत्तर-दक्षिणको चौडाई करिब ७२ कि.मी. रहेको छ । यस जिल्लाको उत्तरमा सल्यान, रोल्पा र प्युठान जिल्ला, दक्षिणमा भारत, पुर्वमा कपिलवस्तु र अर्घाखाँची जिल्ला साथै पश्चिममा सुर्खेत र बाँके जिल्ला पर्दछन् । यस जिल्लालाई राजनीतिक, प्रशासनिक तथा विकासको दृष्कोणबाट १० वटा स्थानीय तहमा विभाजन गरिएको छ ।

१.२.२. भू-क्षेत्र र जमिनको बर्गीकरण

यो जिल्ला समुद्री सतहबाट २१३ मिटरदेखि २०५८ मिटर उचाईसम्मको भू-भागमा रहेको छ । यस जिल्लाको कुल

क्षेत्रफल २,९५,५०० हेक्टर अर्थात २,९५५ वर्ग किलोमिटर छ । कुल भू-क्षेत्रमध्ये चरिचरन १२,९५० हेक्टर, अनुत्पादित २०,४४५ हेक्टर, कृषि ६९९५० हेक्टर र वन १,९२,९५५ हेक्टर रहेको छ । समुन्द्री सतहबाट २१३ मिटर देखि २०५८ मिटरसम्मको उचाइमा रहेको छ ।

१.२.३. दाङ जिल्लाका प्रमुख नदी प्रणाली तथा सहायक नदीनालाहरू

क्र.स.	नदी/ खोला	उद्गम स्थल	सहायक खोलाहरू
१	राप्ती नदी	ऐरावती	रनसिंह, बनघुस्री, बौरा, पत्रिझा, महदेबा, सुपैला, पर्नाहा, भालुदोब्रे, मानपुर, गुरुङ, माररी, रसरी, कालिपुरुवा, मंग्रेठा, महतनी, कक्रहवा, करडा, गंगदी, बनकट्टी, भित्री सिक्टा, सुनपथरी/गोठुवा, गनाहा, बगाहसोती, भालु, फेहरी, कटेसनाला, करम्दी, दोलै, सिङ्गै, कौडिया, अर्नवा अर्जुन, उचानिम्बु, भत्तरकुण्डा, रिहार, च्याउ, अमिलिया र शिबखोला
२	बबई नदी	रामपुर	बालिम, सिस्ने, कटुवा, सेवार, गुर्जे, हापुर, पत्रे), सक्काम, चौवा, ग्वार, काला, पातु, गहते, भमके, बागर, बौलाहा, चिसापानी, च्यान्टी, उपल्लो/तल्लो ट्वाङ, सुसाउने, तुई, कलम, घट्टे, (शिर र पधेरा), मलै
३	भारततर्फ बग्ने खोला	कोईलाबास, बेला, राजपुर	कोईलाबास, गुरुङ, पटौली, खंग्रा, डगमारा, सुनपथरी, भैसाही र भौवा

दाङ जिल्ला भएर बग्ने राप्ती नदीमा आउने बाढीका कारण हरेक वर्ष जसो देउखुरी क्षेत्रका राजपुर, गढवार राप्ती गाँउपालिका (लालमटिया, सिसहनियाँ, सतबरिया, गोबरडिहा, गंगापरस्पुर, गढवा, बेला र राजपुर) तथा हालको लमही नपाका धेरै स्थानमा नदीकटान तथा मानवीय क्षतिसमेत हुँदै आएको छ भने २०७१ र २०७४ सालको बाढीको आकडौंलाई हेर्दा अहिलेको समयमा राप्ती नदी को बगाहसोतीमा रहेको जलसतह मापन केन्द्रलाई टेलिमेट्रि सिस्टममा स्तरोन्नती गरे पश्चात साथै पाखापानी, गढवामा रहेको वर्षामापन केन्द्रलाई पनि स्तरोन्नती गरेपश्चात मनसुन सुरु भए लगत्तै समुदायस्तरमा जलसतह मापन केन्द्र बाट पुग्ने सुचनाका आधारमा समुदायका व्यक्तिहरूले समयमै आफ्ना अत्यावश्यक सामाग्रीका साथै समुदायका सबै व्यक्तिहरूलाई सुचना संप्रेषण गरी मानवीय क्षती र भौतिक क्षतीलाई कम गर्न सफल भएका छन् ।

१.२.४. माटोको बनावट र उर्वराशक्ति र संभावित भू-क्षयको क्षेत्र

दाङ जिल्लाको कुल क्षेत्रफलमध्ये ६९ हजार ९ सय ५० हेक्टर अर्थात २३.७ प्रतिशत जमिन खेतियोग्य रहेको छ । जसमध्ये हाल ५७,८२७ हेक्टर भूमिमा मात्र सिँचाई सुविधा पुगेको र बाँकी कृषि भूमिले आकासे वर्षामा नै निर्भर रहनुपर्ने अबस्था छ । राप्ती नदीहरूका साथै चुरे पहाडबाट उत्तर र दक्षिणतिर बग्ने वर्षे खोलाहरूले वर्षेनी यस जिल्लाको धेरै उब्जाउ भूमि कटान गरिरहेका छन् । साथै केही स्थानहरूमा वालुवाकरण हुँदै मरुभूमिकरण हुने र भू-स्खलन हुने कारणले पनि यस जिल्लाको माटोको बनावटमा दिन प्रतिदिन परिवर्तन आइ उर्वरभूमि घट्दै गएको छ । यस जिल्लाको उत्तरतर्फको भू-भाग भावर र चुरे पर्वत श्रृङ्खलामा पर्ने भएको कारणले भिरालो किसिमको छ । भिरालो भएको कारणले वर्षातमा खहरे खोलाले एकतिर यस क्षेत्रको माटोलाई बगाएर लैजान्छन् भने अर्कोतिर चुरे पहाडबाट बगाई ल्याएको बालुवा, गेग्रानहरू समथर क्षेत्रको भूमिमा ल्याई थुपारी दिने गर्दछन् । जसले गर्दा उब्जाउ भूमिहरू दिन प्रतिदिन मरुभूमिमा परिणत हुँदै गएका छन् ।

राप्ती नदी तथा चुरे पहाडबाट उत्तर दक्षिणतिर बग्ने वर्षे खोलाहरूबाट बाढीको प्रकोप पर्ने गरेको छ । बाढीको मारमा देउखुरी क्षेत्रका लमही नगरपालिका, राजपुर, गढवा र राप्ती गाउँपालिकासमुदायमा हरेक वर्ष भू-क्षय, कटान तथा बाढीको चपेटामा पर्ने गरेका छन् । २०७१ साउनको अन्तिम साता बबई नदी र यस प्रणाली अन्तर्गतका नदीहरूमा आएको बाढी बवई तटीय क्षेत्रका समुदायमा भएको मानवीय तथा भौतिक क्षति तथा २०७३ श्रावण १० र ११ गते आएको राप्ती नदीको बाढीले देउखुरी क्षेत्रमा अवस्थित साबिकका गाबिसहरू डुवानमा पारेको र १ जनाको मृत्यु भएको थियो । २०७४ श्रावण २८,२९ र ३० गते आएको बाढीले बवई तटीय क्षेत्र र यस अन्तर्गतका सहायक नदीको तटीय क्षेत्रमा रहेका समुदाय नराम्ररी प्रभावित भएका थिए भने ३५९ घर पूर्ण क्षती, २८२ घर आंशिक क्षति ७ जनाको मृत्यु, २ जना घाइते र १ जना बेपत्ता रहेको थियो । प्रत्येक वर्ष देउखुरी क्षेत्रका बस्तीहरू बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् भने साविक धर्ना, त्रिपुर उमनपाको बबई क्षेत्र, डुरुवा, फुलबारी, गोल्टाकुरी, तुलसीपुर उमनपाको बबई तटीय क्षेत्र श्रीगाउँ, धनौरी, पञ्चकुले र पुरान्धारा लगायतका समुदायहरू बवई नदी र सोसँग मिसिन आउने सहायक खोलाहरू कारण बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् ।

१.२.५. हावापानी, जलवायु बनस्पति तथा बन्यजन्तु

दाङ जिल्लाको जलवायु समशितोष्ण मनसुनी किसिमको भएकोले गर्मीयाममा दिउँसो मरुभूमिबाट बहने लू (रांके) चलेर यहाँको अधिकांश क्षेत्रका जनजीवनलाई निकै असहज तुल्याउँछ भने जिल्लाको उत्तरी क्षेत्रको चुरे पहाडको केही भागमा मात्र गर्मी कम हुन्छ । हिउँदमा पनि यस जिल्लामा राम्रोसँग घाम नलाग्ने र शीतलहर चल्ने कारण अति जाडो हुने भएकोले यहाँको बसोबास प्रायः वर्षैभरी कष्टदायक हुन्छ । यहाँको तापक्रम अधिकतम ४०.० डिग्री सेल्सियससम्म पुग्ने गर्दछ भने जाडो याममा न्यूनतम ० डिग्री सेल्सियससम्म भर्ने गरेको पाइन्छ । सापेक्षिक आद्रता २७ प्रतिशतदेखि ९४ प्रतिशतसम्म र औषत वर्षा बार्षिक १७ मिलिमिटरसम्म हुने गरेको छ । यस दाङ जिल्लामा पाईने वनस्पतिमा साल, साज, बाँफ, सिसौ, खयर, घनेरो, सिमल र सल्लो तथा वन्यजन्तुमा चितुवा, स्याल, हरिण, ब्वाँसो, खरायो चराहरू, मयुर, कालीज, लुईँचे आदि रहेका छन् ।

श्रोत: जल तथा मौसम विज्ञान बिभाग

१.२.६. जनसंख्याको आकार, बृद्धिदर, घनत्व तथा देश बाहिर रहेको जनसंख्या

२०५८ सालको जनगणना अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या ४ लाख ६२ हजार ३ सय ८० जना रहेको थियो भने २०६८ सालमा यस जिल्लाको कुल जनसंख्या ५ लाख ५२ हजार ५ सय ८३ पुगेको छ । यी दुई जनगणना बर्षको बृद्धिदरलाई आधार मान्दा २०७२ असारमा यस जिल्लाको जनसंख्या ५ लाख ९२ हजार पुगेको छ । यस जिल्लाको जनघनत्व २०६८ को जनसंख्याको आधारमा जनघनत्व प्रतिवर्ग किमी १ सय ८७ जना रहेको छ भने यस जिल्लाका ४३ हजार १ सय ६० युवा जनसंख्या जनगणनाको अवधीमा देश बाहिर रहेको अवस्था छ । हालै थपिएका दुई नगरपालिकाका कारण दाङ जिल्लाको शहरी जनसंख्या ४० प्रतिशतको हाराहारीमा पुगेको छ ।

उल्लेखित विषयवस्तुहरूबाट जनसंख्या सम्बन्धी केही अवस्थाको आँकलन भएपनि बिपद्को अवस्था थाहा पाउनका लागि यो जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई बिपद् व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा राखिएको छ ।

१.२.६.१ नयाँ संरचना अनुसारका उमनपा, नपा, गाउँपालिकाको जनसंख्या विवरण :

क्र.स.	विवरण	जनसंख्या				क्षेत्रफल (वर्ग किमी)	कैफियत
		घरधुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा		
१	तुलसीपुर उमनपा	३१२६२	६७८०४	७५०६५	१४२८६९	३७१.९	
२	घोराही उमनपा	३५४५२	७४६५३	८३९७५	१५८६२८	५०४.७	
३	लमही नगरपालिका	९४३८	२३१४०	२४८७२	४८०१२	३१५.४	
४	राजपुर गाउँपालिका	४४७६	१२२७५	१२७८६	२५०६१	५५६.८	
५	गढवा गाउँपालिका	७२७१	१८५६०	२०१०३	३८६६३	३४५.६	
६	राप्ती गाउँपालिका	८०५८	१९६४१	२१३०८	४०९४९	१५५.४२	
७	बंगलाचुली गाउँपालिका	४७३०	१०८७९	१३३६६	२४२४५	२३६.७८	
८	बवई गाउँपालिका	५९४५	१२५२९	१४९४०	२७४६९	२४९.१	
९	शान्तिनगर गाउँपालिका	५३२८	११५९५	१३६०८	२५२०३	११२.३	
१०	दंगीशरण गाउँपालिका	४४५५	९९८३	११५०१	२१४८४	१०७	
	जम्मा	११६४१५	२६१०५९	२९१५२४	५५२५८३	२९५५	

श्रोत : दाङ जिल्लाको गाँउपालिका/नगरपालिका प्रोफाईल, २०७४

१.२.६.२. बितगका २ जनगणनालाई आधारमानी तयार गरिएका केही आँकडाहरू :

सि.नं.	विवरण	२०५८ को अवस्था	२०६८ को अवस्था
१.	महिलाको जनसंख्या	२,३३,४२२	२९९५२४
२.	पुरुषको जनसंख्या	२,२८,९५८	२६९०५९
३.	जम्मा जनसंख्या	४,६२,३८०	५५२५८३

सि.नं.	विवरण	२०५८ को अवस्था	२०६८ को अवस्था
४.	लैंगिक अनुपात	९८.०९	८९.५४
५.	परिवार संख्या	८२,४९५	११६४१५
६.	औषत परिवार संख्या	५,६०	४.७५
७.	वार्षिक जनसंख्या वृद्धि	२.६६	१.७८ प्रतिशत
८.	जनसंख्या दोब्बर हुन लाग्ने अवधि	२६	३९ वर्ष
९.	जनघनत्व	१५६	१८७ प्रति बर्ग कि.मी.
१०.	शहरी जनसंख्या	१६,६५	४०.५३ प्रतिशत
११.	ग्रामीण जनसंख्या	८३.३५	५९.४७ प्रतिशत
१२.	०-४ अर्थात ५ वर्ष मुनीको जनसंख्या	६७६०३	५३४७४ अर्थात ९.६८ प्रतिशत
१३.	०-१४ (१५ वर्ष मुनीको जनसंख्या)	१९३३६८(४९.८२)	१९९४१२ अर्थात ३६.०९ प्रतिशत
१४.	१५-५९ उमेरको जनसंख्या	२४८१२९ (५३.६६)	३१६१७३ अर्थात ५७.२२ प्रतिशत
१५.	६० वर्ष वा माथिको जनसंख्या	२०८८३ (४.५२)	३६९९८ अर्थात ६.७० प्रतिशत
१६.	विदेशी मुलुकमा जाने जनसंख्या	१६,२२४	४३१६०
१७.	अपाङ्गको जनसंख्या	२,४५६	१२८८१ अर्थात २.३३ प्रतिशत

श्रोत:- राष्ट्रिय जनगणना, २०५८ तथा २०६८ को नतिजा

१.२.७ जिल्लामा विद्यमान स्वास्थ्य सेवाको अवस्था

यस जिल्लामा स्वास्थ्य सेवाको लागि निम्नानुसारको अस्पताल उपचार केन्द्रहरू रहेका छन ।

राप्ती प्रादेशिक अस्पताल, तुल्सीपुर १ (५० शैया) आपत्कालीन समयमा ७५ शैयासम्म व्यवस्थापन गर्न सकिने

राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, घोराही १ (१२५ शैया)

प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र २ (५/५ शैया)

लमही अस्पताल १ (१५ शैया)

निजि अस्पताल १७ (१३० शैया)

स्वास्थ्य चौकी ३६

आँखा अस्पताल २

आयुर्वेद चिकित्सालय १

आयुर्वेद औषधालय २

मेट्रो अस्पताल २५

तुल्सीपुर सिटी अस्पताल १५

लमहि सिटी अस्पताल १५

फल्लोरेन्स अस्पताल लमहि १५

जिल्लामा स्वास्थ्य सेवाको अवस्था हेर्दा राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा २२, राप्ती अञ्चल अस्पतालमा ७, जिल्ला जनस्वास्थ्य अन्तर्गत ३, आयुर्वेद चिकित्सालय तथा अञ्चल अस्पतालमा ३, राप्ती आँखा अस्पतालमा १, परिवार नियोजन संघमा १, गरी ३७ डाक्टर उपलब्ध छन् । यसलाई प्रक्षेपित जनसंख्या ५८७९२४ लाई भाग लगाउँदा प्रति चिकित्सिकले १५ हजार ९ सय जना व्यक्तिलाई सेवा दिनुपर्ने अवस्था छ । यद्यपी यो समानुपातिक छैन बढी शहर केन्द्रित छ । जिल्लाको परिवार नियोजन साधन प्रयोग दर ५४ प्रतिशतभन्दा माथि रहेको छ । ५२ प्रतिशत प्रसुति दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट हुने गरेको छ ।

१.२.८. जिल्लाको सडक सञ्जालको अवस्था :

जिल्लाको २ उमनपा, १ नपा र ७ वटा गाउँपालिकहरू सडक सञ्जालले छोएका छन् । सडक डिभिजन कार्यालयका अनुसार दाङ जिल्लाको सडक डिभिजन अन्तर्गतको ७ सय ९२ किमीमध्ये ३८९ कि.मी. सडक पिच भएको छ । यस्तै ८२

किमी ग्राभेल र ९७ किमी सडक कच्ची रहेको छ । यसबाहेक जिल्ला अन्तर्गतका केही सडक पनि पिच भएका छन् । जिल्ला सडकको क्षेत्रसमेतलाई जोड्दा र स्थानीयस्तरका सडकहरूसमेत जोड्दा यो क्षेत्रफल धेरै रहेको छ । यस जिल्लामा मध्यपश्चिम सडक डिभिजन अन्तर्गत २० वटा सडक रहेका छन् । जिल्ला प्राविधिक कार्यालयले जिल्लाका ९ वटा सडकलाई राष्ट्रिय तथा फिडर सडक भनि छुट्टाएको छ भने जिल्लाका २४ वटा सडकलाई ए, २२ वटा सडकलाई बी र स्थानीय तहका २४ सडक भनि वर्गिकरण गरेको छ ।

यातायात : सदरमुकाम देखी स्थानीयतह सम्मको दुरी

क.स.	स्थानियतहको नाम	जिल्ला सदरमुकामबाट दुरी(कि.मी.)	सार्वजनिक तथा यातायातका साधनहरू
१	तुलसीपुर उपमाहनगरपालिका	२५ कि.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
२	घोराही उपमाहनगरपालिका	१ कि.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
३	बबई गाउँपालिका	४६ कि.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
४	शान्तिनगर गाउँपालिका	३३ कि.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
५	दगिशरण गाउँपालिका	३७ कि.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
६	बैंगलाचुलि गाउँपालिका	२० कि.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
७	लमहि नगरपालिका	२५ कि.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
८	गढावा गाउँपालिका	३० कि.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
९	राजपुर गाउँपालिका	४८ कि.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
१०	राप्ति गाउँपालिका	४५ कि.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर

१.२.५. खानेपानी तथा सरसफाइ :

यस दाङ जिल्लाको कुल जनसंख्याको ७७.५० प्रतिशत जनसंख्या अर्थात शुद्ध खानेपानी सुबिधा पाएको जनसंख्या ४ लाख २८ हजार २ सय जना रहेका छन् । सरसफाई सुबिधा भने जिल्लाका सबै घरधुरीमा पुगेको छ ।

१.२.१० बिद्युतीकरण तथा सञ्चारको अवस्था :

यस जिल्लाको सबै स्थानीय तहमा विद्युतीकरण सेवा पुगेको छ । वि.सं.२०७८ सालभित्रमा सबै क्षेत्रमा बिद्युतको पहुँच पुर्‍याउने लक्ष्य सहित विद्युतीकरणलाई विकासको एक सूचकको रूपमा लिइनुका साथै यसले अन्य सबै क्षेत्रको विकासलाई समेत बढावा दिनमा मद्दत पुर्‍याउँदछ । दाङ जिल्लाका सबै गापा/नपाहरूमा टेलिफोन सुबिधा पुगेको छ । यस जिल्लामा आ.व.२०७७/७८ सम्ममा नेपाल टेलिकमबाट ल्याण्डलाइन फोन, मोबाइल, स्काइफोन तथा सी.डी.एम.ए लगायत ४ लाख १६ हजार १ सय ९९ लाइनभन्दा बढी फोन लाइन वितरण गरिएको छ । हेलो र एनसेलले वितरण गरेको संख्या जोड्दा यो संख्या अलि धेरै हुन आउँछ । तथापी यी फोन अन्य जिल्लामा पनि उपयोग हुने तथा एकै व्यक्तिले धेरै उपयोग गर्ने गरेको समेत पाइएको छ । जिल्लामा ७ राष्ट्रिय दैनिक, ७ वटा साप्ताहिक, स्थानीय टेलिभिजन ७ वटा र १६ वटा एफएम रेडियो सञ्चालनमा छन् भने रेडियो नेपालको प्रादेशिक संरचना स्थापना भएको छ ।

१.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक गर्नुको उद्देश्य :

विपद्को समयमा मानिसमाथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गर्दै विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय गरी प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी, जाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन यस योजनालाई अद्यावधिक गर्नुको मूल उद्देश्य हो ।

१. प्रकोपका कुनैपनि घटनाबाट हुनसक्ने विपद् र त्यसबाट श्रृजित मानवीय असरहरूलाई न्यूनीकरण गर्न पूर्वयोजनातर्जुमा गर्ने ।
२. विपद्को समयमा र विपद् पश्चात् गर्ने गतिविधिहरूको जिम्मेवारी क्रमबद्ध रूपमा राखी सरोकारवालाहरूलाई

जानकारी गराउने ।

३. विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी, गै.स.स. तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरूसँग विपद् पूर्व नै आकस्मिक योजना तयार गरी विपद् सामना गर्नसक्ने क्षमताको पहिचान गर्न ।
४. विपद्को समयमा संयमित र संगठित भई विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई योजनाबद्ध तरिकाबाट पूर्व जिम्मेवारीको किटान गरी व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने ।
५. बिपद् प्रतिकार्यका लागि प्रतिकार्य प्रणालीलाई सहज तरिकाले प्रतिकार्य गर्नका लागि नेरेसोले निर्माण गरेको बाढी तथा भुकम्प प्रतिकार्य योजनालाईसमेत यसै योजनामा समाहित गरी आकस्मिक प्रतिकार्य योजनाको रूपमा प्रयोग गर्ने ।

१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नुपर्ने आवश्यकता :

विपद्को समयमा गरिने विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न बनेको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई समय अनुकूल बनाउन तथा समय अनुसार श्रोत साधनमा हुने फेरबदल अनुसारको प्रतिकार्य योजना बनाउन यस अघि बनेको प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्नुपर्ने हुन्छ ।

- प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्दा समयक्रम अनुसार हुने विपद्को पहिचान, त्यसको पूर्व तयारी र त्यसका लागि गर्नुपर्ने योजनाहरूसमेत अद्यावधिक हुने हुनाले विपद्को व्यवस्थापनमा निकै सहजता आउँछ ।
- विपद्को जोखिम कम गर्न, मिलेर काम गर्न, विपद्मा आउने श्रोतलाई बिकेन्द्रित गरी क्षेत्रगत रूपले परिचालन गर्न विपद् प्रतिकार्य योजनाले मद्दत गर्छ ।
- प्रभावित समुदायलाई प्रकोपको पूर्व सूचना दिनेदेखि सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत मार्गदर्शन समेत दिन्छ ।
- विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण र यसको अद्यावधिक गर्दा उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा पीडित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्छ ।
- आपत्कालीन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुको साथै सेवाप्रदायकमा जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउँछ ।
- साथै २०७१ र २०७४को श्रावण महिनामा दाङ जिल्लामा आएको बाढी र २०७२ को गोरखाको भूकम्पबाट सिकिएका पाठका आधारमा भुकम्प तथा बाढी आकस्मिक प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी पूर्वतयारीका कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन मद्दत गर्दछ ।
- नेपाल रेडक्रस सोसाईटी दाङ जिल्ला शाखाले तयार गरेको बाढी तथा भुकम्प सम्बन्धी बिपद् आकस्मिक योजना (ऋयलतप्लनभलअथ उबिल) ले समेत जिल्लाको समग्र प्रतिकार्य प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन मद्दत गर्दछ ।
- बाढी तथा भुकम्पिय प्रतिकार्य तालीकाको आधारमा बिपद्को समयमा जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकायहरू प्रतिकार्यमा क्रियाशिलतामा बृद्धि भई प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधि संचालनमा मद्दत गर्दछ ।

१.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिकको क्षेत्र र सीमा :

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरिनुका सिमा र यस योजनाका क्षेत्रहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

- जिल्लास्तरीय विपद् पूर्वतयारी योजनालाई बार्षिक रूपमा अद्यावधिक गर्ने गरिएको छ ।
- यस विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्दा बिपद् व्यवस्थापन तथा बिपद जोखिम न्यूनीकरणका लागि बनेको ऐन २०७४, स्थानीय सरकार संचालनका लागि बनेको ऐन २०७४, विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०, बिपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय निति २०७५, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा योजना तर्जुमा मार्गदर्शन पहिलो संसोधन २०६७, जिल्ला बिपद व्यवस्थापन योजना निर्देशिका २०६९ तथा राष्ट्रिय बिपद प्रतिकार्य ढाचा २०७०, बिपद विपद् पुनर्बास सञ्चालन कार्यविधी २०७१ को परिधि तथा नेरेसो बाढी तथा भुकम्प आकस्मिक योजना २०७४ लाईसमेत समेटी तयार गरिएको छ ।
- यस योजनाले विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कसरी गर्ने बिषयलाई मात्र समेटेछ । स्थानीय तहमासमेत बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनका लागि सहयोगी भूमिका रहन सक्नेछ ।

- यो विपद् प्रतिकार्य योजना राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुरूप क्षेत्रगत अवधारणा ऐक्यगितभच बडुचयबअज० र नेपाल सरकारले कार्यान्वयनमा ल्याएको विपद् व्यवस्थापन ऐन अनुसार स्थानीय तहलाईसमेत समेटी अद्यावधिक गरिएको छ ।
- विपद् परेको अवस्थामा अद्यावधिक गरिएको योजनाले विपद्मा आवश्यक पर्ने श्रोत संकलन तथा परिचालनमा विषयगत सहयोगी निकायको पहिचानमा सहयोग मिल्ने देखिन्छ ।
- अद्यावधिक गरिएको प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनले जिल्लास्थित संघसंस्थाहरूले क्षेत्रगत रूपमा जनशक्ति तयार गर्न सक्नेछन् ।

योजनाको पृष्ठभूमि - बिपदको स्थिती , योजनाको आवश्यकता औचित्य

१. बिपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र उद्देश्य विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई संगठित, व्यवस्थित बनाई प्रभावकारी प्रतिकार्य मार्फत् सम्भावित क्षति, नोक्सानी न्यूनीकरण गर्नु हो, साथै विपद्को समयमा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम उपयोगद्वारा प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ । यस योजनाका विशिष्ट नतिजा निम्नानुसार छन् :

१. विपद् पहिला गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्यूनीकरणका कार्य सुनिश्चित हुनेछन् ।
२. विपद्का समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।
३. विपद्का जोखिम कम गर्न सरोकारवाला निकाय, स्थानीय तह र समुदायबीच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ ।
४. उद्धार र राहतजस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति हुनेछ ।
५. सामाजिक, साँस्कृतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भई विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयारहुनेछ ।
६. क्षेत्रगत रूपमा कामका बाडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग, पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथै जवाफदेहिता र उत्तरदायित्वका भावनाको विकास हुनेछ ।
७. सङ्गठित समुदाय (महिला तथा बहिस्कृत समुदाय) एवं क्षेत्रहरू पहिचान भई प्रकोप जोखिम नक्शांकन तयार हुनेछ ।
८. जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरू पहिचान भई स्रोत र साधनको आँकलन हुनेछ ।
९. बिषयगत क्षेत्रहरूको बाढी, भूकम्प र आगलागीको आकस्मिक योजना निर्माणभई प्रतिकार्यका लागि सरल दस्तावेज निर्माण हुनेछ ।
१०. विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सेवा पुर्‍याउन सरल उपायहरू अविलम्बन गर्न सजिलो पार्नेछ ।
११. जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रबाट समुदाय र केन्द्रबीच द्रुत सूचना स्थापित गरी प्रतिकार्यमा प्रभावकारी हुनेछ ।
१२. स्थानीयतहमा बिपद् आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र स्थापन भई कार्यान्वयनमा आउने र बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सहज हुनेछ ।
१३. विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न सरोकारवालाहरूबीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात् तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुनेछ ।
१४. विपद्को समयमा स्थानीयतह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधिलाई अधि बढन सहज हुनेछ ।
१५. यस जिल्ला भई बहने राप्ती र बर्वा नदिमा प्राविटकल एक्सनको सहयोगमा नेरेसोद्वारा बाढी पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना भई कार्यान्वयनमा आई बाढी पूर्वसूचना प्रणालीलाई जिल्ला तथा स्थानिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रसम्म बाढी तथा मौषम पूर्वानुमान सम्बन्धि सूचना आदानप्रदान हुनेछ ।

बिपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

३. विपद पूर्वतयारी योजना र बिपद सम्बन्धी कार्य गर्ने निकायहरू :

यस जिल्लाका स्थानीय तहहरू,संघीय तथा प्रादेश अन्तर्गतका सरकारी निकायहरू, सुरक्षा निकायहरू, विपद्मा सहयोग गर्ने नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, यु.एस.एड जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, गैह्रसरकारी संस्था महासंघ,आईएनएफ, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, बेस, सुआहारा दोश्रो, अपाङ्ग मानव अधिकार तथा सरोकार मञ्च, सीसा नेपाल, मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र, ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र, नेपाल पत्रकार महासंघ, उद्योग बाणिज्य महासंघ, चेम्बर अफ कमर्श,खानेपानी उपभोक्ता महासंघ, संयुक्त राष्ट्रसंघीयनियकायहरू लगायतका विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय,स्थानीय संघ संस्थाहरूको उपस्थिति रहेको छ । त्यसैगरी स्थानीय तहका उद्योग वाणिज्य संघ घोराही, तुलसीपुर, नारायणपुर, हापुरे, भालुवाङ, सिसहनियाँ, बिजौरी, गढवा, लमही, निर्माण व्यवसायी संघ, औषधि व्यवसायी संघ, निजि अस्पतालहरू, यातायात व्यवसायी समिति, समुदायमा आधारित गैर सरकारी संस्थाहरू कार्यरत छन् ।

३.१ मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क ब्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.जि.अ.: हिरालाल रेग्मी बिपद् फोकल पर्सन : टंक राज गौतम	०८२-५६०१३३, ९८५७८०७७७७ ९८५७८३४७७७ cdooffice.dang@gmail.com
	जिल्ला समन्वय समिति	जि.स.प्र. नित्यानन्द शर्मा जि.स.अ. मोहन सुवेदी	०८२५६०१४४,५६००३८, ९८५७८८८३३३,९८५७८८८२२२ ddcdang82@gmail.com
	तुलसीपुर उमनपा	नगर प्रमुख : टिकाराम खड्का बिपद् सम्पर्क ब्यक्ति : टोप बहादुर डाँगी	९८५७८२२१४० ९८५७८२०२७२ tulsipursubmun2073@gmail.com
	घोराही उमनपा	नगरप्रमुख : नरुलाल चौधरी बिपद् सम्पर्क ब्यक्ति : सुनिल कुमार शर्मा	९८५७८३११११, ९८४९१६३६७४ Info@hgorahimun.gov.np
	लमही उमनपा	नगरप्रमुख : जोगराज चौधरी बिपद् सम्पर्क ब्यक्ति : गायत्री कुमारी थापा	९८५७८४२५५५ ९८५७८३२२७४ lamahinapa@gmail.com gayatrithapa2014@gmail.com
	राप्ती गाउँपालिका	गापा प्रमुख : प्रकाश विष्ट बिपद् सम्पर्क ब्यक्ति : सुवाश भट्टराई	९८५७८३१०१८ ९८४७८५०९८९ raptiruralmunicipality@gmail.com subashbhattacharai05@gmail.com
	गढवा गाउँपालिका	गापा प्रमुख : यम नारायण शर्मा बिपद् सम्पर्क ब्यक्ति : श्याम वि.क.	९८४०३७०१८८ ९८४७९१५१९३ ito.gadhawagaupalika@gmail.com
	राजपुर गाउँपालिका	गापा/प्रमुख सरद कुमार बुढाथोकी बिपद् सम्पर्क ब्यक्ति: शरद रेग्मी	९८५११३३८६९ ९८५७८४२६६६ ito.rajpurmun@gmail.com
	बंगलाचुली गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : तुल्लिराम पुन बिपद् सम्पर्क ब्यक्ति : प्रेम वाहादुर डागी	९८५७८२०३५७ ९८६८६१११४१ ito.bangalachulimun@gmail.com
	दंगीशरण गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : शम्भु गिरी बिपद् सम्पर्क ब्यक्ति: बालकृष्ण भण्डारी	९८५७८२०९६०, ९८५७८२२४९५ dangisharan2017rmp@gmail.com balkrishna2034@gmail.com
	बवई गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : कुल बहादुर खत्री बिपद् सम्पर्क ब्यक्ति : भुवन चन्द वलान	९८१०८९००३९, ९८४३१५५५१० ito.babaimun@gmail.com bhubanchanda10@gmail.com

क्र.सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क ब्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
	शान्तिनगर गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : प्रमोद बस्नेत बिपद् सम्पर्क ब्यक्ति : कृष्ण कडेल	९८५१२२२८०८ shantinagargaupalika@gmail.com ito.shantinagarrmun@gmail.com
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.उ/ सुरेश प्रसाद काफ्ले बिपद् सम्पर्क ब्यक्ति : प्र.ना.उ.: मुकुन्द रिजाल	०८२-५६०१९९, ९५७८०५५५५ ९८५७८५५५५९ dpodang@nepalpolice.gov.np dang_communication@nepalpolice.gov.np
	नेपाली सेना रणसिंह दल गण	प्रमुख सेनानी : रविन्द्र मर्हजन बिपद् फोकल पर्सन सेनानी : विजय लामिछाने	०८२५६१०६२, ९८४१३१७०४९ ९८४६६१०२७५ ranasinghdalbn@gmail.com
	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नम्बर २९ गण, भालुवांग	स.प्र.उ विनोद के.सी. स.प्र.ना.उ : कर्ण बहादुर बुढा (विपद् व्यबस्थापन फोकल पर्सन)	०८२४१५१३५ ९८५१२७२११९ ९८५१२५८९७० dangbsoapfn@gmail.com
	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : अर्जुन भण्डारी	०८२-५६००४३, ९८५७८६००४३ rraz9843@gmail.com
	डिभिजन वन कार्यालय	डिभिजन प्रमुख : दिपक ज्ञवालि	०८२५६००१४, ९८५७८३२५१४ dandfo@dof.gov.np dfodang@gmail.com
	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : अर्गंत बहादुर शाही	०८२-५६०००५, ९८५७८३४५८१ dpho.dang@gmail.com
	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	डिई : गुणनिधि पोख्रेल	०८२५६००२६, ९८५७८३४५२६ wssdodang83@gmail.com
	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	उपकुलपति : विकास लामिछाने	०८२५६००१९, ९८४७९२१६३७ ०८२-५६२३६५
	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर	मेसु : डा. विनोद सिंह	०८२५२१६२४, ९८५७८२३००१ raptizonalhospital@gmail.com
	जिल्ला शिक्षा बिकास तथा समन्वय ईकाई	प्रमुख : देव मणि चौधरी	०८२-५६००१०, ९८५७८३६४९९ deocghorahi@gmail.com
	पूर्वाधार बिकास कार्यालय	ई. मनिष कुमार अर्याल	०८२-५६१४४२/९८५७८३३५५५ idadang2075@gmail.com
	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति : नारायण आचार्य, बिपद् फोकल पर्सन : मदन गौतम	०८२-५२००२२, ९८५७८२००७४ ९८५७८४०००२ nrcs.dang@gmail.com
	जनताको तटबन्ध लमही	कार्यालय प्रमुख : रविन्द्र बहादुर थापा	५४०६०९, ९८५७८४०६०९ Pep6dang@gmail.com
	सडक डिभिजन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : राम पुकार जैसवाल	०८२५६०२०३, ९८५७८६०२०३ drodng@gmail.com
	यान्त्रिक कार्यालय घोराही	कार्यालय प्रमुख : ओम वहादुर थापा	०८२-५६०४७९, ९८५७८३५२९० Modang050@gmail.com
	जलश्रोत तथा सिंचाई बिकास डि.कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : डि.प्र.गणेश मरासिनी	९८५७८२५७४१ ganeshmarasini@gmail.com
	सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना कार्यालय	डिई. : सचिन्द्र कुमार देव डिई. खड्क चौधरी	०८२-५६००२७, ९८५७८३१८११ Pubodang2075@gmail.com

क्र.सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क ब्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
	शहरी बिकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय	डि.ई. : अन्नत देब	९८५७८६७०७५ dudbcdang@gmail.com
	हावापानी फिल्ड कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : श्रेया रिजाल	५६००३४, ९८६०८२५९५८
	पत्रकार महासंघ	अध्यक्ष : दुर्गालाल के.सी	५६९४९७, ९८५७८२०६४३ fnjdang49@gmail.com
	जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ घोराही	अध्यक्ष : टंक सिंह बुढाथोकी	९८५७८३००५७ dangdcci@gmail.com / dangdcci@yahoo.com
	जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ तुलसीपुर	अध्यक्ष : राम प्रसाद चालीसे	९८५७८२९००० tulsipurcci@gmail.com
	चेम्बर अफ कमर्श घोराही	अध्यक्ष : श्रीधर महारा	९८५७८३०९९७
	चेम्बर अफ कमर्श तुलसीपुर	अध्यक्ष : टोप बहादुर घर्ति	९८५७८२०२७२
	गैर सरकारी संस्था महासंघ	सचिव : शालिकराम मुसाफिर	९८४७८२३६४४ musaphirs@gmail.com
	बेस	चूर्ण चौधरी, रूपलाल चौधरी	९८५७८२०२४३, ९८४७८४९७५५ churna@gmail.com
	अपाङ्ग मानव अधिकार सरोकार मञ्चएँज्छं	प्रमुख : भानसरी घर्ती	०८२-५६९०४३, ९८५७८३९३२६ fhrr_dang@yahoo.com
	आईएनएफ	सम्पर्क ब्यक्ति : सिता थापा	९८४६३८३८३२ Cbr.supervisor@dang.nepal.inf.org
	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	सम्पर्क ब्यक्ति : सुमन कुमार न्यौपाने	०८२५६०२४०, ९८४७८३९५६२
	सीसा नेपाल	अध्यक्ष : साजीदा सिद्धिकी	९८५७८५३०२८२ siseadang@gmail.com
	नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र	समपर्क ब्यक्ति : बिमला योगी	९८५७८३२६७९
	ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र	अध्यक्ष : आसमानी चौधरी	९८५७८३०३८३ gmukdang@gmail.com
	ओरेक, दाङ	इश्वरी थापा	०८२५६९६३६, ९८५७८२०९३८
	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	सुचना ब्यवस्थापन अधिकृत : विनायक पौडेल	९८४९०२८९६९ binayakpoudel3@gmail.com deocdang2014@gmail.com

३.२ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ को अद्यावधिक २०७०/०८० निर्माण गर्ने क्रममा अध्ययन गरिएका प्रतिवेदन तथा सामग्रीहरू, औल्याइएका असल अभ्यास, मुख्य सिकाइ र सुझावहरू निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ ।

सि.नं	प्रतिवेदनको नाम	पूर्वअसल अभ्यासहरू	मुख्य सिकाई	कुनै सुझाव भए
१.	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०६८ को अध्यावधिक २०७८/०७९	२०६८ मा पछिल्लो पटक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण तथा सातौं अध्यावधिक २०७८/०७९ बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकाय तथा सहयोगी निकायहरूको छनौट गरिएको जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरूको सूची तयार भएको	बिपद्को समयमा तोकिएको जिम्मेवारी अनुरूप सबैको सक्रियता नदेखिएको स्थानीय तहमा समेत प्रतिकार्य योजना तयार गर्नुपर्ने ।	प्रदेश र स्थानीय तहमा समेत बिपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण भई कार्यान्वयनमा आउनुपर्ने देखिन्छ । प्रतिकार्य कार्यढाँचा अनुसार स्थानीय तहमा समेत क्षेत्रगत अबधारण अनुसार कार्य गर्नुपर्ने
२.	जिल्ला विकास आवधिक योजना	जिल्लाको समग्र विकास निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणहरू समेटिएको योजना प्रकाशित भएको	आवधिक योजनामा विपद् व्यवस्थापनलाई स्थान दिनु राम्रो	आवधिक योजना कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने ।
३.	जिल्ला जनसंख्या पार्श्वचित्र २०६७ लाई अद्यावधिक गरी २०७९ निर्माण	जिल्लाको समग्र जनसांख्यिक सूचकको अवस्था थाहा पाउन सकिने भएको	पार्श्वचित्रमा विपद्संग सम्बन्धित प्रयाप्त तथ्याङ्क समेटिन नसकेको रहेका स्थानिय तहले पार्श्वचित्र तयार गरीनुपर्ने	पार्श्वचित्रमा विपद्संग सम्बन्धित अधिकतम सूचना समावेश गर्नुपर्ने । स्थानिय तहको बिपद् जोखिमको बिश्लेषण गरनुपर्ने
४	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन योजना २०७३	सबै स्थानीय तहले संचालन गर्ने विकासका गतिबिधिहरूलाई बिपद् मुलप्रवाहीकरण गरी बिपद् जोखिम न्यूनीकरणमा सहयोग भएको	जिल्लामा संचालन हुने गरेका विकास निर्माणका गतिबिधिहरूलाई थप बिपद् मैत्री बनाइनु पर्ने	जिल्लाको बिपद् व्यवस्थापन रणनीतिबारे सबै सरोकारवाला निकाय जानकारी हुनुपर्ने स्थानीय तहकोसमेत बिपद् व्यवस्थापन रणनीति तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनुपर्ने
५	स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना २०६८ निर्माण	विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा आउनु	विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माणमा स्थानीयतहलाई बढि सहभागिता गराइएतापनि नेतृत्वदायी भूमिकामा कमी	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजनाबारे सबै जानकारी हुनु आवश्यक सबै स्थानीय तहले बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्यानुपर्ने

३.३. जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितीको विभिन्न बैठकका निर्णयहरू :

२०७८ असार ५ गते निर्णयहरू :

- विपद् सम्मुखता बारे चेतना अभिवृद्धि गर्दै सम्भावित जोखिमलाई न्युनिकरण गर्न आवश्यक श्रोत साधनको पुर्व प्रवन्ध,जिल्लामा उपलब्ध निकायगत श्रोतसाधनहरू,जनशक्तिको आकलन गरी आगामी समयमा आउन सक्ने विपदलाई मध्येनजर गर्दै खोज तथा उद्धार,राहतको कार्यलाई थप व्यवस्थित तथा प्रभावकारी बनाउनको लागी जिल्ला प्रशासन कार्यालय जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा सरकारी कार्यालयहरू,क्षेत्रगत नेतृत्व तथा सह नेतृत्वदायी भुमिकामा रहने निकायहरू, सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू,राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संध सस्थाका प्रतिनिधिहरू, प्रत्रकार महासंध उद्योग बाणिज्य संघ चेम्बर अफ कमर्श , नेपाल रेडक्रस सोसाईटी लगायत सम्वद्ध अन्य निकायहरूको सहभागीतामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले तयार गरेको विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक २०७८/०७९ स्विकृत गरी सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू , स्थानीय तहहरूले आआपनो क्षेत्रगत रूपमा कार्यान्वयन गर्ने र सोही अनुसार विपद् पुर्वतयारीका गतिविधि

संचालन गर्न सम्बन्धित क्षेत्रगत निकायहरूको कलष्टर सदस्यहरूलाई जानकारी गराई तत्काल कार्यान्वयनमा ल्याउने ।

- अविरल वर्षा र सवारी चापको कारण विभिन्न पक्की सडकअरु खाल्डा परेको ,पुल जोडने सडकको एप्रोच विग्रेको र विभिन्न कच्ची सडकमा सवारी साधन चल्न नसक्ने गरी विग्रेको हुदा सम्बन्धित पालिकाले प्राविधिक खटाई प्रतिवेदनको आधारमा नदिको बहावमा अनकुल असर नपर्ने गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको पुर्व स्विकृत लिई नदि तथा खोलाबाट बालुवा ग्रावेल संकलन गरी मर्मत गर्ने,मर्मत कार्यमा प्रयोग हुने हेवि इक्युमेन्ट यान्त्रिक कार्यालय र सडक डिभिजन कार्यालयले उपलब्ध गराउने । नदिजन्य पदार्थ संकलन उत्खनन् कार्यमा प्रयोग हुने सवारी साधन, इक्युमेन्ट र स्थान परिमाणको जानकारी जिल्ला प्रहरीलाई उपलब्ध गराउने ।

मिति २०७८ असोज २९ गते निर्णय :

- "जुटेर मात्र सम्भव छ विपद् जोखिम न्युनिकारण" मुख्य उदेश्यका साथ अन्तराष्ट्रिय बिपद जोखिम न्युनिकरण दिवसका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिती दाङको आयोजना तथा सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना दाङको संयोजकमा एवं सरकारी तथा गैह्रसरकारी निकाय,पत्रकार,संञ्चार माध्यम, संघसंस्था लगायतको सहभागीतामा कार्यक्रमहरू गरी राष्ट्रिय भुकम्प सुरक्षा दिवस मनाउने निर्णय गरियो ।

मिति २०७८ कार्तिक ५ गतेको निर्णय

- मिति २०७८।०६।३१ गते देखि २०७८।०७।०३ दिन सम्म परेको बेमौसमी अविरल वर्षाका कारण कृषि बालिनालिमा गरेको क्षतिको बारेमा बृहत छलफल भयो । दाङ जिल्लामा प्रमुख बालि धानको उत्पादनमा १६.५% क्षति भएको प्रारम्भिक अनुमान भए पनि कृषि ज्ञान केन्द्रले सवै स्थानीय तहका कृषिशाखा सगं समन्वय गरी ३ दिन भित्र पारिवारीक लागत सहित क्षतिको विवरण यकिन गर्ने,कृषकहरूलाई क्षतिको आधारमा राहतको लागिनेपाल सरकार, लुम्बिनी प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारलाई अनुरोध गर्ने ।

मिति २०७८ पौष ६ गतेको निर्णय

- यस वर्षको चिसोयाम शुरु हुन लागेकाले जिल्लामा चिसो तथा शितलहरका कारण हक्ने क्षति न्युनिकरणका लागि तयार गरिएको शितलहर आकस्मिक प्रतिकार्य योजना उपर छलफल भयो र छलफलका क्रममा प्राप्त सुझाव समेत समावेश गरी शितलहर आकस्मिक प्रतिकार्य योजना २०७८ स्वीकृत गरियो ।
- दाङ जिल्लाको शितलहरबाट प्रभावित हुने स्थानीय तहहरूमा लमही नगरपालीका,गढवा,राप्ती र राजपुर गाउपालीका रहेको छ । नगरपालीमा तथा गाउपालीकामा रहेका स्थानीय तह स्तरीय स्थानीय बिपद् व्यवस्थापन समिती तथा सबै बिषयगत क्षेत्र ९अगिकतभच० ले आफ्नो समितीको बैठक बसी आकस्मिक योजना ९अयलतप्लनभलअथ उबिल० तर्जुमा गरी लागु गर्ने । स्थानीय तहमा कार्यरत सबै संघ संस्था ,निजी क्षेत्र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सग समन्वय गरी चिसो तथा शितलहरबाट हुने क्षति न्युनिकरणका लागि प्रभावित नगरपालीका तथा गाउपालीकाले शितलहरबाट प्रभावित हुन सक्ने बिपन्न परिवारको नाम,ठेगाना सहित बिवरण अध्याबधिक गरी राख्ने ।
- चिसो तथा शितलहरका कारण जोखिममा पर्ने सक्ने खासगरी अति विपन्न परिवार, जेष्ठ नाग्रीक ,बालबालीका,गर्भवती महिला ,सुत्करी महिला, अपाङ्गता भएका ब्यक्ति तथा जोखिम युक्त क्षेत्र समुदायको पहिचान गरी प्राथमिकतामा राख्ने । आवश्यकता अनुसार चिसो तथा शितलहर चलेको बेलामा चिसो बाट बच्नको लागि कोरोना भाइरको जोखिम न्युनीकरणका लागि स्वास्थ्य उपाय अपनाउदै पहुच पुग्ने स्थानमा आगो बाल्न स्थानीय तहहरूले डिभिजन बन कार्यालय वा नजिकको बन सब डिभिजन समन्वय गरी स्थानीय समुदायीक बन मार्फत आवश्यक दाउरा उपलब्ध गराउने साथै शितलहर सम्बन्धि पुर्व सुचना समुदाय सम्म पुराउन सकिएमा मानवीय क्षति कम गर्नसकिने विषयलाई मध्येनजर गर्दै सवै समुदायसगको पहुच संचार माध्यम मिडिहरू एफ.एम . रेडियो तथा पब पत्रिकाहरू हुने हुदा शितलहर पुर्वतयारी सम्बन्धि सुचनाहरू शितलहर समय अवधिभर जनहितमा प्रकाशन र प्रशारण गरिदिनको लागि पत्रकार महासंघ दाङ शाखा मार्फत सबै संचार माध्यमहरूलाई अनुरोध गर्ने ।

मिति २०७८ पौष २७ गतेको निर्णय :

- विपद्बाट सुरक्षित हुने नागरीक अधिकार । पुरा गर्न जिम्मेवारी संघ , प्रदेश र स्थानीय सरकार बहुप्रकोपीय बिपद्मा भुक्तिय सुरक्षा , साभा सहकार्यमा जनधनको रक्षा मुख्य उदेश्यका साथ २४ औँ राष्ट्रिय भुकम्प दिवसका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिती दाङको आयोजना तथा सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना दाङको संयोजकमा एवं सरकारी तथा गैह्रसरकारी निकाय,पत्रकार,सञ्चार माध्यम, संघसंस्था लगागतको सहभागीतामा निम्ननुसारका कार्यक्रमहरू गरी राष्ट्रिय भुकम्प सुरक्षा दिवस मनाउने निर्णय गरियो ।

२०७८ फागुन १ गतेको निर्णय :

- नेपाल सरकार तथा लुम्बिनी प्रदेश सरकारको साभेदारीमा लैगिक हिंसा प्रभावितका लागि प्रदेशस्तरीय दीर्घकालीन पुनर्स्थापना गृह स्थापनाका लागि घोराही उपमाहानगरपालिका वडा नं १७ हरिद्वारमा रहेको कित्ता नं २ ख ५९७ क्षेत्रफल २४-०-० मध्य कटहि ड्यामको पूर्व दक्षिण तर्फको २-०-० क्षेत्रफल जग्गा उपलब्ध गराउने भनि सम्बन्धित वडा कार्यालय तथा घोराही उपमाहानगरपालिकाबाट निर्णय भएको र सोहि बमोजिम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट समेत अन्य विपद् सम्बद्ध कार्यका लागि आवश्यक नपर्ने भनी सिफारिस गरिदिन अनुरोध भई आए बमोजिम उपरोक्त जग्गा विपद्को लागि समेत आवश्यक नपर्ने देखिएकाले प्रदेशस्तरीय दीर्घकालिन पुनर्स्थापना गृह स्थापनाका लागि उपरोक्त सार्वजनिक जग्गा दर्ता प्रक्रिया अगाडी बढाउन सिफारिस गर्ने ।

२०७८ फागुन ११ गतेको निर्णय :

- राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान घोराही दाङलाई शैक्षिक कार्यक्रम तथा अस्पताल सेवा विस्तारका लागि घोराही उपमाहानगरपालिका वडा नं १८ अन्तरगत साविक घोराही ३ (ग) कित्ता नं ४०,६६,६७,७७ र ७८ का कुल १३८६३३ ब.मि. क्षेत्रफल भएको सार्वजनिक जग्गाहरू स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कार्यका लागि आवश्यक नपर्ने भनि घोराही उपमाहानगरपालिकाको प.सं.०७८।७९ च.नं.४१६४ मिति २०७८।११।१० को पत्रबाट यस समितिमा सिफारिस भई आएको सन्दर्भमा छलफल हुँदा उक्त जग्गाहरू जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कार्यका लागि आवश्यक नपर्ने ब्यहोरा सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने प्रयोजनार्थ निर्णय गरियो ।

२०७८ फागुन २८ गतेको निर्णय :

- नेपाल सरकारले बेमौषमी बर्षातका कारण धान बालिमा क्षति पुगेका किसानहरूलाई राहत रकम उपलब्ध गराउने मापदण्ड २०७८ बमोजिम तोकिएको सम्पूर्ण प्रक्रिया पुरा गरी सबै स्थानीय तहले मिति २०७८।१२।०५ गते भित्र सिफारिस समितिको सिफारिस सहित राहत रकम निर्धारण समितिमा पेश गरी सक्ने भनि निर्णय गरियो ।
- गर्मीयाम शुरु भएसँगै हुन सक्ने सम्भावित हावाहुरी र आगलागी जस्ता विपद्का घटना न्युनिकरणका लागि सबै पालिकाहरूले सो को पूर्व तयारी गर्नुको साथै जनचेतना अभिवृद्धि गर्न प्रचार प्रसारका कार्यक्रम संचालन गर्ने निर्णय गरियो ।

२०७८ फागुन २८ गतेको निर्णय :

- बेमौषमी बर्षाको कारण धानबालिमा क्षति पुगेको किसानलाई राहत उपलब्ध गराउने मापदण्ड २०७८ को दफा ७ बमोजिम सिफारिस भई आएका राहत पाउने किसानहरूको विवरण र राहत रकम छिटो छरति र सहज रूपमा भुक्तानि पाउने कुरालाई दृष्टिगत गरी राहत पाउने किसानहरूको विवरण यस समितिबाट स्वीकृत गर्ने र सम्बन्धित स्थानीय तहबाटै भुक्तानि हुने गरी राहत रकम पठाउने निर्णय गरियो ।

२०७९ जेष्ठ २० गतेको निर्णय

- दाङ जिल्लामा विगत देखि बाढीजन्य बिपदले ठुलो मात्रामा धनजनको क्षती गर्दै आएकोले बिशेष गरी राप्ती र बबई नदी तथा अन्य सहायक खोला नजिक रहने समुदायले उच्च सतर्कता अपनाउन,भारी वर्षाको समय नदिको बहाव आउने तल्ला तटीय क्षेत्रमा पानीको स्तर बढ्न साथ सतर्क भइ सुरक्षित भएर बस्न र आफ्नो वरपरका समुदायलाई समेत सुरक्षित

स्थानमा जान सबै स्थानियतहहरूले अनुरोध गर्ने, साथै विपद् प्रतिकार्यको क्षेत्रमा कार्य गर्ने विषयगत शाखाहरूले पनि उच्च सतर्कताका साथ तपशिल बमोजिम प्रतिकार्य गर्न पुर्वतयारी गर्ने ।

तपशिल :

१. सबै सुरक्षा निकायहरू, स्थानीय पालिकाहरू, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्थाहरू उच्च तयारीमा बस्ने र आवश्यकता अनुसार जतिसुकै बेला पनि परिचालन हुन सक्ने गरी ब्यवस्था मिलाउने ।
 २. बाढी तथा पहिरोबाट राजमार्ग र सडक अवरुद्ध हुन नदिनका लागि डिभिजन सडक कार्यालय दाडले हेभि इक्युमेन्टहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।
 ३. सबै स्थानीय तहहरूले आफ्नो पालिका स्तरमा र समुदाय स्तरमा विपद्को समयको लागि उपयुक्त सुरक्षित तथा खुल्ला स्थान तयारी अवस्थामा राख्ने ।
 ४. स्थानीय तहले वडा स्तरसम्म नै बिपद् व्यवस्थापन समिति र बिपद् प्रतिकार्य कार्यदल तयार गर्ने ।
 ५. जिल्लास्थित सबै सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीयतहहरू र अन्य सम्बन्ध निकायहरूले जिल्ला तथा स्थानीय तहहरूमा रहेका सबै प्रकारका खोज तथा उद्धार सामाग्रीहरू र जनशक्तिहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।
 ६. सबै स्थानिय तहहरूले संचार मिडियाहरू एफ.एम.रेडियोहरू, पत्रपत्रिकाहरू मार्फत मनसुन पूर्व तयारीका सुचनाहरू मनसुन अवधीभर जनहितमा प्रसारण गर्ने ।
- आगामि मनसुन बाट हुन सक्ने सम्भावित जोखिमलाई मध्यनजर गरी यस्को न्युनिकरणका निम्ती तयार पारिएको 'मनसुन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०७९' स्विकृत गर्ने ।
 - बेमौसमी बर्षाका कारण धानवालिमा पुगेको क्षति बाट प्रभावित कृषकलाई राहत उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि स्थानिय तहहरूबाट प्राप्त क्षतिको विवरणको आधारमा सम्वन्धित स्थानिय तहमै राहत रकम पठाईसकेको सन्दर्भमा उक्त रकम यथाशिग्रु सम्वन्धित कृषकलाई वितरण गरिसक्ने ब्यवस्था मिलाउने । यसका लागि सम्वन्धित कृषकको जुनसुकै बैकमा रहेको खातामा रकम पठाउने र निजको आफ्नो नाममा खाता नभएमा सम्वन्धित ब्याक्तिको लिखित मन्जुरीमा एकाघरको परिवारको सदस्यको बैक खातामा समेत पठाउन सकिने निर्णय गरियो ।
 - स्थानिय तहहरूबाट प्राप्त स्थानिय बिपद् तथा जलबायु उत्थानशिल योजनालाई जिल्लामा उपलब्ध निकायगत श्रोत, साधनहरू जनशक्तिको आँकलन र अध्याबधिक गरी आगामी बर्षमा हुनसक्ने विपदलाई मध्यनजर गर्दै खोज तथा उद्धार, राहतको कार्यलाई थप ब्यबस्थित एवम प्रभावकारी बनाउन जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितीको अगुवाइमा तथा सबै सरोकारवाला निकायहरूको सक्रीय सहभागितामा आवश्यक गृहकार्य गरी जिल्ला बिपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९/०८० को अध्याबधिक संस्करण जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रले समन्वय गरी जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने ।
 - दाङ्ग जिल्लाको २०७९/०८० को बिपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको प्राबिधिक सहयोगमा अध्याबधिक गरी छपाइको लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटी द्वारा संचालित समुदाय उत्थानशिलतामा अभिवृद्धि (भ्त्ऋइच्) परियोजनालाई जिम्मेवारी दिने निर्णय गरियो ।

३.८. विपद् जोखिम विश्लेषण

३.८.१ दाङ जिल्लाको बिपद्को अवस्था (Disaster Scenario)

यस जिल्ला भएर बग्ने राप्ती र बबई मुख्य दुई नदी प्रणाली हुन् भने यी अन्तर्गतका ४ दर्जन बाढी नदीनालाहरू यी दुई नदीमा मिसिने सहायक नदी प्रणालीहरू हुन् । राप्ती नदीमा आउने बाढीले हरेक बर्ष कहिले मानवीय क्षति तथा सयौं हेक्टर जमिन कटान गर्ने क्रम निरन्तर जारी राखेको छ । २०७१ साउनमा बबई नदी र यस प्रणालीमा मिसिन आउने नदीहरूमा आएको बाढीले यस जिल्लामा १५ जनाको मृत्यु भयो । ३ जना अझै बेपत्ता छन् । ३ सय ९८ घर पूर्ण रूपमा क्षतिग्रस्त भएका छन् भने २०७४ मा बबई नदीमा आएको बाढीका कारण ७ जनाको मृत्यु २ जना घाईते र १ जना बेपत्ता भएको र ३५९ घर पूर्ण क्षति र २८२ घर आंशिक रूपमा क्षति भएका घरपरिवारहरूलाई राहत पुनः स्थापनाको कार्य निरन्तर चलिरहेको छ भने यस बर्ष बाढीका कारण मानविय तथा भौतिक क्षति ब्यहोर्नु परेन तर पनि आगलागीका कारण ६ जनाको मृत्यु भएको छ भने सयौं घर जली नष्ट भएका छन ।

३.४.२ दाङ जिल्लाको विगत १० बर्षको बाढी, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङ्ग, सर्प दंश लगायत बहुबिपद्बाट भएको क्षतिको विवरण स्थानीय तह अनुसार

क्र.सं.	स्थानीय तह	जम्मा घरधुरी	प्रभावित घरधुरी										जम्मा
			०६९/ ०७०	०७०/ ०७१	०७१/ ०७२	०७२/ ०७३	०७३/ ०७४	०७४/ ०७५	०७५/ ०७६	०७६/ ०७७	०७७/७८	०७८/७९	
१	तुलसीपुर उमनपा	३१२६२	२७	५३	३४४	२७	२१	२२९	५५	२८	२९	२५	८३८
२	घोराही उ.म.न.पा.	३५४५२	२०	२४	४८	३६	२९	९१	४३	३४	१२	३२	३६९
३	लमही नगरपालिका	९४३८	६	४	१३	२२	१७	६५	१२	१२	९	२३	१८३
४	राजपुर गाउँपालिका	४४७६	९	८	४१	१७	१२	६७	१५	९	३	२२	२०३
५	गढवा गाउँपालिका	७२७१	१८	१३	८	३८	२६	४	१९	९	३	१५	१५३
६	राप्ती गाउँपालिका	८०५८	९	१९	१२	२८	१८	३	१३	४	५	१८	१२९
७	बंगलाचुली गाउँपालिका	४७३०	४	७	१३	८	७	२२	९	५	६	४६	१२७
८	बवई गाउँपालिका	५९४५	५	५	१७९	१०	७	७९	४१	९	३	१२	३५०
९	शान्तिनगर गाउँपालिका	५३२८	७	५	२८	८	५	७२	१३	५	१	१२	१५६
१०	दंगीशरण गाउँपालिका	४४५५	७	५	८७	८	६	९८	३	६	२	२३	२४५
	जम्मा	११६४१५	११२	१४३	७७३	२०२	१४८	७३०	२२३	१२१	७२	२२८	२७५२

३.४.३ : यस बर्षको बिपद्का घटनाहरू

२०७९ बैशाख देखी २०७९ असारसम्म भएका बिपद्का घटना र त्यसबाट भएको क्षतिको विवरण तलको तालीकामा प्रस्तुत गरीएको छ ।

क्र.सं.	बिपद् घटना	प्रभावित घरधुरी			मानविय क्षतिको विवरण			कैफियत
		पुर्ण	आंशिक	जम्मा	मृत्यु	घाईते	बेपत्ता	
ज्ञ	बाढी	०	०	०	०	०	०	
द्	आगलागी	१५	०	१५	०	०	०	
घ	चट्यांग	२	०	२	०	०	०	
द्ध	हावाहुरी	२५	०	२५	०	०	०	
छ	भारी बर्षा	४	०	४	०	०	०	
ट	पानीमा डुबेर मृत्यु	०	०	०	०	०	०	
ठ	सर्प दंश	०	०	०	०	०	०	
ड	करेन्ट लाग्नु	१	०	१	०	१	०	
ढ	माटोको ढिस्कोले पुरीएर मृत्यु	०	०	०	०	०	०	
	जम्मा	४७	०	४७	०	१	०	

श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ

३.४.४. दाङ जिल्लामा बिपद्बाट प्रभावित भएको घर संख्या :

बिपद्	०६९/ ०७०	०७०/ ०७१	०७१/ ०७२	०७२/ ०७३	०७३/ ०७४	०७४/ ०७५	०७५/ ०७६	०७६/ ०७७	०७७/ ०७८	०७८ /०७९	जम्मा	औषतमा प्रति बर्ष प्रभावित हुने घरसंख्या
बाढी	८	८	५९३	४८	२८	६४१	१	१०	४	०	१४०१	१ सय ४० घर
आगलागी	१०४	१३७	१८०	११८	८५	७८	८९	६९	८५	३९	९८४	९८ घर
हावाहुरी, भारी बर्षा, चट्याङ्ग करेन्ट, पानिमा डुवि मृत्यु					१३	११	१७१	२३	५	१८९	४०४	४० घर
जम्मा	११२	१४५	७७३	१६६	१२६	७३०	२५२	१०२	९४	२२८	२७८९	२७८ घरपरिवार

श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ

नोट:-माथिको तालिकाले विगत १० बर्षको प्रमुख बिपद्का घटनाबाट भएको क्षतिको विवरण देखाएको छ । जिल्लाभरको अवस्था हेर्दा हरेक बर्ष ९ सय ८४ घर आगलागीको चपेटामा परेका छन् भने बाढी तथा पानीजन्य आपत्कालबाट १४ सय १ घर र अन्य बहुबिपद्हरू(हावाहुरी,असिनापानी,चट्याङ्ग) बाट ४० घर प्रत्येक बर्ष बिपद्का कारण क्षति हुने गरेको छ । तर विगत बर्षहरू भन्दा यस बर्ष बिपद्का कारण हुने क्षतिको अनुपात केही बढी आएको छ । जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको तथ्यांक बिश्लेषण गर्दा मानविय क्षतिमा कमी भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । बाढी पूर्व तयारीका लागी स्थानीय तहले अभि तयारीका साथ अगाडि बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

३.४.५. दाङ जिल्लामा बितेको १० बर्षमा भएको सडक दुर्घटनाको अवस्था मापन :

आर्थिक वर्ष	दुर्घटना संख्या	मृत्यु	घाइते	संलग्न सवारी
आव २०६८/०६९	८१	७६	३१५	१६६
आव २०६९/०७०	१६०	५४	३३७	१८९
आव २०७०/०७१	१५७	७४	३१५	२११
आव २०७१/०७२	१३०	५४	१८१	१६९
आव २०७२/०७३	११२	७१	२४४	१४८
आव २०७३/०७४	१४०	७७	२२१	१७२
आव २०७४/७५	१७१	७९	३००	२२४
आव २०७५/०७६	१४५	८६	३४२	२०३
आव २०७६/०७७	४३९	६४	५३३	५५२
आव २०७७/०७८	१८०	६५	२०८	२४७
आव २०७८/०७९	ज्ञात	ज्ञात	घट्टा	ज्ञात
जम्मा	१६०९	७८१	३३४३	२४५६
औषतमा प्रतिबर्ष	१६० वटा दुर्घटना	७८ जनाको मृत्यु	३३४ जना घाइते	२४५ सवारी साधनमा

श्रोत जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय दाङ,२०७९ जेष्ठ

नोट:-माथिको तालिकाले विगत १० वर्षमा भएका सवारी दुर्घटनाको अवस्थालाई भल्काउँछ । दाङमा हरेक बर्ष १६० वटा सवारी दुर्घटना भईरहेका छन् भने ७८ जनाको मृत्यु भईरहेको छ । सवारी दुर्घटनाका कारण मृत्यु हुनेको संख्यामा बृद्धि भएको देखिन्छ । यस्तै हरेक बर्ष औषतमा ३ सय ३४ जना दुर्घटनाको कारणले घाइते भएका छन् । यी दुर्घटनामा संलग्न सवारी साधन संख्या २४५ वटा रहेका छन् ।

३.४.६ दाङ जिल्लामा हुने विपद्हरूको जोखिमता विश्लेषण :

दाङ जिल्लामा हुने विपद्हरूको जोखिमता विश्लेषण गर्ने काम पहिलो पटक वि.सं. २०६८ मा तयार गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका क्रममा गरिएको थियो । यसलाई अद्यावधिक गर्ने सन्दर्भमा सम्पूर्णस्थानीय तहहरू, जिल्लाविपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूसँग छलफल गरी जिल्लामा हुनसक्ने जोखिमका क्षेत्रहरू पहिचान गर्ने तथा उक्त प्रकोपको जोखिमतालाई विश्लेषण गरिएको छ । जसअनुसार दाङमा रहेका जोखिमहरू निम्न प्रकार रहेको पाइएको छ ।

३.४.७ विपद्का क्षेत्र तथा जोखिमता विश्लेषण :

क्र.सं.	स्थानीय तह	सम्भावित विपद्को प्रकार (१ निम्न-५ उच्च)							विपद्स्तर संकेत (भुकम्प सबै स्थानीयतह)
		वाढी	पहिरो	आगलागी	भुकम्प	सडक दुर्घटना	शीतलहर	सर्प दंश	
१.	घोराही उमनपा	३	२	२	५	५	१	१	बाढी र आगलागी, सडक दुर्घटना
२.	तुलसीपुर उमनपा	४	२	२	५	५	१	१	बाढी, सडक दुर्घटना, आगलागी
३.	लमही नपा	४	१	३	५	५	३	२	दुर्घटना बाढी र आगलागी, सर्पदंश
४.	राजपुर गापा	४	३	४	५	१	३	२	बाढी र आगलागी, सर्पदंश
५.	गढवा गापा	४	२	४	५	१	३	४	बाढी, आगलागी, सर्पदंश
६.	राप्ती गापा	५	२	३	५	५	३	३	बाढी, सडक दुर्घटना, सर्पदंश, पहिरो
७.	बवई गापा	५	२	२	५	२	२	२	बाढी, आगलागी, सर्पदंश
८.	शान्तिनगर गापा	३	३	३	५	२	१	१	बाढी, पहिरो, आगलागी
९.	दंगीशरण गापा	३	२	२	५	२	२	१	बाढी, आगलागी, सर्पदंश
१०.	बंगलाचुली गापा	२	५	३	५	१	१	१	पहिरो, आगलागी

श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको बार्षिक प्रतिवेदन २०७४/७५/७६/७७

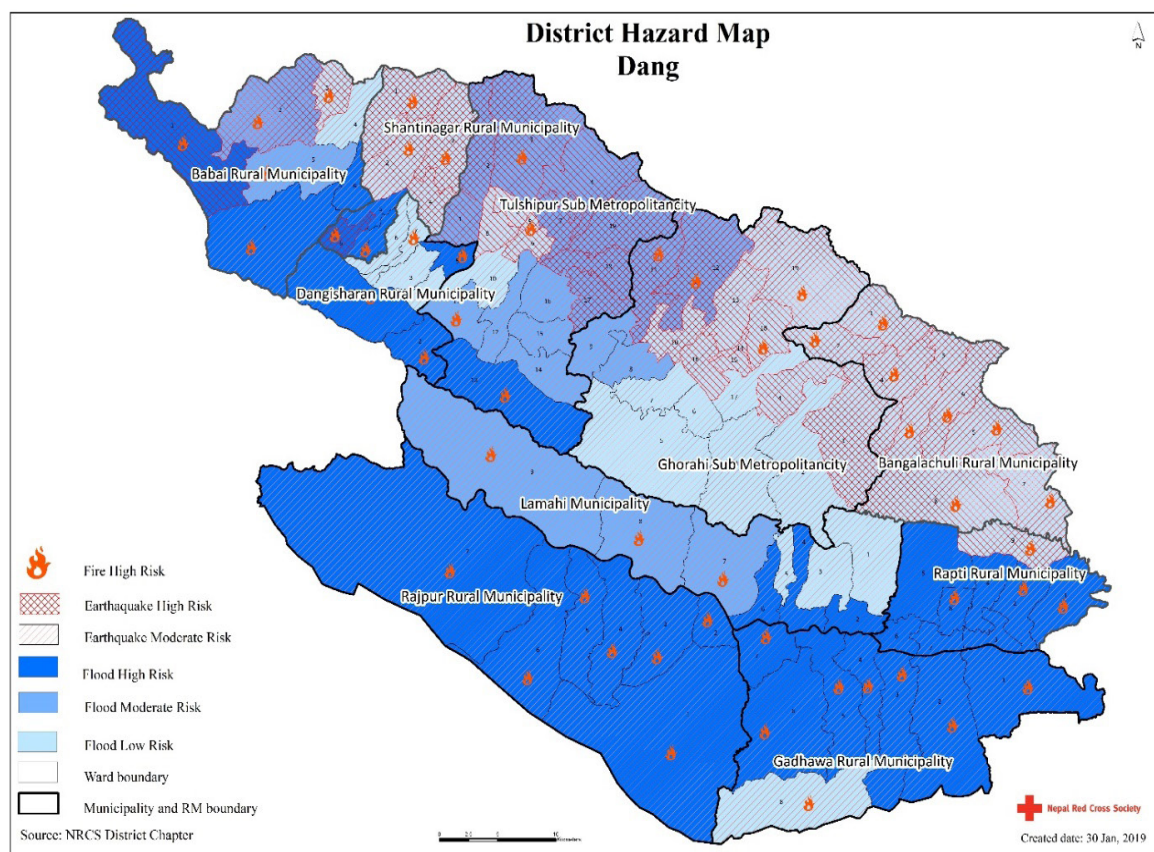
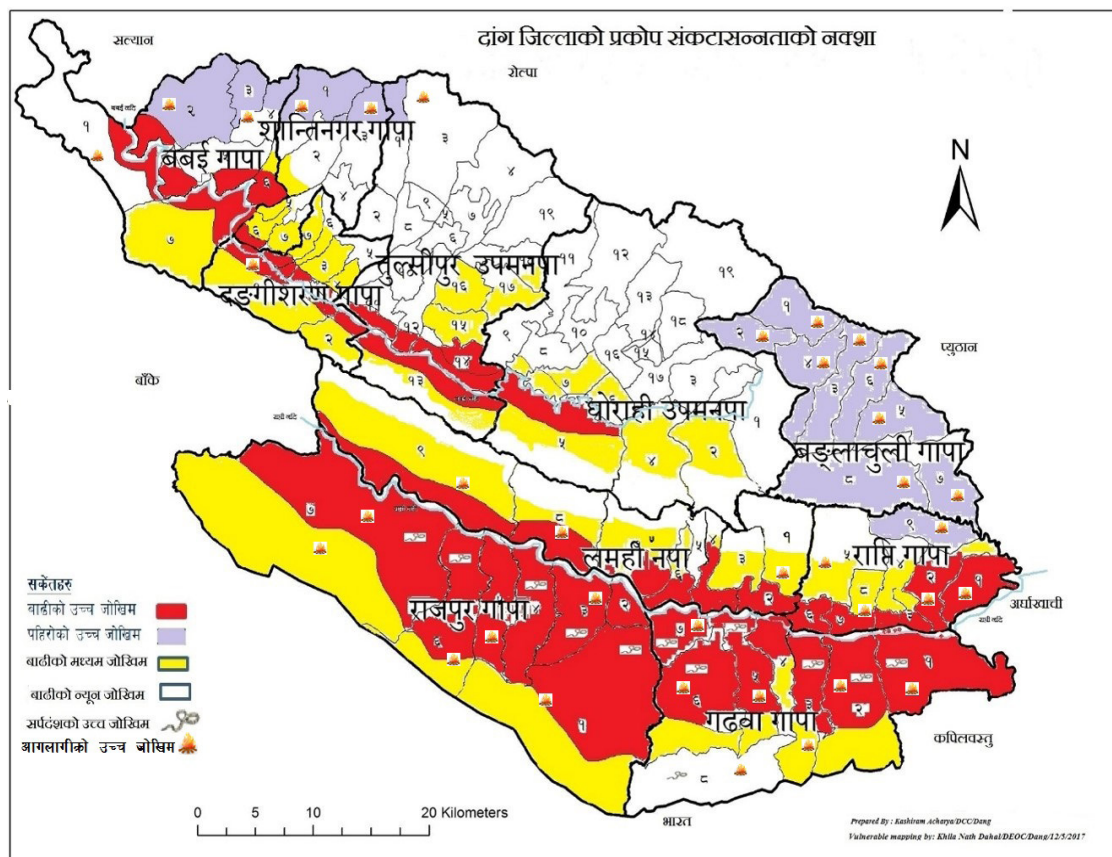
माथिको विपद् जोखिम स्तरीकरणमा ५ अंकलाई उच्च जोखिम, ४ अंकलाई जोखिम र ३ अंकलाई मध्यम जोखिम मानिएको छ भने २ र १ अंकलाई कम जोखिममा राखिएको छ । भुकम्प सबै उमनपा नपा/गापाका लागि जोखिमको क्षेत्र मानिएकाले यहाँ छुट्टै राखिएको छैन । बाढी र भुकम्पको विपद्का लागि नेरेसोले तयार गरेको आकस्मिक योजनालाई पनि आधार मानिएको छ । बिगत बर्षहरूमा भएका विपद्का घटना र त्यसबाट परेको प्रभावलाई बिश्लेषण गरी अंकभार तय गरिएको छ ।

३.४.७ विपद् जोखिम विश्लेषणको सूचक अनुसारको एकीकृत तालिका :

विपद्को क्षेत्र	उच्च जोखिम क्षेत्र	मध्य जोखिम
भुकम्प(Earthquake)	स्थानीय तहका सबै क्षेत्र	-
बाढी (Flood)	राजपुर गापा, गढवा गापा वार्ड १,२,३,४,५,६,७, राप्ती गापा वार्ड नं १,२,३,६,७ दंगीशरण गापा वार्ड नं.१,२,४,६,७ बवई गापा वार्ड नं. १,५,७, शान्तिनगर गापा वार्ड नं.६ र ७, लमही नगरपालिका वार्ड नं २,४,५,६,७, ८ र ९ तुलसीपुर उमनपा वार्ड नं.५, ११, १२, १३, १४	तुलसीपुर उमनपा वार्ड नं.१,२,३,४,६,७,८,९, १०,१५,१६,१७,१८,१९, घोराही उमनपा वार्ड नं.१,२,३, ५,६,७,८,९,१०,११,१२,१३,१४,१५,१६,१७,१८,१९ लमही नगरपालिका वार्ड नं १ र ३ गढवा गापा वार्ड नं. ३, ६
पहिरो(Landslide)	बंगलाचुली गापा वार्ड नं. ३,४,५ र ६ तथा शान्तिनगर गापा वार्ड नं. १ र ३	बवई गापा वार्ड नं. २,३, बंगलाचुली गापा वार्ड नं. १,२ र ८, राप्ती गापा वार्ड नं. ९
आगलागी(Fire)	राजपुर गापा र गढवा गापा, दंगीशरण, बंगलाचुली गापा, बवई गापा १, २,	राप्ती गापा वार्ड नं. ९, शान्तिनगर गापा, बवई गापा वार्ड नं. ३,४,५,६,७
सडक दुर्घटना (Road accident)	तुलसीपुर र घोराही उमनपा, लमही नपा वार्ड नं. २,३,६,८ र ९, राप्ती गापा वार्ड नं. ६ र ७,	अन्य सबै गापा उमनपा, नपा क्षेत्रका वार्डहरू
सर्पदंश (Snake Bite)	राजपुर गापा, गढवा गापा, दंगीशरण गापा	राप्ती गापा, लमही नपा वार्ड नं.९,
शीतलहर (Coldwave)	-	राजपुर गापा र गढवा गापा राप्ती गापा र लमही नपा

श्रोत: जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र २०७४/२०७५ विपद् बार्षिक प्रतिवेदन

३.४.८. जिल्लाको विपद् जोखिम नक्सांकन :

District level Vulnerability Mapping from DDMC/DEOC/Nepal Red Cross

३.४.८ जिल्लामा हुनसक्ने विपद्को क्षतिको सम्भावित अवस्था: (Possible Scenario)

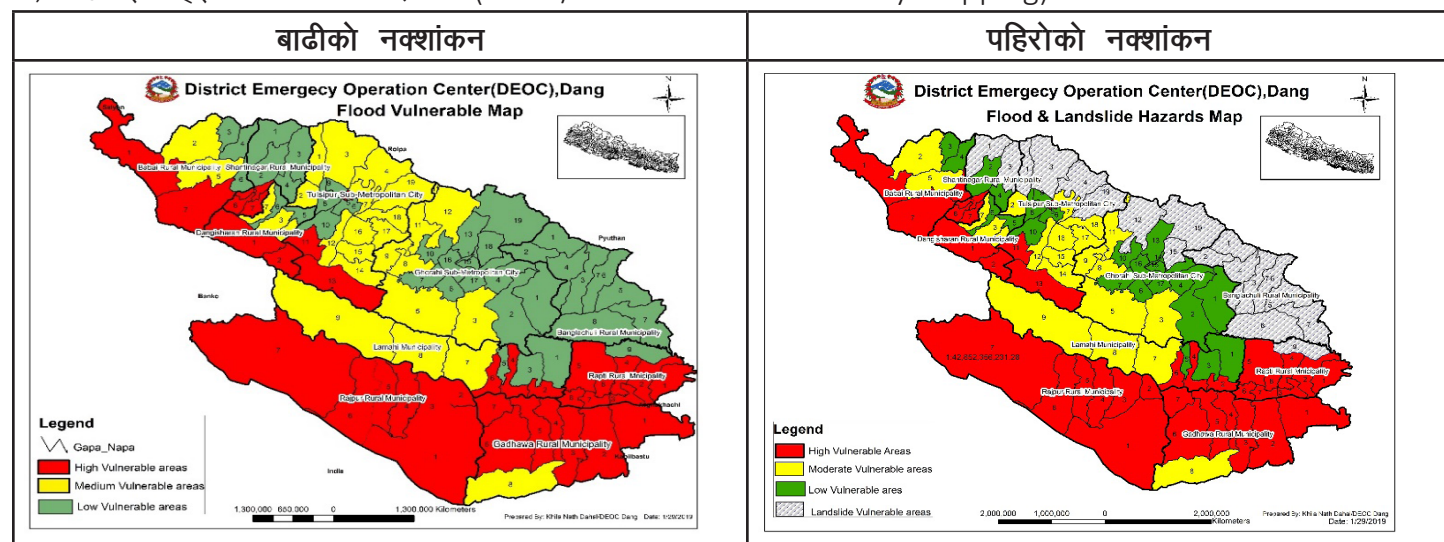
क). बाढी (Flood)

बाढीको कारणबाट जिल्लाका धेरै स्थानीय तहहरू रहेका वर्ष प्रभावित भइरहेका छन् । जिल्लाभित्र रहेका मुख्य नदी तथा यसको प्रभावलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

क्र.सं.	मुख्य नदी	प्रभावित हुने क्षेत्र	प्रभाव पार्न सक्ने क्षेत्र	कैफियत सम्भावित क्षति
१	राप्ती नदी	राजपुर गापा, गढवा गापा वार्ड १,२,३,४,५,६,७,८ राप्ती गापा वार्ड नं. १,२,३,६,७ लमही नगरपालिका वार्ड नं २,४,५,६,७,८ र ९	४ वटा स्थानीय तह अधिकांश वडाहरू	प्रभावित घरधुरी १०००० ५ सय पूर्ण रूपमा प्रभावित । ३ सय घर आंशिक क्षति हुने ।
२	बबई नदी	दंगीशरण गापा वडा नं.१,२, बबई गापा वडा नं. १, ७, शान्तिनगर गापा वडा नं.५,६ र ७, तुलसीपुर उमनपा वडा नं.५,११,१२,१३,१४, र घोराही उमनपा वडा नं.३,५,८,९,११,१२	५ वटा स्थानीय तहका केही वडाहरू	जसमध्ये २ सय बढी घर एक हप्तादेखि १ महिनासम्म विस्थापित । मानवीय क्षतिमा मृत्यु, घाईते तथा बेपत्ता हुनसक्ने । पशु चौपाया लगायतका जिविकोपार्जनका श्रोतहरूमा क्षति पुग्ने । जमिन १०२७ खेतियोग्य हेक्टर जमिन डुवान । (हरेक वर्ष १८९ घरपरिवार बाढीको चपेटामा पर्ने गरेका छन् ।)

यस बाहेक राप्ती नदी प्रणालीमा जोडिने रनसिंह, बनघुस्री, बौरा, पत्रिङ्गा, महदेबा, सुपैला, पर्नाहा, भालुदोब्रे, मानपुर, गुरुङ, माररी, रसरी, कालिपुरुवा, मंग्रेठा, महतनी, कक्रहवा, करङ्गा, गंगदी, बनकट्टी, भित्री सिक्टा, सुनपथरी/गोठुवा, गनाहा, बगाहसोती, भालु, फेहरी, कटेसनाला, करम्दी, दोलही, सिङ्गै, कौडिया, अर्नवा अर्जुन, उचानिम्बु, भत्तरकुण्डा, रिहार, च्याउ, अमिलिया र शिबखोलाले देउखुरीका उपत्यकाका गाविसहरू र बालिम, सिस्ने, कटुवा, सेवार, गुर्जे, हापुर, पत्रे), सक्ताम, चौवा, ग्वार, काला, पातु, गहते, भमके, बागर, बौलाहा, चिसापानी, च्यान्टी, उपल्लो/तल्लो ट्वाङ, सुसाउने, तुई, कलम, घट्टे, (शिर र पधेरा), मलै खोलाले दाङ र फुलबारी उपत्यकामा उल्लेख्य मात्रामा खेतियोग्य जमिनको कटान, बालीको नोकसानी तथा सयौं हेक्टर जमिन कटान गरिरहेको अवस्था छ ।

ख) बाढी र पहिरो जोखिमको नक्सांकन (Flood/Landslide Vulnerability mapping)

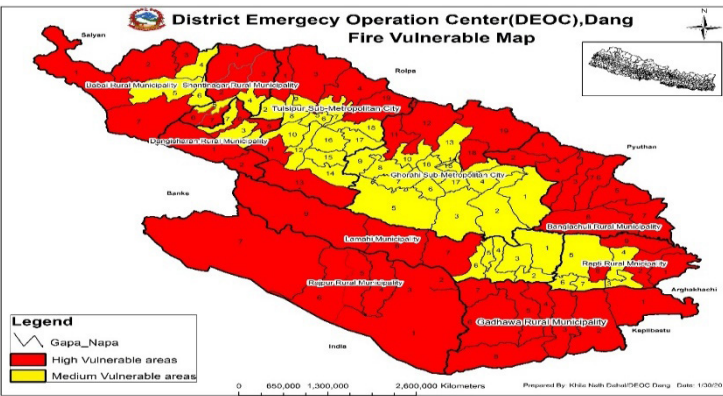
श्रोत: जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, दाङ ।

जिल्लामा रहेका १० स्थानीय तहका १०० वटा वडाहरू मध्ये ३८ वटा वडाहरू बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् अन्य वडाहरू पहिरो र Flash Flood (खहरेबाढी) को जोखिममा रहेका छन् । बंगलाचुली गाँउपालीकाका सबै वडाहरू पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको छ भने घोराही उमनपा,तुलसीपुर उमनपा, शान्तिनगर गाउपालीका, बबई गाउपालीका, राप्ती गाउपालीकाका केही वडाहरू पहिरोको जोखिममा रहेका छन् ।

ग) बाढी: २०७१ र २०७४

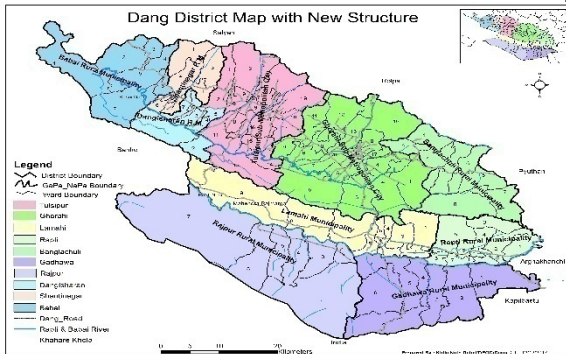
२०७१/०४/२८ र २९ गते गएको बाढीबाट प्रभावित	२०७४/०४/२८, २९ र ३० गते गएको बाढीबाट प्रभावित
जनसंख्या:- - जम्मा प्रभावित : ५३८५ - पूर्ण प्रभावित: ३३२१ - आंशिक प्रभावित: २०६४ भौतिक क्षति:- - जम्मा घरधुरी : ९६१ - पूर्ण घरधुरी : ५९३ - आंशिक घरधुरी : ३६८ मानवीय क्षति:- - मृत्यु : १८ जना - घाइते: २ जना	जनसंख्या:- - जम्मा प्रभावित: ३०१८ - पूर्ण प्रभावित: १६८९ - आंशिक प्रभावित : १३२० भौतिक क्षति:- - जम्मा घरधुरी: ६४१ - पूर्ण घरधुरी: ३५९ - आंशिक घरधुरी: २८२ मानवीय क्षति:- - मृत्यु : ७ जना - बेपत्ता : १ जना - घाइते : २ जना
श्रोत:जिल्ला बिपद् पुर्बतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७३	श्रोत:जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र बाढी प्रतिवेदन २०७४

घ) आगलागी (Fire)

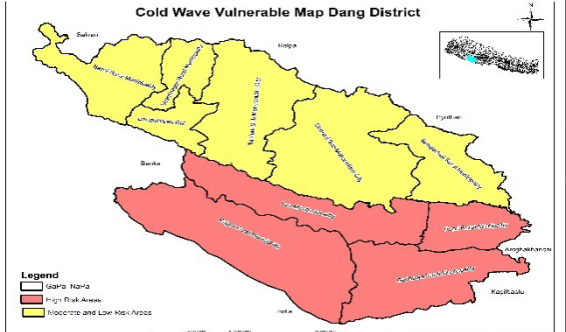
प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
उच्च जोखिम: राजपुर, गढवा, बवई, दंगिशरण, शान्तिनगर, बंगलाचुली, राप्ती, गाउँपालिका जोखिममा रहेको	
मध्यम जोखिम: घोराही, तुलसीपुर उमनपा र लमही नपा, राप्ती गाउँपालिकाका केही वडाहरू	
संभावित क्षति विवरण	
औषतमा १ सय ११ घरमा हरेक बर्ष आगलागीबाट क्षति हुने गरेको । जुन बिगत बर्षहरू भन्दा केहि कम हो । जिन्सी, भाडा, लत्ताकपडा ६० प्रतिशत नगद १५ प्रतिशत अन्न ७० प्रतिशत कागजपत्र ७० प्रतिशत भौतिक सम्पत्ती घर ८० प्रतिशत मानवीय क्षति ४ प्रतिशत चौपाया १० प्रतिशत	
श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ	

ड) सडक दुर्घटना (Road Accident)

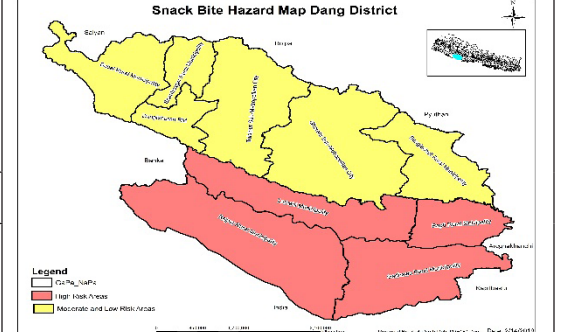
मानवीय क्षतिको हिसावले हेर्ने हो भने सडक दुर्घटना यस जिल्लाको पहिलो चुनौतिको रूपमा रहेको छ ।

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
पूर्व पश्चिम राजमार्ग क्षेत्र, लमही तुलसीपुरसम्मको क्षेत्र उच्च जोखिममा रहेको	
संभावित क्षति विवरण	
औषतमा प्रतिवर्ष मृत्यु ७० जना औषत प्रतिवर्ष घाईते २ सय ७० जना गंभिर घाईते घाईतेको करिब १४० जना अंगभंग पशुचौपायाको क्षति औषत ४ वटा सवारी साधनको क्षति औषत प्रतिवर्ष १८० वटा औषत दुर्घटना संख्या प्रतिवर्ष १३४ वटा	

च) शीतलहर (Cold Wave)

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
जिल्लाका १० स्थानीय तहहरूमध्ये देउखुरीमा पर्ने लमही नगरपालिका, राप्ती गापा, राजपुर गापा, गढवा गापा शीतलहरको मध्यम जोखिम रहेको ।	
संभावित क्षति विवरण	
बिगत बर्षहरूमा शितलहरबाट मृत्यु हुने संख्या नभएको तर प्रभावित भई बिरामी हुने गरेको छ । विरामीको संख्या १०० जनाभन्दा बढी ।	

छ) शर्पदंश (Snake Bite)

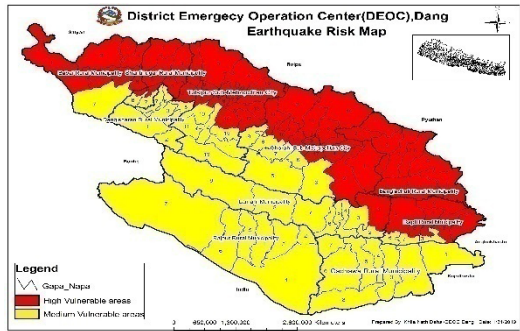
प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
उच्च जोखिम : राजपुर गाउँपालिका, गढवा गाउँपालिका, राप्ती गाउँपालिका, लमही नपा	
मध्यम जोखिम : दंगिशरण गापा, बवई गापा, शान्तिनगर गापा, तुलसीपुर उमनपा, घोराही उमनपा, बंगलाचुली गापा	
संभावित क्षति विवरण	
औषतमा अनुमानित मृत्यु ५-७ जना । गंभिर बिरामी भएर निको हुने २५-३० जना ।	

झ) भूकम्पिय जोखिम (Earthquake)

यस जिल्लामा हालसम्म भूकम्पका कारण कुनै त्यस्तो ठूलो क्षती ब्यहार्नु परेको छैनतर २०७२ साल बैशाख १२ र २९ गतेको बिनाशकारी भूकम्पले यस जिल्लाका निजि तथा सार्वजनिक संरचनाहरूमा दरार पैदा गरी कमजोर पारेको कारण जोखिमको संभावना उच्च नै रहेको छ । Humanitarian Country Team (HCT) and key partners engaged Durham University ले गरेको अध्ययन अनुसार नेपालको मध्य तथा सुदुर पश्चिम भागमा भूकम्प जान सक्ने संभावना रहेको र ठुलो मात्रामा जनधनको क्षति हनुसक्ने अनुमान गरेकोछ । भूकम्पको जोखिममा नेपाल राष्ट्र नै उच्च जोखिममा रहेको हुनाले दाङ जिल्ला पनि यस प्रकोपबाट अछुतो नरहन सक्छ । बिशेष गरी यस जिल्लाको केहि क्षेत्रमा भूकम्पको फल्टलाईन रहेको विज्ञहरूको अनुमान रहेको हुँदा भूकम्पको जोखिम भएको अननुमान गर्न सकिन्छ । भूकम्पबाट विगतमा भएको क्षतिका एकिन

तथ्यांक जिल्लामा उपलब्ध हुनासक्ने । यद्यपि भुकम्पीय दृष्टिकोणबाट जिल्लाका स्थानीय तहमा रहेका पुराना विद्यालय, निजी भवनहरू तथा अन्य सार्वजनिक संरचनाहरू जेखिममा रहेका छन् । भुकम्पिय जोखिममा लागी यस जिल्लाका सरोकारवाला निकायहरूले पूर्वतयारीका कार्यहरू अगाडी बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

भुकम्प पछिको अनुमानीत अवस्था :

सम्भावित क्षतिको आँकलन	जेखिमको नक्शांकन
प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्या : १००००० जना मृत्यु हुन सक्ने जनसंख्या : २०० जना (भन्दा बढि) घाईते हुनसक्ने जनसंख्या : २००० जना (भन्दा बढि) बिस्थापित हुनसक्ने जनसंख्या : ३०००० जना (भन्दा बढि) क्षति हुन सक्ने संरचना : पूर्ण नष्ट घर : २०००० घरधुरी,आंशिक नष्ट घर : १०००० घरधुरी (७० प्रतिशत सरकारी संरचनाहरूमाक्षती पुग्नसक्ने अनुमान गरिएको छ ।)	
राप्ती नदिमा रहेको पक्कि पुल,नेपालगन्ज दाङ सडक खण्डमा पर्ने पुलहरू भत्कन सक्ने, लमही घोराही, तुलसीपुर क्षेत्रमा पर्ने सडक पुलमा क्षति पुग्न गई १ हप्ता देखी १ महिनासम्मका लागी सडक सम्पर्क बिच्छेद हुन सक्ने । साथै संचार टेलिफोन टावरहरू क्षति ग्रस्त हुनसक्ने र यातायात प्रभावित क्षेत्रहरूमा १ महिना सम्म अत्यावश्यक सेवाहरूको पहुँच नहुनसक्छ । यदि २०७२ सालको भन्दा ठुलो कम्पनको भुकम्प आउनसक्ने आँकलन गरिएकोछ त्यसैले नेपालको पश्चिमि भुभाग लगायत छिमेकी देश भारत र पाकिस्तानको भागमा समेत ठुलो अशर पुग्ने अनुमान गरिएकोले तत्काल अन्तराष्ट्रिय सहायता निकायहरूको पहुँच नहुनसक्ने अनुमान समेत गरिएको छ ।	

विपद्को कारणले प्रत्येक वर्षमा हुने व्यापक धनजनको क्षति र विस्थापित लगायत प्रभावितहरूको लागि एउटा सहभ(गितामूलक विपद् तयारी योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नसके मात्र प्रभावितहरूले आधारभुत मानविय सहायता पाउनसक्ने अवस्था भएको हुँदा विपद्बाट हुने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न जिल्लास्तरमा विपद् योजनाको आवश्यकता महसुस गरिएको छ । त्यसैले यस दाङ जिल्लामा देखिएका सम्भावित विपद्हरूलाई व्यवस्थापन तथा न्यूनीकरण गर्नका लागि सबै स्थानीय तहहरू लगायत सरोकारवाला निकायहरूको समन्वय गरी जाखिमयुक्त समुदायमा योजनाबद्ध ढंगबाट अगाडी बढनुपर्ने आवश्यकता भएको हुँदा जिल्लास्थित सबै निकायहरूले विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने आवश्यकता छ ।

अ) दाङ जिल्लामा जोखिममा रहेको जनसंख्या (बिपद्को समयमा ख्याल गरिनुपर्ने वर्ग)

क्र.सं.	बिबरण	संख्या	कैफियत
१.	एकवर्ष मुनीको जनसंख्या	१२९२७	
२.	५ वर्ष मुनीको जनसंख्या	५३४७४	
३.	एकल महिला	११४५८	
४.	जेष्ठ नागरिक ६० माथिको	५१४५३	
५.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू	१२८८१	२.३३ प्रतिशत
६.	१०-१९ उमेरका किशोरीहरू	७३९९८	
७.	प्रजनन् उमेरका महिला	१५७०८१	
	जम्मा जनसंख्या	३८०८५६	

श्रोत : के.त.बि. २०६८ र दाङ जिल्लाको नपा/गापा प्रोफाईल २०७४

३.५.जिल्लाको निकायगत श्रोत साधनको आंकलन (Stakeholders Stocks Mapping)

जिल्लामा बिपद् पर्दा प्रयोगमा आउनसक्ने श्रोतलाई निकायगत हिसावले आंकलनको प्रयास गरिएको छ । जसलाई तलको तालिकामा दिइएको छ ।

क्र.सं.	कार्यालय/संस्था	सामाग्रीको विवरण (खाद्य, गैर खाद्य)	परिमाण	उपलब्ध स्थान	प्राप्त गर्न लाग्ने समय
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	राहत वितरणका लागि नगद	१० लाख चालु बर्ष	नेबैलि	तत्काल, नेपाल सरकारको स्वीकृत मापदण्ड अनुरूप
२.	जिल्ला समन्वय समिति	समन्वय		जनशक्ति	स्थानीयतहसँगको समन्वयमा तत्काल प्रतिकार्य गर्न सकिने
३.	स्थानीय तह	बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागी सबै कार्य	आपतकालीन राहत कोष	स्थानिय तहहरु	तत्कालै प्राप्त गर्न सकिने
४.	कृषि ज्ञान केन्द्र	बिउ बिजन तथा बिषादी		सबै स्थानीय तहको ईकाईमा	तत्काल, जि.कृ.वि.का.को स्वीकृत मापदण्ड अनुरूप
५.	डिभिजन वन कार्यालय	काठ उपलब्ध गराउन सकिने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला/ई.ब.का. मा	तत्काल जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको आवश्यकता अनुसार
६.	स्वास्थ्य कार्यालय	दक्ष जनशक्ति RRT औषधी	चक् त्भक १५ देखि २० जना	स्वाका, स्युजा, श्रीगाउँ, मानपुर र लमही	तत्काल आवश्यकता अनुसार ११ वटा निजी अस्पतालहरुको समन्वयमा
७.	नेपाली सेना रणसिंह दल गण	दक्ष जनशक्ति	१८० जना	घोराही तुलसीपुर लमही	तत्काल
८.	सशस्त्र प्रहरी वल	दक्ष जनशक्ति	३५ जना भन्दा बढी	भालुबाङ, लमही,	तत्काल
९.	नेपाल प्रहरी जिल्ला प्रहरी कार्यालय	दक्ष जनशक्ति	५२५ जना	जिल्ला भर	तत्काल, सामान्य घरेलु औजार
१०.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गैर खाद्य सामग्री एम्बुलेन्स प्राथमिक उपचार बक्स खोज तथा उद्धार सामग्री	१०० सेट २ वटा ४ वटा १ सेट	ने.रे.स. दाङ	तत्काल
११.	जिल्ला शिक्षा बिकास तथा समन्वय ईकाई	शैक्षिक सूचना संकलन जनशक्ति		सबै स्थानीय तहमा	स्थानीय तहमा रहेको शाखामा समन्वय गरी आवश्यकता अनुसार
१२.	राजनैतिक दल		स्वयंसेवक	सबै स्थानीय तहमा	आवश्यकता अनुसार कार्यकर्ता परिचालन
१३.	यान्त्रिक कार्यालय	डोजर लोडर पानी ट्याङ्कर	१ १ १	यान्त्रिक कार्यालय	मध्यपश्चिम तथा क्षेत्रीय डिभिजन कार्यालयको स्विकृतिमा
१४.	राप्ती स्वास्थ्य बिज्ञान प्रतिष्ठान	एम्बुलेन्स, आकस्मिक सेवा	१ वटा २४ सैं घण्टा	घोराही	तत्काल आवश्यकता अनुसार
१५.	प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर	एम्बुलेन्स, आकस्मिक सेवा	१ वटा २४ सैं घण्टा	तुलसीपुर	तत्काल आवश्यकता अनुसार
१६.	यातायात व्यबसायी समितिहरु	यातायात तथा ढुवानीका साधन	आवश्यक पर्ने जति	दाङका सबैजसो स्थानमा	भाडामा तत्काल आवश्यकता अनुसार
१७.	बेस नेपाल	जनशक्ति	स्वयंसेवक तथा केही	बैक, समुदाय	आवश्यकता अनुसार

क्र.सं.	कार्यालय/संस्था	सामग्रीको विवरण (खाद्य, गैर खाद्य)	परिमाण	उपलब्ध स्थान	प्राप्त गर्न लाग्ने समय
१८.	अपांग मानवअधिकार सरोकार मञ्च	अपांगताका लागि औजारहरू	स्वयंसेवक	समुदायमा	आवश्यकता अनुसार
१९.	मानव कल्याण तथा वातावरणसंरक्षण केन्द्र		स्वयंसेवक	समुदायमा	बिपद्को बेला सहयोग गर्न सकिने
२०.	सीसा नेपाल	तत्काल राहत सहयोग गर्नसकिने	जनशक्ति	समुदायमा	बिपद्को बेला सहयोग गर्न सकिने
२१.	नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र	केही नगद आकस्मिक कोष शैक्षिक सामग्री	जनशक्ति	समुदायमा	बिपद्को बेला सहयोग गर्न सकिने
२२.	ओरेक नेपाल	मनोसामाजिक परामर्श, संरक्षण क्षेत्रलाई सहयोग	स्वयंसेवक	समुदायमा	आवश्यकता अनुसार
२३.	ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र	आकस्मिक कोष शैक्षिक सामग्री	स्वयंसेवक	बैंक, समुदाय	आवश्यकता अनुसार
२४.	चेम्बर अफ कमर्स	तत्काल सुख्खा खानेकुरा तथा खाधान्न सामग्री	आवश्यकता अनुसार	दाङका सबैजसो स्थानमा	आवश्यकता अनुसार
२५.	उद्योग बाणिज्य संघ	तत्काल सुख्खा खानेकुरा तथा खाधान्न सामग्री	आवश्यकता अनुसार	दाङका सबैजसो स्थानमा	आवश्यकता अनुसार
२६.	तयार नेपाल				

श्रोत: निकायगत कार्यालय दाङ २०७५

३.५.१ जिल्लामा उपलब्ध खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरू (Heavy Equipments)–

क्र.सं.	विवरण	उपलब्ध साधन मात्रा	उपलब्ध हुने निकाय
१.	दमकल	४ वटा	घोराही र तुलसीपुर उमनपा, लमही नगरपालिका र गढवा गाउँपालिका
२.	भ्याकुलोडर	१०५ वटा	निजी भाडामा लिन सकिने । नेपाल ह्याबी ईक्युपमेन्ट व्यवसायी संघ दाङ ।
३.	स्काइभेटर	२९ वटा	निजी भाडामा लिन सकिने । नेपाल ह्याबी ईक्युपमेन्ट व्यवसायी संघ दाङ ।
४.	भ्याकु लोडर	२	१ यान्त्रिक कार्यालय । - लमही तथा तुलसीपुर क्षेत्रमा तथा १ घोराही उपनपा कार्यालयमा रहेको ।
५.	स्काभेटर	३ वटा	घोराही उपनपा, लमही नपा तथा राप्ती गाउँपालिका रहेको
६.	ग्रेडर	१ वटा	घोराही उपनपामा रहेको
७.	जेसीवी	७ वटा	घोराही उपनपा, राजपुर, दगिशरण तथा बवइ गाउँपालिका रहेको ।
८.	लेडर	२ वटा	राप्ती तथा बवइ गाउँपालिकामा रहेको ।
९.	बुल्डोजर	नभएको	मध्यपश्चिम क्षेत्रीय सडक निर्देशनालय नेपालगञ्जबाट मगाउनुपर्ने अवस्था ।
१०.	क्रेन	नभएको	मध्यपश्चिम क्षेत्रीय सडक निर्देशनालय नेपालगञ्जबाट मगाउनुपर्ने अवस्था ।
११.	सब बाहन	१ वटा	लमही अस्पताल, लमही
१२.	डुङ्गा	१२ वटा	सिसहनियाँ, गोर्बर्दिहा, गंगापरस्पुर, बेला राजपुर, सतवरिया ।
१३.	रवर बोट सेट	५ वटा	सप्रवल भालुवांग, रणसिहदल लमही, गढवा गाउँपालिका, घोराही उपमहानगरपालिका, नेरेसो उरहरी,

क्र.सं.	विवरण	उपलब्ध साधन मात्रा	उपलब्ध हुने निकाय
१४.	यातायात साधन बस, ट्रक, गाडी	प्रसस्त	यातायात समितिहरूसँग समन्वयमा भाडामा लिएर चलाउन सकिने ।
१५.	पानी ट्याङ्कर	१५ वटा	खापाउ संस्था घोराही उमनपा र अन्य निजी रूपमा संचालन भएकाबाट भाडामा लिन सकिने ।
१६.	ईन्धन पम्पहरू	४५ वटा	२० हजारदेखि १ लाख लिटरसम्मका निजी पेट्रोल तथा डिजेल पम्पहरू
१७.	चेनपुल्ली	१ वटा	भुमिगत जल परियोजना लमही ।
१८.	टुचिन	१ वटा	नेपाली सेना ।
१९.	एम्बुलेन्स सेवा	७२ वटा	राष्ट्री स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, निजी अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी लगायत निजी र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको समेत ।

३.५.२ सुरक्षा निकायहरूसँग भएका खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरू (Search and Rescue Materials):

क्र.सं.	सामग्रीहरूको नाम	इकाई	उपलब्ध परिमाण			
			नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल	जम्मा
१	लाईफ ज्याकेट	गोटा	३०	१६२	९६	२८८
२	स्ट्रेचर	गोटा	४	२१	८	३३
३	न्यापेलिड रोप	रोल	१	०	०	१
४	गल	गोटा	४	०	०	४
५	प्राथमिक उपचार वाक्स	सेट	२	१	११	१४
६	क्याराबिना हुक	गोटा	४	०	२	६
७	स्वाटर	गोटा	२२	०	१०	३२
८	साबेल	थान	६	६३	१८	८७
९	स्याक	थान	८	०	०	८
१०	स्याक हो	थान	११	०	०	११
११	एक्स हो	थान	२	०	५	७
१२	जम्बसुट	थान	१४	०	१४	२८
१३	ग्लोब्स	जोर	३०	०	१	३१
१४	रवर बुट	जोर	०	६	०	६
१५	टर्च लाईट	थान	१६	७	४०	६३
१६	सक्स	जोर	८	०	०	८
१७	वाटर बोटल	थान	१४	०	१७	३१
१८	फेस माक्स	थान	१०	०	०	१०
१९	ब्याग प्याक	सेट	९	०	०	९
२०	पिक	थान	२३	२१	१२	५६
२१	रवर टयुव	गोटा	१७	१०	०	२७
२२	घन	गोटा	३	२	४	९
२३	छिनो	गोटा	६	०	०	६
२४	बोल्डकटर	गोटा	०	०	३	३

क्र.स.	सामग्रीहरूको नाम	इकाई	उपलब्ध परिमाण			
			नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल	जम्मा
२५	क्रो वार	थान	०	०	३	३
२६	रेक	थान	०	०	१२	१२
२७	रेक हो	थान	०	०	१०	१०
२८	छालाको बुट	जोर	९	०	१०	१९
२९	हेलमेट	थान	१४	२४	६२	१००
३०	डोरी	मि.	२२००	१५३५	९२५	४६६०
३१	फायर स्ट्युईङ्गुईसर	थान	२	०	५	७
३२	रवर मेट्रेक्स	थान	०	०	९	९
३३	मेघाफोन	थान	३	१२	२	१७
३४	बाल्टी	थान	०	१८	०	१८
३५	स्केवागटन काराबिनर्स हेवी	थान	०	०	२	२
३६	फायर अफ काराबिनर्स	थन	२	०	०	२
३७	स्टाटिक रोप	रोल	०	०	२	२
३८	रेस्क्यु हेलर	थान	०	०	२	२
३९	आइरन पिकेट	थान	०	०	१	१
४०	तारपोलीन	थान	०	४	४	८
४१	वारिष्ट ब्याग	थान	०	०	३	३
४२	रेस्क्यु भेष्ट	थन	०	०	६	६
४३	रवरबोट पम्प	थान	०	०	१	१
४४	जिवन रक्षा कवज	थान	०	०	२	२
४५	ग्राउण्ड सिट	थान	०	१०	०	१०
४६	पन्जा	जोर	०	०	१००	१००
४७	टियुव	थान	०	०	४	४
४८	पानी बुट	जोर	०	०	१०३	१०३
४९	मेटल बकेट	थान	०	०	३	३
५०	क्लाम्बिङ्ग रोप	रोल	०	०	२	२
५१	क्याराबिना लक	थान	०	०	५	५
५२	आल्मुनियम ल्याडर	थन	०	०	३	३
५३	थ्रो ब्याग	थान	०	७	७	१४
५४	सिट हार्नेस	थान	०	३	३	६
५५	फायर बल	थान	१	०	३	४
५६	रावर बोट	थान	०	१	१	२
५७	प्याडल	थान	०	७	६	१३
५८	सिन टेप	थान	०	०	१	१
५९	वाट्स प्रुप ज्याकेट	थान	१६	०	०	१६

क्र.स.	सामाग्रीहरूको नाम	इकाई	उपलब्ध परिमाण			
			नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल	जम्मा
६०	डिस्पले बोर्ड	थान	१	०	०	१
६१	डोरी भ-याङ्ग	थान	०	१	०	१
टद्	फरुवा	थान	०	२५	०	२५
टघ	सेप्टि बेल्ट	थान	०	३	०	३

जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रमा रहेका सामाग्रीहरू

क्र.स.	सामाग्रीको नाम	एकाइ	परिमाण	सामाग्रीको अबस्था	कैफियत
१	क्लाइम्बिङ्ग रोप	मिटर	४०	प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२	मेगा फोन	थान	३	प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
३	सर्च लाइट	थान	६	प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४	हाते काठ काटने मेशिन	थान	१	१ सेटको फिगिस टुल्स नभएको र चेन पनि नभएको	DEOC कन्टेनरमा
५	फायर स्टिङ्ग्युसर ६ केजी	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
६	फायर स्टिङ्ग्युसर ४ केजी	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
७	रेस्क्यु ग्लोब्स	जोडी	९	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
८	बोल्ट कटर	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
९	थ्रो ब्याग	थान	५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१०	क्याराबिना	थान	५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
११	रेस्क्यु हेल्मेट	थान	१२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१२	रेस्क्यु हम्बर	थान	७	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१३	लाइफ ज्याकेट	थान	१६	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१४	रेनकोट	थान	५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१५	आइरन बकेट	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१६	रवर टियुब	थान	२	प्रयोग गर्न नसकिने	DEOC कन्टेनरमा
१७	फेल्डिङ्ग टेवल कुर्चि सहित	थान	१	प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१८	क्रोबार	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१९	पिक	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२०	सावेल	थान	५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२१	आइरन पिकेट	थान	३	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२२	ल्याडर सानो	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२३	स्ट्रेचर	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२४	डिस्पेनसरी टेन्ट	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२५	छाता	थान	८	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२६	गल	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२७	सिट हार्नेस	थान	४	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा

२८	ब्याट्री	थान	३	DEOC मा भएका रेडियो सेट तथा कम्प्युटरमा प्रयोग भएको	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
२९	इन्भर्टर	थान	२	DEOC मा भएका रेडियो सेट तथा कम्प्युटरमा प्रयोग भएका	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
३०	प्रिन्टर स्क्यान सहति	थान	१	Brother DCP-1510/triple one/Usable	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
३१	ल्यापटप	थान	१	Lenovo i7/G8/Usable	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
३२	डेस्कटप कम्प्युटर	थान	१	Dell with CPU Mouse,Keyboard	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
३३	अफिस -याक	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा प
३४	अफिस टेवल	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
३५	कम्प्युटर टेवल	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिन	DEOC कार्यालयमा
३६	VHF Base Set	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा
३७	VHF Hand Set	थान	५	1-DEOC,1-NRCS,1-DPO,1-APF,1-NA	DEOC कार्यालयमा
३८	HF Base Set	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा
३९	अफिस चियर	थान	३	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा
४०	डिस्प्ले बोर्ड	थन	१	SENSEI 55" Usable	DEOC कार्यालयमा
४१	स्टिल कपबोर्ड	थन	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४२	अफिस टेवल	थन	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४३	स्टान्ड फेन	थन	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा
४४	बिद्युतिय साइरन	थन	१५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४५	हाते साइरन	थन	४	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४६	प्राथमिक उपचार बाकस	थन	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने प्राथमिक उपचार	DEOC कन्टेनरमा
४७	सिन टेप	थन	४	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४८	फयर बल	थन	५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा

१३. स्थानीय तहमा उपलब्ध पूर्व सूचना, खोज तथा उद्धार सामग्रीहरूको विवरण

क्र.स.	स्थानीय तहको नाम	सामग्रीहरूको नाम	इकाई	उपलब्ध परिमाण	सामग्री भण्डारण स्थान
१	लमही नगरपालीका	लाईफ ज्याकेट,गम्बुट	थान	८०/८०	लमही नगरपालीकाको कार्यालय तथा वडामा
		माइक	थान	१६	
		हेल्मेट	थान	८०	
		सर्चलाईट	थान	८०	
		रिग वोई	थान	४०	
		क्लाइम्बिङ्ग रोप	मिटर	२५००	
		प्राथमिक उपचार वाकस	थान	२०	
		तारपोलिन	थान	५०	

		ब्ल्याकेट	थान	५०	
		स्टेचर	थान	९	
		फोल्डिङ्ग ल्याडर	थान	२	
		फायर बुट	थान	५	
		फायर इस्टगुसर	थान	२०	
		रवर बोट	थान	१	
		उड कटर	थान	२	
		बोल्ड कटर	थान	२	
		रेन कोट	थान	१०	
		थ्रो ब्याग	थान	१५	
		हार्नेस	थान	३७	
		क्याराविना	थान	२३	
		टुलो बाकस	थान	१०	
		साइरन	थान	८	
२	राप्ती गाउँपालीका	लाईफ ज्याकेट	थान	५०	राप्ती गाउँपालीकाको कार्यालयमा
		माइक	थान	१६	
		हेल्मेट	थान	५०	
		सर्चलाईट	थान	८०	
		रिग वोई	थान	१५	
		डोरी	मिटर	२५००	
		प्राथमिक उपचार वाकस	थान	८	
		स्टेचर	थान	८	
		साइरन	थान	८	
३	शान्तिनगर गाउँपालीका	लाईफ ज्याकेट	थान	५	शान्तिनगर गाउँपालीकाको कार्यालयमा
		माइक	थान	२	
		साइरन	थान	२	
४	दगिशरण गाउँपालीका	लाईफ ज्याकेट	थान	३५	दगिशरण गाउँपालीकाको कार्यालयमा
		हेल्मेट	थान	३५	
		लाईट	थान	३५	
		स्टेचर	थान	७	
		माइक	थान	६	
		साइरन	थान	६	
५	तुलसीपुर उपमहानगरपालीका	लाईफ ज्याकेट	थान	५५	तुलसीपुर उपमहानगरपालीकाको कार्यालयमा
		हेल्मेट	थान	५५	
		लाईट	थान	३५	
		स्टेचर	थान	७	
		माइक	थान	६	
		साइरन	थान	६	
६	बवइ गाउँपालीका	लाईफ ज्याकेट	थान	१२	बवइ गाउँपालीकाको कार्यालयमा
		माइक	थान	४	
		साइरन	थान	८	
		स्टेचर	थान	३	
७	घोराही उपमहानगरपालीका	सेप्टि रिङ्ग	थान	२०	घोराही उपमहानगरपालीकाको कार्यालयमा
		काठ काटने मेशिन	थान	१	
		रोटरी ड्रिल मेशिन	थान	१	
		स्टेचर	थान	५	
		सेप्टि ग्लोब्स	थान	१०	
		टिन कटर	थान	१	
		बोल्ड कटर	थान	२	
		फायर बुट	थान	५	

		प्राथमिक उपचार बाकस	थान	५	
		क्लाइम्बिङ्ग रोप	थान	२०	
		फायर बल	थान	५	
		सेप्टि बेल्ट	थान	५	
		सेप्टि ग्लोब्स	थान	१०	
		फायर सुइट	थान	५	
		मेगा फोन	थान	२	
		बेल्या	थान	५	
		इयर प्लग	थान	१०	
		फाइर मास्क	थान	५	
		लाइफ ज्याकेट	थान	५	
		लाइफ बोइङ्ग रिङ्ग	थान	५	
		टेन्ट	थान	२	
		सेप्टि हेल्मेट	थान	५	
		सर्चिङ्ग लाइट	थान	२	
		फोल्डिङ्ग ल्याडर	थान	१	
		तारपालेलिन टेन्ट	थान	५	
		-याफ्ट बोट	थान	१	
		फायर स्टिङ्गग्युसर	थान	१२	
८	गढवा गाउँपालिका	हेल्मेट	थान	१५६	गढवा गाउँपालिकाको वडा अर्न्तगत समुदायहरूमा
		रवर बोट	थान	१	
		गमबुट	जोर	१५६	
		मास्क	थान	१५६	
		पन्जा	जोर	१५६	
		सिठी	थान	१५६	
		बाल्टिन	थान	१५६	
		हेडलाइट	थान	१५६	
		हेन्डमाइक	थान	१५६	
		ब्याग ठुलो	थान	२६	
		ब्याग सानो	थान	२६	
		हाप ज्याकेट	थान	७८	
		स्प्रे टंकी	थान	१५६	
		घन	थान	२६	
		चापटर	थान	२६	
		गैटी	थान	५२	
		बेल्या	थान	५२	
		गल	थान	५२	
		गाइखुरे	थान	५२	
		हेक्साब्लेड	थान	५२	
		डोरी	थान	२६	
		लाइफ ज्याकेट	थान	१०६	
		रेनकोट	थान	१५६	
		टिनको बाकस	थान	२६	
		स्ट्रेचर	थान	५२	
९	राजपुर गाउँपालिका	हेल्मेट	थान	१२०	राजपुर गाउँपालिकाको वडा अर्न्तगत समुदायहरूमा
		गमबुट	जोर	१२०	
		मास्क	थान	१२०	
		पन्जा	जोर	१२०	

	सिटी	थान	१२०
	बाल्टिन	थान	१२०
	हेडलाइट	थान	१२०
	हेन्डमाइक	थान	२०
	ब्याग टुलो	थान	२०
	ब्याग सानो	थान	६०
	हाप ज्याकेट	थान	१२०
	स्प्रे टंकी	थान	२०
	घन	थान	२०
	चापटर	थान	२०
	गैटी	थान	४०
	बेल्या	थान	४०
	गल	थान	४०
	गाइखुरे	थान	४०
	हेक्साब्लेड	थान	४०
	डोरी	मिटर	२०
	लाइफ ज्याकेट	थान	८०
	रेनकोट	थान	१२०
	टिनको बाकस	थान	२०
	स्ट्रेचर	थान	४०

३.५.२. निकाय पहिचान:

क) विपद्मा निकायगत पहिचान (कसले के गर्ने ?)

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
जिल्ला प्रशासनकार्यालय	,खोज तथा उद्धार , समन्य र परिचालन	प्रजिअ: हिरालाल रेग्मी	०८२-५६०९३३ ९८५७८०७७७७
स्थानीय तह	बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका सबै कार्य	स्थानिय पालीका प्रमुखहरु	अनुसुची १मा समावेश गरिएको छ
नेपाली सेना श्री रणसिंह दल गण	जुनसुकै बेला खोज तथा उद्धारका लागी तयारी अबस्थामा बस्ने	प्रसे. रविन्द्र मर्हजन	०८२-५६९०६२/६३
नेपाल प्रहरी, जिल्ला प्रहरी कार्यालय	जुनसुकै बेला खोज तथा उद्धारका लागी तयारी अबस्थामा बस्ने र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोख गर्ने	प्रउ.सुरेश प्रसाद काफ्ले	०८२-५६०९९९
शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल २९ नं. गण हे.क्वा. दाङ	जुनसुकै बेला खोज तथा उद्धारका लागी तयारी अबस्थामा बस्ने	सप्रउ: विनोद के.सी.	४९५९३५/४९५९३६
जिसस	समन्वय तथा श्रोत व्यवस्थापन	स्थानीय समन्वय अधिकारी	५६००३८
जिल्ला शिक्षा बिकास तथा समन्वय ईकाई	स्थानीय तहमा रहेको ईकाईसँगको समन्वयमा आपत्कालीन शिक्षा	प्रमुख : देव मणि चौधरी	५६००१०
कृषि ज्ञान केन्द्र	खाद्य तथा कृषि	प्रमुख : बुद्धिराज घिमिरे	५६०१३०
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई	डिई: गुणनिधि पोखरेल	५६००२६
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी,	स्वयंसेवक तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन	सभापति: नारायण आचार्य थम्मन चौधरी	०८२५२००२२ ९८४७८२२९४३
स्वास्थ्य कार्यालय,	आपत्लीन स्वास्थ्य तथा पोषण सेवा	कार्यालय प्रमुख	५६०००५

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
डिभिजन वन कार्यालय	आपत्कालीन आश्रयस्थलका लागी काठको ब्यवस्थापन	प्रमुख दिपक ज्ञवाली	५६००१४
सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना	आपत्कालीन आश्रयस्थल निर्माण तथा ब्यवस्थापन	डिई : महेश बहादुर सिङ	५६००२७
सडक डिभिजन कार्यालय	सडक सुचारु राख्ने	डिई : राम पुकार जैशवाल	५६०२०३
पुर्वाधार बिकास कार्यालय	अस्थायी आवासका लागी सहयोग	प्रमुख: मनिष कुमार अर्याल	५६००३८
जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र	आपतकालिन सञ्चार	विनायक पौडेल सूचना व्यवस्थापन अधिकृत	९८४९०२८९६९, ०८२५६३५४०
पत्रकार महासंघ	सूचना संप्रेषण	अध्यक्ष : दुर्गालाल के.सी	५६१०९७
उद्योग बाणिज्य संघहरू	खाद्यान्न संकलन तथा बितरणमा सबै उद्योग बाणिज्य संघसँग समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने	अध्यक्ष : टंक सिंह बुढाथोकी घोराही अध्यक्ष :रमेश प्रसाद चालिसे	०८२५६००६३, ९८५७८३००५७ ९८५७८२९९००
चेम्बर अफ कमर्स	खाद्यान्न संकलन तथा बितरणमा सबै उद्योग बाणिज्य संघसँग समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने	अध्यक्ष : श्रीधर महारा घोराही अध्यक्ष : टोप बहादुर घर्ति	९८५७८३०९९७ ९८५७८२०२७२

३.६ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान :

आवश्यकताको लेखाजोखा र खाडल पहिचानको सन्दर्भमा पनि क्षेत्रगत रूपमा नै जिल्लामा भएका श्रोतहरूको अवस्था आँकलन गर्ने, त्यसमा थप आवश्यक के हो भन्ने पत्ता लगाउने र बिगतका विपद् सम्बोधनका सन्दर्भमा देखिएका खाडलहरू समस्याहरू पहिचान गरी त्यसलाई आगामी विपद्को अवस्थामा सम्बोधन गर्न सकिने गरी तयारी अवस्थामा रहने गरी प्रतिकार्य योजना बनाउने काम भएको छ । .

- सबै स्थानीय तहले बिपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४(संशोधन २०७५, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण निति २०७५, बिपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन रणनिति २०७५ लाई आत्मसाथ गरी सबै तहले तोकिएको जिम्मेवारी अनुसार कार्य गर्नुपर्ने छ ।
- सबै स्थानीय तहहरूले प्रर्याप्त मात्रामा खोज तथा उद्धारका सामाग्रीहरूको भण्डारण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- सबै स्थानीयतहले बिपद् जोखिमको पहिचान गरी पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने ।
- सबै स्थानीय तहले बिपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल अस्थायी आवासका लागि बिपद् पूर्व नै खुल्ला तथा सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्नुपर्ने ।
- स्थानीय तहले बिपद् व्यवस्थापनका लागि क्षमता अभिवृद्धिका गतिविधि संचालन गर्नुपर्ने जसमा महिला तथा अन्य बज्तीकरणमा परेका समुहको समावेशी सहभागीता सुनिश्चित गरिने । जस्तै: बिपद् लेखाजोखा, बिपद् जोखिम न्यूनीकरण, बिपद् ब्यवस्थापन योजना तर्जुमा, सामुदायिक खोज उद्धार, जोखिमको नक्शांकन आदि सम्बन्धी तालिमको आयोजना गर्न सकिने ।
- नयाँ संरचना अनुसार जिल्लामा भएका सबै क्षेत्रगत कार्यालयहरू स्थानीय तहमा रहने भएको हुँदा सबै स्थानीय तहले क्षेत्रगत अबधारणालाई ९८४९०२८९६९ बडउचयबअज०अबलम्वन गरी सबै क्लष्टरलाई सक्रिय बनाउने । जसमा: राहत, बिपद् लेखाजोखा, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी सरसफाई, अस्थायी आवास, संरक्षण आदि आवश्यकताको आधारमा सक्रियता बनाउने ।
- स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको स्थापना गरी पूर्णरूपमा प्रभावकारी ढंगबाट संचालनमा ल्याउने जसले गर्दा स्थानीय तहमा बिपद् ब्यवस्थापनका लागी पूर्वतयारी र प्रतिकार्यमा महत्वपूर्ण भुमिका रहन्छ ।

३.६.१ स्थानीय तहहरूमा श्रोत साधन मापनको अवस्था :

क्र.स.	स्थानीय तहको नाम	दस्तावेजको पुरा नाम	आपतकालीन कोष
१	घोराही उपमहानगरपालीका	घोराही नगर बिपद न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७५ घोराही नगर बिपद ब्यवस्थापन कोष संचालन कार्यबिधि २०७५ घोराही उपमहानगरपालीका आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र संचालन कार्यबिधि २०७५	१,५०,००,०००/-
२	तुलसीपुर उपमहानगरपालीका	तुलसीपुर उपमहानगरपालीका बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७५ बिपदपूर्वतयारी तथाप्रतिकार्य योजना २०७९ नगर स्तरिय बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन समिती वडा स्तरिय बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन समिती	५०,००,०००/-
३	लमही नगरपालीका	लमही नगर बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७५ लमही नगर बिपदब्यवस्थापन समितीको गठन, बिपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बिपद ब्यवस्थापन कोष (संचालन) कार्यबिधि २०७५ स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन कार्यबिधि २०७६ लमही नगर बिपद ब्यवस्थापन समितीको गठन	१,५०,००,०००/-
४	गढवा गाउँपालीका	बिपद ब्यवस्थापन कोष संचालन कार्यबिधि २०७५ गढवा गाउँपालीका बाढी प्रतिकार्य योजना २०७९ स्थानीय बिपद तथा जलवायु उत्थानशिल योजना २०७९	९०,००,००० /-
५	शान्तिनगर गाउँपालीका	बिपदब्यवस्थापन कोष संचालनकार्य बिधि शान्तिनगर गाउँपालीका बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७६	१५,००,००० /-
६	राप्ती गाउँपालीका	बातावरण तथाबिपदब्यवस्थापननिति २०७४ बिपद ब्यवस्थापन कोष संचालन तथ ।ब्यवस्थापन कार्यबिधि बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७६ बिपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन कार्य बिधि २०७७	५०,००,०००/-
७	बंगलाचुली गाउँपालिका	बंगलाचुली गाउँपालीकाको बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७५ बंगलाचुली गाउँपालीकाको बिपद ब्यवस्थापन कोष संचालन कार्यबिधि २०७६ बंगलाचुली गाउँपालीकाको मर्मत सम्भार कोष संचालन निर्देशिका २०७६	१,२५,००,००० /-
८	दगिशरण गाउँपालीका	दगिशरण गाउँपालीकाको बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७५ दगिशरण गाउँपालीकाको बिपद ब्यवस्थापन कोष संचालन कार्यबिधि २०७५ बिपद ब्यवस्थापन कोष स्थापना बिपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना	१५,००,०००/-
९	बबइ गाउँपालीका	बबइ गाउँपालीका बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन २०७५ स्थानीय बिपद तथा जलवायु उत्थानशिल योजना २०७९ बबइ गाउँपालीकाको स्थानिय बातावरण तथा प्राकृतिक श्रोत्र संरक्षण ऐन २०७५ बबइ गाउँपालीका बिपद ब्यवस्थापन कोष संचालन कार्यबिधि २०७६ बबइ गाउँपालीका आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र कार्यबिधि २०७६	१५,००,०००/-
१०	राजपुर गाउँपालीका	बिपद ब्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना बिपद ब्यवस्थापन कोष गाउँपालीका स्तरीय बाढी प्रतिकार्य योजना २०७९ बिपद पुर्व तयारी तथाप्रतिकार्य योजना २०७९ स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन कार्य बिधि	५०,००,०००/-

नोट:- माथिको तालिकाबाट केही विपद् स्थानीय तहहरूमा पूर्व तयारीका अभ्यासहरू सुरु भएको छ । सबै स्थानीय तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई नियमित अध्यावधिक गर्नुपर्ने र बनाइसकिएको योजनालाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने छ । सबै स्थानीय तहमा खुला तथा सुरक्षित क्षेत्रहरू पहिचान गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ र सुरक्षित क्षेत्रहरू हुँदाहुँदै पनि पहिचान नगरिँदा विपद्को समयमा प्रभावित परिवारहरूलाई ब्यवस्थापन गर्न चुनौतिपूर्ण हुँदै गएको छ । स्थानीय तहले विपद्मा प्रयोग गर्न सकिने औजार तथा उद्धारका केही सामान्य औजारहरू स्ट्रेचर, अग्नी नियन्त्रण सामग्री लगायतका

आधारभूत सामग्री भण्डारण गर्नुपर्ने छ । जसले समयमा नै प्रभावितहरूको ज्यान बचाउन मद्दत गर्छ । सबै स्थानीय तहले विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरेको पाइयो भने विपद्मा प्रयोग गर्न सकिने गरी विपद् व्यवस्थापन कोषहरू स्थापना गरेको पाइयो । नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा दाङ जिल्लाका गढवा तथा बवइ गाउँपालीकामा आपतकालीन प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी कार्यक्रम, राप्ती नदी जलाधार क्षेत्र र बबइ नदी जलाधार क्षेत्रका आठ वटा पालिकाका ३७ वटा वडाका ९८ वटा समुदायमा विपद् पूर्वतयारी तथा बाढी पूर्वसूचना प्रणाली र राजपुर र गढवा गाउँपालिकामा समुदायीय उत्थानशिलतामा अभिवृद्धि कार्यक्रम मार्फत विपद् जोखिम न्यूनीकरणका गतिविधि र पूर्वसूचना प्रणालीका गतिविधिहरू सञ्चालन गरिरहेका छन् भने केही स्थानीय तहले विपद् न्यूनीकरणका लागि सचेतना कार्यक्रम र पूर्वसूचना प्रणाली का लागि स्थानीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना गरी पूर्वसूचना प्रणालीको सेवालाई थप प्रभावकारी बनाएका छन् ।

८. विपद्को प्रकृतिमा आधारित विषयगत प्रतिकार्य योजना

८.१. विषयगत क्षेत्रको परिचय (Introduction of Cluster Approaches)

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारिताका लागि राष्ट्रिय र जिल्ला स्तरमा विषयगत क्षेत्रहरू (Clusters Lead) र स्थानीय तहहरूमा रहने क्षेत्रगत ईकाइहरूलाई आधार मानेर कार्य विभाजन गरिएको छ । यस अवधारणाको कार्यान्वयन गर्न जिल्लास्तरका लागि वर्तमान समयमा चुनौति देखिए स्थानीय तह र सो अन्तर्गत रहने विषयगत ईकाइहरूको पनि कार्यविभाजनको स्वरूपलाई स्वीकार गर्दा प्रभावकारिता र जिम्मेवारीबोध हुने भएकोले जिल्लास्तरमा रहने विषय क्षेत्रगत कार्यालयहरूले आ-आफ्नो क्षेत्रगत अवधारणालाई स्वीकार गर्ने र स्थानीय तहलेसमेत यस अवधारणालाई लागु गर्नुपर्ने छ । अन्तर्राष्ट्रियस्तरबाट मान्यता प्राप्त क्षेत्रगत अवधारणाका विशेषता निम्नअनुसार रहेका छन्:

- ठूलो विपद्को अवस्थामा सक्रिय रहने भए पनि क्षेत्रगत अवधारणाले स्थानीय तहदेखि समुदायसम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ ।
- प्रतिकार्य प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग गर्ने भूमिका निर्वाह गर्छ ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई निश्चित गर्छ ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यसअनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमिकमजोरीको निराकरण गरी कार्ययोजनाको समीक्षा गर्दै आवश्यकतानुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।
- विशेष संकटासन्न समूहहरू अपांगता भएका ब्यक्तिहरू, महिला, बालबालिका, एकल महिला, जेष्ठ नागरिक, सुत्केरी तथा गर्भवती महिला आदिलाई बिशेष प्राथमिकतामा राखी प्रतिकार्यका गतिविधिहरूलाई अगाडी बढाईनेछ ।
- सबै स्थानीय तहमा नेतृत्व गर्ने ईकाइ हुने भएकोले बास्तविक प्रभावितको लेखाजोखा हुने, समयमा नै प्रतिकार्यका गतिविधिहरूलाई कार्यान्वयनमा ल्याई मानवीय सेवा कार्यमा छिटो र सहज हुने छ ।

क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरूको मुख्य कार्यहरू :

- मुख्य साभेदारहरूको पहिचान
- कार्यक्रम कार्यान्वयनमा समन्वय
- आवश्यकता पहिचान, कार्ययोजना निर्माण तथा रणनीति तय
- नीति, कार्यनीति तथा मापदण्डको कार्यान्वयन
- अनुगमन तथा प्रतिवेदन
- श्रोत परिचालन तथा वकालत
- नागरिक समाज तथा सरकारी संयन्त्रलाई प्रशिक्षण तथा क्षमता विकास
- अन्य क्षेत्रसँग समन्वय

८.१.२ उद्देश्य :

क्षेत्रगत अवधारणाका प्रमुख उद्देश्य निम्नअनुसार रहेका छन् ।

- जिल्ला तथा स्थानीय तह मार्फत क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु ।
- स्थानीय तह र जिल्लास्तरमा आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका गतिविधिहरूलाई चुस्त र कार्यान्वयन योग्य

बनाउनु ।

- क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि स्थानीय तहहरूले नै पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि योजना निर्माण गरि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु ।
- समुदाय, स्थानीय तह, जिल्ला, प्रदेश र केन्द्रबीच समन्वय र समझदारी अभिवृद्धि गर्नु ।
- स्थानीयतह र क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरूबीच क्षेत्रगत ज्ञान, सीप, प्रविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

४.२ जिल्लास्तरमा सक्रिय रहने क्षेत्रगत नेतृत्व (Cluster Lead) :

विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाएर विपद् प्रभावितहरूको जीवनरक्षाका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग सहकार्य गरी जिल्लास्तरमा निम्नअनुसार क्षेत्र निर्धारण र काम गर्ने गरी २०६८ मा क्षेत्र विभाजन गरिएको हो । जसलाई अहिले जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ लाई अद्यावधिक गरी परिमार्जन गर्ने काम गरिएको छ । केही बिषयगत कार्यालयहरू स्थानीय तहमा समायोजन भएको हुँदा बिगत बर्षहरूमा भएका बिषयत क्षेत्रहरूको नेतृत्व स्थानिय तहमा नै शुरू गर्नुपर्ने देखिन्छ । बिषय क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको सूचि यसप्रकार रहेको छ ।

क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू :

बिषयगत क्षेत्र	जिल्ला तहमा क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व गर्ने निकाय	सम्पर्क व्यक्ति	फोन/मोबाईल/मेल
१. खोज तथा उद्धार र समन्वय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,	प्र.जि.अ. हिरालाल रेग्मी	०८२५६०९३३, ९८५७८०७७७७ cdoffice.dang@gmail.com
	नेपाली सेना, रणसिंहदल गण	प्र.से. रविन्द्र मर्हजन	०८२५६९०६२, ९८५९९६३२७७ bn_ranasinghdal@nepalarmy.mil. np
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.उ. सुरेश प्रसाद काफ्ले	९००,०८२५६०९९९, ९८५७८०५५५५ dang_karya@nepalpolice.gov.np
	सशस्त्र प्रहरी वल २९ नं गण	स.प्र. उ. विनोद केसी	०८२४९७०४८, ९८५७८७२९९९ dangbsoapfn@gmail.com
२. खाद्य तथा कृषि	कृषि ज्ञान केन्द्र/स्थानीय तह	प्रमुख : बुद्धिराज घिमिरे	९८५७८०२०४६९ akcdang@gmail.com
३. आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य	स.श.बि.भ.नि.आयोजना. र श.बि.भ.नि.डि.का.	डिई सचिन्द्र कुमार देव डिई: अनन्त देव खड्क चौधरी	०८२५६००२७, ९८५७८३९८९९ dudbcdang@gmail.com
	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति नारायण आचार्य	०८२५२००२२, ९८५७८२००७४ nrscsdang@gmail.com
४. स्वास्थ्य र पोषण	स्वास्थ्य कार्यालय दाङ	कार्यालय प्रमुख अंगद वहादुर शाही	०८२५६०००५ dhodang@gmail.com बिस्तृत विवरण अनुसुची ०९ मा दिईएको छ ।
५. शिक्षा	जिल्ला शिक्षा बिकास तथा समन्वय ईकाई, स्थानिय तहका शिक्षा शाखा	प्रमुख:देव मणि चौधरी	०८२५६००९०, ९८५७८३८४९९ deoghorahi@gmail.com बिस्तृत विवरण अनुसुची ०८ मा दिईएको छ ।

बिषयगत क्षेत्र	जिल्ला तहमा क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व गर्ने निकाय	सम्पर्क व्यक्ति	फोन/मोबाईल/मेल
६. संरक्षण	स्थानीय तहमा रहेको महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा	स्थानीयतहमा कार्यरत महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखामा कार्यरत फोकल पर्सन	बिस्तृत बिवरण अनुसुची ०९ मा दिईएको छ ।
७. खानेपानी, तथा सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	डिई.गुणनिधि पोखरेल	०८२५६००२६/९८५७८२९०९४ wassdang83@gmail.com
८. राहात /पुनःनिर्माण /पुनःस्थापना	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह सबै	जिल्ला समन्वय अधिकारी	०८२५६०९४४,९८५७८८८२२२ ddcdang82@gmail.com स्थानिय तहको सम्पर्क बिवरण अनुसुची ९ मा राखीएको छ
९. आपतकालिन संञ्चार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र	सूचना व्यवस्थापन अधिकृत विनायक पौडेल	०८२-५६३५४०, ९८४९०२८९६९, binayakpoudel3@gmail.com deocdang2014@gmail.com

४.२.१ क्षेत्र (Cluster):खोज तथा उद्धार, समन्वय

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला प्रशासन कार्यालय

४.२.१.१. विपद् सम्बन्धी परिस्थिति: सम्भावित मानवीय तथा भौतिक असर

- सार्वजनिक पुर्वाधारहरू (सडक, पुल, बिद्युत, आपूर्ति, सञ्चार) आंशिक तथा पूर्ण रूपमा क्षती ।
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति आंशिक तथा पूर्ण रूपमा क्षति, बाल-बालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरू मुख्य रूपमा प्रभावित हुने गरी मानिसहरू विस्थापन हुने ।
- विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरीचौकी र स्वास्थ्य केन्द्रजस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथि प्रभावितहरूको चाप बढ्ने ।
- सामुदायिक संस्थागत ठाउँहरूमा अस्थायी आवासमा बसेको समयमा सामुदायिक स्वास्थ्यसम्बन्धी समस्याहरू आउन सक्ने ।
- विस्थापित परिवारहरूलाई अस्थायी आवास सम्बन्धी सहयोग आवश्यक हुने ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- तयारी अवस्थाको अनुगमन गर्नका लागि अनुगमन सम्बन्धी बैठक-खोजी तथा उद्धारसम्बन्धी टोलीको गठन, खाद्य सामग्री तथा गैर खाद्य सामग्रीको पहिले नै भण्डारण अन्य क्षेत्रहरूको तयारी गर्न ।
- तीन वटा क (कसले, के, कहिले) ढाँचाको विकास र जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिमा सूचनाको व्यवस्थापन र प्रतिकार्य प्रणालीलाई सहज बनाउनका लागि कार्यक्रमको निर्धारण गर्न ।

मानवीय सहयोगका मापदण्ड (स्फेयर मापदण्ड)

- विपद्को लगत्तै उपकरणसहित खोजी तथा उद्धार टोली खटाउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने ।
- सबै सुविधाबाट एकदमै वञ्चित समुह/जोखिममा रहेका व्यक्तिहरू महिला आदीबासी जनजाती दलीत योनीक तथा योनीक अल्पसंख्यक बिपन्न समुदाय जेष्ठ नागरीक अपाङ्गता भएका ब्यक्तीहरू लगायत सबैलाई न्यायोचित रूपमा गरिएको उद्धार सामग्रीको वितरण तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिको अनुगमन ।
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन पेश गर्ने र त्यसपछि हरेक दुई हप्तापछि ।

- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन पेश गर्ने (फारम सहितको) संयन्त्र ।
- २४ घण्टाभित्र प्रस बिज्ञप्ति जारी गर्ने सुचना प्रकासन प्रसारण गर्ने सञ्चार माध्यमका लागि समाचार पठाउने र पहिलो हप्तामा हरेक दिन ।
- नियन्त्रण तथा मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड कायम गर्ने ।

४.२.१.२ नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads) जिल्ला प्रशासन कार्यालय

सहनेतृत्व गर्ने निकाय : सुरक्षा निकायहरू

क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा स्रोतको नक्शांकन

क्र. सं.	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरू	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक स्रोत	सामाग्री स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	१० लाख	राहत कोष उद्धार सामाग्रीहरू		प्रजिअ हिरालाल रेग्मी बिपद फोकल पर्सन टंक राज गौतम	९८५७८०७७७७ ०८२-५६०१३३
२	नेपाल प्रहरी	छैन	उद्धार सामग्री र संचार साधन	५२५ जना प्रहरी चौकी	प्र.उ. सुरेश प्रसाद काफ्ले	९८५७८०५५५५ ०८२-५६०१९९ कन्ट्रोल :१००
३	नेपाली सेना	छैन	उद्धार सामग्री र संचार साधन	१८० जना जनशक्ति	प्रमुख सेनानी रविन्द्र मर्हजन	०८२-५६१०६२ ९८५११६३२७७
४	सशस्त्र प्रहरी वल नं. २९ गण	छैन	उद्धार सामग्री र संचार साधन	३५ जना जनशक्ति	सप्रउ विनोद के.सी.	०८२-४९७०४८, ९८५१२७२११९
५	राष्ट्रिय अनुसन्धान	छैन	सूचना समन्वय	सूचना संकलन	उप अनुसन्धान निर्देशक अर्जुन भण्डारी	०८२-५६००४३
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	छैन	एम्बुलेन्स त्रिपाल १०० टेन्ट २ वटा	५० जना तालिम प्राप्त स्व.से.	नारायण आचार्य सभापति	९८५७८२००७४
७	सडक डिभिजन कार्यालय	छैन	डोजर लोडर	केही प्राविधिक	प्रमुख राम पुकार जैशवाल	०८२-५६०२०३
८	घोराही/तुलसीपुर उमनपा, लमही नगरपालिका र गढवा गाउँपालिका	छ	दमकल ४	अग्नी नियन्त्रक	नगर कार्यपालिका प्रमुख	सम्पर्क विवरण अनुसूची ६ मा राखिएको छ
९	यातायात समितिहरू	छैन	यातायातका साधनहरू	ढुवानी	समितिका प्रमुखहरू	अनुसूचीमा १३ मा राखिएको छ

१०	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	छैन	सञ्चार उपकरण, समन्वय, उद्धार सामग्री	४ जना	विनायक पौडेल सूचना व्यवस्थापन अधिकृत	०८२-५६३५४० ९८४९०२८९६९
----	---------------------------------------	-----	--------------------------------------	-------	---	--------------------------

४.२.१.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : सङ्कटकालीन परिस्थितिभन्दा पहिले

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि के ?	जिम्मेवार निकाय को?	कहिले ? समय अवधि
व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूका बिचमा सम्भावित विपद्बाट बच्नका लागि गर्न सकिने सम्झौतामा समझदारी गर्ने । क. समन्वय बैठक -आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले) आपत्काल अवधिमा जिल्ला प्रशासनलेआपत्कालपछि ख. पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगानासहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने ।	DDMC को समन्वयमा क्लष्टर तथा सदस्यहरू क.जिल्ला प्रशासन, डिडिएमसी ख. डिडिएमसी	आगलागी भए फाल्गुनमा, बाढी भए जेठ र भुकम्पका लागी जुनसुकै बेला पनि क. बिपद्को जुनसुकै समयमा ख.फाल्गुण महिनामा जिम्मेवारी बाँडफाँडको गर्ने
सिकिएका पाठ : प्रत्येक स्थानीय तहले विपद्मा सहयोग गर्नसक्ने सहयोगी निकायको पहिचान विपद् अघि नै गर्नुपर्ने काममा दोहोरोपन आउन नदिन नेपाल सरकारले ल्याएको विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ को आधारमा तथ्यांक संकलन गर्नुपर्ने । राहत सहयोग वितरण गर्दा एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरण गर्नु उपयुक्त हुने र सबै सूचनाहरू जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने घोराही तुलसीपुर तथा घोराही लमही सडक खण्डका खोलाहरूमा वर्षातको समयमा डोरीबाट भएपनि मानिस वारपारको व्यवस्था मिलाउनुपर्ने । (सडकको दुबैतर्फ पोल गाडी डोरी टाँग्ने) कृतिम घटना अभ्यास गर्ने	DDMC स्थानीय तह डिडिएमसी डिडिएमसी/नेरेसो	समीक्षा बैठक अवधिमा चैत मसान्तसम्म जेठ मसान्तसम्म असार जेठ
क. विपद्मा प्रयोग हुने औजार तथा खाद्य सामग्रीको अध्यावधिक गर्ने ख. खोज तथा उद्धारका लागि टोलीको नामावली तयार गर्ने । ग. सबै स्थानीय तहमा कुन बिपद् कहा कहाँ जान सक्छ ? आधाररेखा सम्बन्धी जानकारी, तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र त्यसलाई अद्यावधिक पार्ने । घ. जानकारी सङ्कलन सम्बन्धी औजार प्रयोग गर्ने बारेमा प्रशिक्षण उपलब्ध गराउने ङ. सङ्कलन गरिएको जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	DDMC सबै स्थानीय तह	बैशाख मसान्तसम्म
विपद् पर्नसक्ने स्थानीय तहसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/ तथ्याङ्क	DDMC	चैत्रसम्म
उद्धार सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने • सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरूको सङ्ख्याका आधारमा आवश्यक सामग्रीको न्युनतम मौज्दात • विभिन्न निकायहरूसँग उपलब्ध मौज्दात संकलन गर्ने • अपुग सामग्री (gaps) को पहिचान गर्ने	DDMC, स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस	जेठ मसान्तसम्म आषाढको पहिलो हप्ता

नोट- प्रभावकारी खोज तथा उद्धारका लागि पूर्व तयारीमा निम्न कुरामा बिशेष ध्यान पुर्‍याउनु पर्छ । सूचना प्रणाली अन्तर्गत स्थापना भएको संचारको च्यानल मार्फत प्रभावकारी समन्वय गर्ने । समयमै सुरक्षा निकायहरूलाई प्रकोपको अवस्थितिको बारेमा जानकारी दिइ खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने । प्राप्त सूचनाका आधारमा सम्बन्धित क्षेत्रमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू प्रयोगमा ल्याउने । बिपद् पर्नु अगावै बर्षा र नदीको अवस्थालाई ध्यानमा राखी खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने । दाङ जिल्लामा पूर्व सूचना प्रणालीको बिस्तार र संस्थागत गर्नका लागि जिल्लास्थित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीयतहहरू, सुरक्षा निकायहरू, संचार माध्यमहरू जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, पत्रकार महासंघ एवं विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी निकायहरूको अहम भूमिका रहन्छ । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र सुरक्षा निकायहरूको समन्वयमा जिल्लास्थित खोज उद्धारका जनशक्तिहरूको पहिचान गर्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसंगको नियमित समन्वय र सम्पर्क, मुख्य सञ्चारका ठाउँहरू र सम्पर्क ठेगानाहरूको पहिचान गर्ने । नदी र बर्षाको स्तर अवलोकनका लागि अवलोकन क्षेत्रहरूको पहिचान र आवश्यकतानुसार बर्षा र नदी अवलोकन केन्द्रहरूको स्थापना गर्ने । पूर्व सूचना प्रणाली स्थापनाका लागि विभिन्न आवश्यक स्थानहरूमा सञ्चार एवम् अन्य सामग्रीहरूको ब्यवस्था गर्ने ।

४.२.१.४ खोजी तथा उद्धारक्षेत्रको प्रतिकार्य योजना: (आपत्कालीन परिस्थिति) को अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के?)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले ?)	कहिलेसम्म?
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि-तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
क. जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई सकृय पार्ने । जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको तत्काल बैठक बस्ने । ख. जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि मुख्य विपद् (भुकम्प वा बाढी वा अन्य) शुरू भएपछि सम्बन्धित क्षेत्र (Cluster) का सबै सदस्यहरूसँग समन्वय बैठक बसी क्षेत्रगत निकायहरूलाई सक्रिय बनाउने ग प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा टोली परिचालन गर्ने	क. जिल्ला प्रशासन कार्यालय ख. जिल्ला प्रशासन ग. स्थानीय तह, नेरेसोर नेपाल प्रहरी	२४ घण्टा भित्र
घ. परिस्थिति सम्बन्धी पहिलो प्रतिवेदन तयार पार्ने:	घ.नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, DDMC	२४ घण्टाभित्र पहिलो प्रतिवेदन
ङ. प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखाका तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने । • प्रभावित स्थान, स्थानीय तह/क्षेत्रसँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने • प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने • जिल्लामा उपलब्ध उद्धार सेवा/क्षमता/उद्धार सामग्रीको समीक्षा गर्ने	ङ.स्थानीय तह जिल्ला प्रशासन, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	२४ घण्टाभित्र
च. प्रारम्भिक जानकारीहरूका आधारमा प्रारम्भिक मानवीय सहयोग • तत्काल उपलब्ध गराइने मानवीय गतिविधिहरूको प्राथमिकताको क्रम निर्धारण गर्ने । • विपद्पछि लगत्तै उपकरणसहित खोजी तथा उद्धारटोली खटाउने । • सुरक्षाकर्मीहरूद्वारा सहयोगमा संलग्न व्यक्तिहरूको सुरक्षा । • घाइतेहरूलाई प्राथमिक उपचार प्रदान ।	च. DDMC DDMC नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाली सेना, स्थानीय तह नेरेसोको प्राथमिक उपचार टोली	पहिलो र दोश्रो दिन
घाइतेहरूको ओसारपसारका लागि एम्बुलेन्स सेवा परिचालन	स्वास्थ्य कार्यालय	२४ घण्टा भित्र
तत्काल बिपद् प्रतिकार्य तालीकालाई अनुसरण गरी कार्यान्वयन गर्ने	DDMC	पहिलो दिन बाट

च. स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना निर्माण/समीक्षा गर्ने • मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका लागि टोली खटाउने ।	DDMC	दोश्रो दिन बाट निरन्तर
जोखिममा रहेका बस्तीहरूलाई तत्काल सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने ।	स्थानिय तह/ DDMC	
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिन		
क्षेत्रगत (Cluster)समन्वय बैठक क. DDMC, बैठक बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	DDMC	हप्तामा एक पल्ट
परिस्थितिसम्बन्धी प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने ।	DDMC	हप्तामा एक पल्ट
मानवीय सहयोगका लागि समन्वय तथा क्षेत्रगत जिम्मेवारी दिने ।	DDMC	पहिलो हप्ता
मानवीय सहयोगका बारेमा अनुगमन	DDMC	हप्तामा एक पल्ट

४.२.१.५ आवश्यक श्रोत तथा सामग्रीको बिबरण

क्र.सं.	थप आवश्यक सामग्री	परिमाण	क्र.सं.	थप आवश्यक सामग्री	परिमाण	सहयोगी निकाय
१	त्रिपाल	३५० थान	२३	रबर मेट्रेस	५०० थान	
२	जस्ता पाता १२ फि.	६० बण्डल	२४	कम्मल	५०० थान	
३	तारजाली	१५०० थान	२५	क्याराबिना	२०० थान	
४	सिमेन्ट बोरा	१०,००० "	२६	सेफ्टी रोप	३००० मी.	
५	लाईफ ज्याकेट	३०० थान	२७	थ्रो व्याग	५० वटा	
६	रेस्क्यु हेम्बर	२० थान	२८	मेघा फोन	५० वटा	
७	डोरी	५ क्वीन्टल	२९	ईमरजेन्सी लाईट	३० वटा	
८	ट्युब	५० वटा	३०	रवरबोट (मभौला)	३ वटा	
९	बेल्ट	१५० वटा	३१	क्रैन चेन	२ वटा	
१०	गैटी	१५० वटा	३२	काठ कटर (चेन्स)	१५ वटा	
११	सब्ल	१५ वटा	३३	रेनकोट	५ सय थान	
१२	सेफ्टी हेल्मेट	१५० वटा	३४	सेफ्टी हुक	४५ वटा	
१३	पानीबुट	१५० जोर	३५	फरुवा	१०० वटा	
१४	स्ट्रेचर	७० वटा	३६	हसिया	१०० वटा	
१५	प्रा.उपचार बक्स	४० बाकस	३७	बञ्चरो	१०० वटा	
१६	हेड लाईट	५० वटा	३८	टिप्पर टेक्टर	२ वटा	
१७	आईरन पिकेट	१५० वटा	३९	घुम्ती शौचालय	१५ वटा	
१८	रेस्क्यु ग्लोब	१५० जोर	४०	सेफ्टी बेल्ट	६० वटा	
१९	ढलान काट्ने मेसीन	९ वटा	४१	क्लाइम्बिङ्ग रोप	३० वटा	
२०	फायर स्टिङ्गुईसर	३० वटा	४२	टेन्ट (घर)	१०० थान	
२१	फलाम तथा प्लाष्टिक बाल्टीन	१५० वटा	४३	सुरक्षा कवज (आगलागी)	१५ थान	
२२	रवरबोट	५ वटा	४४	अपांगता भएका ब्यक्तिहरूका लागि तत्काल उद्धार सामग्री	हवील चियर्स १५ थान, सेतो छडी २० थान, बैसाखी १०० सेट आदि	

नोट : माथिको तालिकामा खोज तथा उद्धारमा प्रयोग हुने सामग्रीको बर्तमान मौज्दात अवस्था गतवर्षको जिल्ला बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य

जिल्ला बिपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९/०८०

योजनामा खोजी तथा उद्धार क्षेत्र अगुवा तथा सदस्यहरूको बैठकले अलि ठूलो स्केलमा विपद् आइपर्दा थप उद्धार सामग्रीहरू आवश्यक पर्ने आँकलन गरे अनुसार स्थानीय तहहरूले पनि सोका लागी तयारी गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । सो सूचीमा थप आवश्यक भनी उल्लेख गरिएका सामग्री नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीयतहहरू र सहयोगी गैसस तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरू जो सुकैले पनि सहयोग गर्न सकिने छ तथा सोका लागी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले निर्णय गरिसकेको छ ।

४.२.२ क्षेत्र (Cluster): खाद्य तथा कृषि

यस क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads): कृषि ज्ञान केन्द्र, स्थानीय तह

सह नेतृत्व गर्ने निकाय (ClusterCo-Leads): विश्व खाद्य कार्यक्रम

४.२.२.१ विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्को सम्भावित मानवीय असर

- प्रभावित परिवारको खाद्य आपूर्तिमा कमी, खाद्यान्नप्रतिको घट्दो पहुँच, विस्थापन तथा विद्यालयमा खुवाउने कार्यक्रमजस्ता अन्य खाद्यान्नसम्बन्धी कार्यक्रममा अवरोध भएको कारणले गर्दा अस्थायी रूपमा गम्भीर भएको तीव्र खाद्य असुरक्षा हुने ।
- कृषि बालिमा ब्यापक क्षति, जीविकोपार्जनमा क्षति, बालिनालीको नोकसान, पशुधनको क्षति, सामना गर्ने रणनीति (Coping strategy) मा बाधाका कारणहरूले गर्दा मध्यम अवधिको खाद्य असुरक्षा ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा पहुँच सुनिश्चित गराएर जीवन बचाउने एवं जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- जीवनरक्षासम्बन्धी रणनीतिहरू (Survival strategies) का लागि आवश्यकताको पूर्ति गर्नका निमित्त तयारी खाना उपलब्ध गराउने र दीर्घकालीन रूपमा पारिवारिक अस्तित्व, जीविकोपार्जनको सुरक्षा तथा दीर्घकालीन रणनीतिहरूको फलस्वरूप मानव मर्यादा, सकारात्मक प्रभाव निर्माण गर्ने ।
- पारिवारिक स्रोतहरूलाई पुनर्लाभ (Recovery) तथा दीर्घकालीन विकासमा लगानी गर्न दिनका लागि सक्षम पार्न मानिसहरूलाई अल्पकालीन रूपमा अम्दानीको स्थानान्तरण अथवा प्रतिस्थापन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने ।

मानवीय सहयोगको मापदण्ड : (स्फेयर मापदण्ड)

- प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :
 - (१) प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्युनतम २१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यान्नको रासन ।
 - (२) प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरकको रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पुरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।
 - (३) निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (जस्तै साना केटाकेटी, गर्भवती महिला, सुतकेरी महिला एचआईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक खाद्यान्नको व्यवस्था ।
- मापदण्ड बमोजिमको खाद्यान्न प्याकेज सिफारिस गरीएको छ
 - चामल—प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४१० ग्राम,
 - दाल —प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ८० ग्राम
 - वनस्पति तेल —प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० ग्राम,
 - नुन — प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम
- स्थानीयतहले प्रभावित क्षेत्र र परिस्थितिबमोजिम खाद्यान्न वितरणको आकार निर्धारित गरिनुपर्दछ तर पनि शुरुमा घरायसीस्तरमा गरिने वितरण र बिस्तृत लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा व्यक्तिका आधारमा वितरण गरिनुपर्दछ

४.२.२.२ स्थानीय तहमा रहेका क्षेत्रगत निकायहरूका सम्पर्क व्यक्तिहरू (Cluster Members) को सूची

क्र.स.	कार्यरत कार्यालय	बिपद् सम्पर्क व्यक्तिको नाम, थर	सम्पर्क नम्बर र ईमेल ठेगाना
--------	------------------	---------------------------------	-----------------------------

	घोराही उपमहानगरपालीका	सुनिल कुमार शर्मा	९८५७८३१५३९
	तुलसीपुर उपमहानगरपालीका	टोप बहादुर डाँगी	९८५७८२०७५७ tulsipursubmun2073@gmail.com
	लमही नगरपालीका	गायत्री थापा	९८५७८३२२७४ gayatrithapa2014@gmail.com
	दंगिशरण गाँउपालीका	बाल कृष्ण भण्डारी	९८५७८२२४९५ , balkrishna2034@gmail.com
	बवई गाँउपालीका	भुवन चन्द वालान	९८४३१५५५१० ito.babaimun@gmail.com
	शान्तिनगर गाँउपालीका	कृष्ण कडेल	९८६६९६३२७२ santinagargaupalika@gmail.com
	बंगलाचुली गाँउपालीका	प्रेम वाहादुर डागी	९८६८६११४१ ito.bangalachulimun@gmail.com
	राप्ती गाँउपालीका	सुवास भट्टराइ	९८४७८५०९८९ subashbhattarai05@gmail.com
	गढवा गाँउपालीका	श्याम वि.क.	९८४७९१५१९३ ito.gadawagaupalika@gmail.com
	राजपुर गाँउपालीका	सरद रेग्मी	९८५७८४२६६६ ito.rajpurmun@gmail.com

बिषय क्षेत्रगत निकायको श्रोत साधन र सम्बन्धित सदस्यहरूको विवरण :

क्र. सं.	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरू	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक स्रोत	सामग्रीगत स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१	कृषि ज्ञान केन्द्र	केही	बिउ बिजन	४ जना	कार्यालय प्रमुख	०८२-५६०१३० ५६००२५
२	खाद्य अधिकार सञ्जाल	छैन	सचेतना	स्वयंसेवक	हुमा डिस्सी	९८५७८३२५५०
३	सीसा नेपाल	छैन	खाद्य तथा गैहखाद्य	जनचेतना	साजीदा सिद्धिकी	९८५७८३०२८२
४	बेस	केही	खाद्यान्न	स्वयंसेवक	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
५	ओरेक	केही	आईपीएम	स्थानीय समूह	ईश्वरी थापा	९८५७८२०९३८
६	आईएनएफ	छैन	खाद्य तथा गैहखाद्य	स्थानीय समूह	सिता थापा	९८४६३८३८३२
७	कृषि बिकास बैक	छैन	ऋण सहूलियत	स्थानीय समूह	कार्यालय प्रमुख	५६०५१०
८	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशुसेवा बिज्ञ केन्द्र	केही	आयआर्जन	कार्यालय प्रमुख	बेद वहादुर केसी	५६००२१
९	खाद्य संस्थान	छैन	खाद्य भण्डारण	कार्यालय प्रमुख	माधब मिश्र	९७५८५०५०३ ०८२-५२०११५
१०	उद्योग वाणिज्य संघ दाङ,	छैन	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	उवास अध्यक्षहरू	टंकसिंह बुढाथोकी, राम प्रसाद चालीसे	९८५७८३००५७ dangdcci@gmail.com dangcci@yahoo.com 9857821000 tulsipurcci@gmail.com

११	चेम्बर अफ कमर्श	छैन	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	चेम्बर अफ कमर्शका अध्यक्षहरु	श्रीधर महारा टोप बहादुर घर्ति	१८५७८३०९१७,१८५७८२०२७२
११	जिल्लामा क्रियाशिल कृषि सहकारी संस्थाहरु : स्थानिय तहले सहकारीसँगको समन्वयमा क्षमता, श्रोत साधनको विवरण राख्नु पर्ने ।					

४.२.२.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : सङ्कटकालीन परिस्थितिभन्दा पहिले

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय(को)	समय अवधि (कहिले)
विपद्को अवस्थामा खाद्य सहयोगका लागि योजना तयारी अवस्थामा राख्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असारको पहिलो हप्ता
आवश्यकता लेखाजोखा अध्ययनका लागि खाका तयार गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असारसम्म
स्थानीय तहस्थित बिपद् प्रभावित हुने क्षेत्रलाई लक्षित गरी खाद्यान्न सहयोग तयारी अवस्थामा राख्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असारसम्म
प्रभावितको माग संकलनका लागि छलफल	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	कार्तिक
खाद्यान्न सहायताको लेखाजोखा तथा प्रतिवेदनको खाका प्रस्तुत गर्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	बैशाख
विभिन्न तरकारी तथा खाद्यान्न बालिका किटहरु वितरण गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असोज कार्तिक
साना सिंचाई योजनाहरु सहयोग गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	जेठ असार
क्षमता अभिवृद्धि तथा भण्डारण तालिम	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	जेठ

४.२.२.४ कृषि तथा खाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना:आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले)	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
- तत्काल क्लष्टर सूचना संकलनतथा सहयोग डेस्क स्थापना । - सदस्यहरुकाबीच समन्वय बैठक गर्ने । - क्षतिको सूचना संकलन गर्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र, स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	पहिलो दिन
- तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण गर्ने । - पशुधनको सुरक्षा तथा मृत पशुहरुको उचित व्यवस्थापन गर्न जि.प.सेवा कार्यालयले प्राविधिक टोली र जनशक्ति परिचालन गर्ने - सहयोगको खाद्य सामाग्री संकलन र बितरणको जिम्मेबारी बाँडफाँड गर्ने ।	स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा स्थानीय उबासंघहरु	दोस्रो दिन
- पीडितहरुको लेखाजोखा राख्ने (परिचयपत्र वितरण गर्ने) । - खाद्य सामाग्री वितरण । - एकद्वार पद्धतिको विकास गर्ने । - खाद्य गोदामलाई सुरक्षित र पायक पर्ने ईलाकामा राख्ने । - गोदाम सुरक्षाको प्रबन्ध गर्ने ।	स्थानीय तह, डिडिएमसी, स्थानीय रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखाहरु स्थानीय उबासंघहरु	पहिलो हप्ता

- स्थलगत छलफल तथा अवस्थाको समिक्षा - छिटो उत्पादन हुने खाद्यान्न बालीको लागि विउविजन र पशु वा पंक्षी वितरण गर्ने ।	स्थानीयतहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	पहिलो महिना
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि-तत्कालका लागि (३०-९० दिनसम्म)		
- जिविकोपार्जनमुखी क्रियाकलाप संचालन । - राहतको विउ वितरण, तालिम । - पुनः अधिल्लो महिनाका कृषाकलापको अनुगमनलाई निरन्तरता ।	स्थानीयतहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	दोस्रो र तेस्रो महिना
- सम्बन्धित समुदायसँग छलफल गरी कार्यक्रम तय गर्ने । - आपत्कालीन कोष स्थापनाको लागि स्थानीय तहसँग अनुरोध गरी पहल गर्ने ।	स्थानीय तहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	सो भन्दा बढी

४.२.३ क्षेत्र (Cluster): आपत्कालीन आश्रयस्थल तथा गैरखाद्य

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads) सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आयोजना/शहरी बिकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय

सह नेतृत्वगर्ने निकाय (Cluster Co-Lead): नेपाल रेडक्रस सोसाईटी दाङ शाखा

४.२.३.१ विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्को सम्भावित मानवीय असर

- बिपद्का बेला आश्रित तथा बसोबास क्षेत्रमा क्षति पुग्न गई मानवीय जीवनमा कष्टपूर्ण रहेको हुन्छ र प्रभावितहरू खुल्ला आकाशमुनि बस्नु परेको अबस्था श्रृजना हुन्छ ।
- बाँच्नकै लागि आवश्यक पर्ने न्युनतम आश्रय तथा बसोबास स्थलको अभाव हुन गई प्रभावित परिवारहरूले ज्यादै कठिनाई भोग्नु परिरहेको हुन्छ ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिा लागि भौतिक एवं प्राथमिक सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परीवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गरी यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढीभन्दा बढी आत्म-निर्भरता तथा आफैं व्यवस्थापनलाई समावेश गर्ने ।
- विपद्का कारणले घरवारविहीन बनेका मानिसहरूका निमित्त तत्काल अस्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपभोग गर्न सक्षम पार्नका निमित्त जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।
- बिपद् प्रभावितहरूको जिवन रक्षाका लागि यथाशिघ्र गैरखाद्य सामाग्रीहरू उपलब्ध गराउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- प्रतिकूल मौषमका असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि प्रभावित मानिसहरूसँग छाना भएका पर्याप्त ठाउँ हुने ।
- संरक्षण प्रदान गर्नका लागि र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभावित व्यक्तिहरूसँग पर्याप्त कम्बल एवं लुगाको व्यवस्थापन हुनेछ ।
- घरायसी भाँडा-कुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि साबुन एवं तिनको मर्यादा तथा कल्याणका लागि औजारहरूमा परिवारहरूको पहुँच ।

मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड (स्फेयर मापदण्ड)

- औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छानो भएको क्षेत्र, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४ह५ मिटरको डोरीसहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री ।
- कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच ।
- दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा ।
- महिला, केटी, पुरुष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ । यसका अतिरिक्त, महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाइसम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको ।

- मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्रीहरू एक सेट भौडा ।
- शिविर बन्द गर्ने र वहिर्गमन रणनीति ।
- शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ, जुन जमिन सुरक्षित तथा स्फेयर मापदण्डअनुसार हुनुपर्छ ।
- विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमा नै स्थानिय तह तथा सम्बन्धित निकायहरूसँग समझदारी पत्र (MoU)मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ ।
- शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै साँस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनुपर्दछ ।
- शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड ।
- नागरिक समाज, सरकारी निकाय तथा सान्दर्भिक समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना ।

४.२.३.२ : नेतृत्व गर्ने निकाय : सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आयोजना/शहरी विकास तथा भवन डिभिजन तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा श्रोत आँकलन :

क्र. सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	उपलब्ध स्रोत रकम वा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१	सघन सहराी बिकास तथा भवन डि.का., शहरी विकास तथा भवन डिभिजन	दक्ष प्राबिधिक जनशक्ति	प्रमुख : सचिन्द्र कुमार देव प्रमुख : अनन्त देव	५६००२७ dudbcdang@gmail.com
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गैरखाद्य सामग्री १०० सेट ५लाख रुपैयाँको आकस्मिक कोष, उद्धार, जनशक्ती, प्राथमिक उपचार	नारायण आचार्य मदन गौतम	५२००२२, ९८५७८२००७४ ९८४७८२२१४३ nrccs.dang@gmail.com
३	स्थानिय तह	अस्थायी आवासका लागि स्थान छनौट र निर्माण	स्थानिय तहका प्रमुखहरू	अनुसुचीमा १ मा समावेश गरिएको छ ।
४	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	श्रोत व्यवस्थापनमा सहजीकरण	सुमन कुमार न्यौपाने	५६०२४० ९८४७८३१६९८
५	दाङ जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ घोराही तथा तुलसीपुर दाङ	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	टंकसिंह बुढाथोकी, राम प्रसाद चालीसे	९८५७८३००५७ ९८५७८२१००० dangdcci@gmail.com dangcci@yahoo.com tulsipurcci@gmail.com
	दाङ चेम्बर अफ कमर्स घोराही तथा तुलसीपुर	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	श्रीधर महारा टोप बहादुर घर्ति	९८५७८३०९१७, ९८५७८२०२७२
६	सामुदायिक वन महासंघ दाङ शाखा	सामुदायिक बनबाट काठ उपलब्ध गराउन सहजीकरण	अध्यक्ष भुपेन्द्र सुबेदी	९८४७८४६७७९ ०८२-५६२०९७
७	बेस	स्वयंसेवक तथा अन्य सहयोग	चुर्ण चौधरी	९८४७८४९७५५, ०८२-५२२०३७
८	वन डिभिजन कार्यालय	नियमानुसार काठ उपलब्ध गराउने	दिपक ज्ञवाली	०८२-५६००१४ dfodang@gmail.com
९	आईएनएफ	गैर खाद्य सामग्री सहयोग	सिता गुरुङ्ग	०८२,५६००१७, ९८४६३८३८३२ cbr.supervisor@dang. nepal.inf.org
१०	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक, जनचेतनामूलक कार्यक्रम ।	साजिदा सिद्धिकी	०८२५६१५७४, ९८५७८३०२८२, siseadang@gmail.com

११	गैसस महासंघ	अस्थायी आवासका लागि अन्तर निकाय समन्वय र सहयोग गर्ने	सालीकराम मुसाफिर	९८४७८२३६४४
१२	अपांग मानवधिकार सरोकार मञ्च	स्वयंसेवक तथा अन्य सहयोग अपांगता भएका ब्यक्तिहरुका लागि सहयोग	भानसरी घर्ती	०८२५६१०४३ fhrd_dang@yahoo.com

४.२.३.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले

क्र.स.	पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि के	जिम्मेवार निकाय को	कहिले समय अवधि
१	क्लस्टरको योजना बनाएर तयारी अवस्थामा राख्ने	सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का. र रेडक्रस	चैत्र, बैशाख
२	क्लस्टर अन्तर्गतका संघ/संस्थाहरुमाभ राहत सहयोगका लागि जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने ।	क्लस्टर बैठकबाट	फागुन
३	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालीन आश्रय, बसोवास तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रमा गरिने सहयोग तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का. र रेडक्रसले अन्य निकायको सहयोग लिएर	जहिलेसुकै
४	स्रोत संकलन तथा संघ-संस्थाबाट हुने सहयोग (आर्थिक तथा अन्य) को योजना तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का. र रेडक्रस	जेठसम्म
५	आवास क्षेत्रको आकस्मिक प्रतिकार्य तयारी योजना अध्यावधिक गर्ने	सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	जेठसम्म

४.२.३.४ आपत्कालीन आश्रय, आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना:आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले)	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि-तत्कालका लागि (०-१० दिनसम्म)		
विपद् प्रवाहको सूचना स्थानीय स्वयंसेवकबाट संकलन गर्ने	डिडिएमसी,नेरेसोका ईकाइहरु, स्थानिय तह, नेपाल प्रहरी	पहिलो दिन
आवास क्षेत्रको आकस्मिक बैठकको आयोजना	सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	पहिलो दिन
विपद् प्रतिकार्य समूहलाई संचार गर्ने	नेरेसो, सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	पहिलो दिन
विषयगत क्षेत्रको बैठक गर्ने	नेरेसो, सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	दोस्रो दिन
द्रुत लेखा जोखाबाट आएका सुचनाहरुलाई बिश्लेषण गरी आवास क्षेत्रको आकस्मिक प्रतिकार्य योजना सक्रिय बनाउने	नेरेसो, सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	दोस्रो दिन
द्रुत लेखाजोखा टोली परिचालन तथा प्रारम्भिक सूचना संकलन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	पहिलो हप्ता
प्रभावित स्थलको सूचना विश्लेषण गरी सहायता परिचालन गर्ने	डिडिएमसी	पहिलो हप्ता
विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी आवास, त्रिपाल तथा भाँडाबर्तनको व्यवस्थापन गर्ने ।	नेरेसो, सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	पहिलो हप्ता
अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीको आवश्यकता पहिचान गर्न सर्वेक्षण गर्ने टोली खटाउने ।	नेरेसो, सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	दोस्रो हप्ता
कम खर्चमा बनाउन सकिने नमुना घर निर्माण गैरखाद्य सामग्री वितरण कार्य निरन्तरता	नेरेसो, सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	पहिलो महिना
गैरखाद्य सामग्री वितरण तथा प्रयोगको सुनिश्चितताको लागि अनुगमन	डिडिएमसी, नेरेसो	पहिलो महिना

जिल्लास्थित सरोकारवाला निकायहरू एवं क्षेत्रगत सदस्यहरूको समन्वय तथा पाठ सिकाई कार्यशाला बैठकको आयोजना	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/डिडिएमसी	दोस्रो महिना
सुरक्षित स्थान पहिचान भएका स्थानमा अस्थायी आवासका लागि प्राविधिक अध्ययन र शिबिर व्यवस्थापन	नेरेसो, सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	तेस्रो हप्ता
शिबिर व्यवस्थापनका लागि अन्तर निकायगत क्षेत्रको समन्वय	विषय क्षेत्रगत अगुवा निकाय	पहिलो हप्ता देखी निरन्तर
आवास विषयगत क्षेत्रको आकस्मिक बिपद् प्रतिकार्य योजना २०७५ निर्माण भईसकेको हुनाले सोही अनुसार प्रतिकार्यका गतिविधिहरू संचालन गर्ने	नेरेसो, सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	निरन्तर

४.२.४ क्षेत्र (Cluster): आपत्कालीन संरक्षण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads): स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखाहरू

४.२.४.१ विपद्सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपबाट सम्भावित मानवीय असर (बाल संरक्षण तथा लैङ्गिक हिंसा)

- जनको क्षति, अनाथहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि ।
- मानिसहरूको आन्तरिक विस्थापन ।
- घाइते बालबालिका ।
- बढ्दो दुरुपयोग र शोषण, भेदभाव ।
- विछोडिएका तथा एकल बाल-बालिका ।
- सम्भावित मानसिक आघात एउकथअजयकयअष्वितचबगब०तथा मनोवैज्ञानिक विपत्ति ।
- लैङ्गिकतामा आधारित हिंसा (Gender-based violence- GBV)को बढ्दो जोखिम ।
- सामना गर्ने संयन्त्र (coping mechanism)मा अवरोध ।
- मानव बेचबिखनको जोखिम ।
- प्रभावित व्यक्तिहरूमा यौन शोषणको जोखिम ।
- अपाङ्ग, बृद्ध तथा एकल महिलाहरूको सुरक्षा तथा संरक्षणमा कमि ।
- शान्ति सुरक्षाको अभाव तथा सामान्य असुरक्षाको वातावरण ।
- केही समुदाय अथवा समूहहरूका लागि मानवीय सहयोगमा पहुँच नहुनु अथवा पहुँच अपर्याप्त हुनु ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- महिला तथा बालबालिकालगायत जोखिममा रहेका समूहहरूले आपत्कालीन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाबाट संरक्षण गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- नेपालका विपद् तथा अन्य आपत्कालीन परिस्थितिहरूमा उपलब्ध गराइने सहयोग कार्यक्रमहरूमा जोखिममा रहेका समूहहरूका लागि मानव अधिकारसम्बन्धी कानून, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानून तथा राष्ट्रिय कानूनले प्रत्याभूत गरेका मौलिक अधिकारहरूको संरक्षण गर्दैभएका कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- जोखिममा रहेका समूहहरूको संरक्षण सुनिश्चित गरी आपत्कालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाका जोखिमहरूलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरूका लागि सेवासम्बन्धी प्रावधानहरूमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- लैङ्गिक हिंसाको रोकथाम, प्रेषण प्रणाली स्थापना तथा सवलीकरण, महिला तथा किशोरीहरूका लागि मर्यादा कायम गर्ने प्रभावकारी संयन्त्र बनाउने ।
- यौन तथा लैंगिक हिंसाबाट प्रभावित तथा गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूको लागि महिला मैत्री स्थान(Female Friendly Spaces) को स्थापना तथा लैंगिक हिंसा प्रतिकार्यका लागि एकद्वार प्रणाली अर्थात् १One Side Crisis Management

Center-OSCMC) लाई प्रभावकारी गराउने ।

- बाल-मैत्री ठाउँ तथा मनो-सामाजिक परामर्शसम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बालबालिका तथा महिला समाउँदछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- बिछोड भएका बालबालिका, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका केटाकेटी तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्यसम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोगपछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधासहित परीवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्नेकुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसाका विरुद्ध तिनको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बालबालिका र महिलाहरूको यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने ।

संरक्षणमा मानवीय सहयोगको न्यूनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

- प्रभावित जनसमुदायको अधिकारको कुनै पनि उलङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने, संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने ।
- बिभिन्न समुदायका सदस्यहरूबाट, विशेषतः अति गरिब तथा पछाडी पारिएका समुहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुबिधामा समान पहुँच सहयोग पाए नपाएको अनुगमन गर्ने ।
- साभेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने ।
- बालमैत्री, महिला मैत्री ठाउँलगायत बालबालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने ।
- शिक्षा तथा संरक्षणसम्बन्धी सहयोग कार्यक्रममा मनो-सामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने ।
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बाल-बालिकाहरू बिछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने ।
- विछोडिएका तथा परीवारको साथ नभएका बालबालिकाहरू, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बालबालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साभेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- परीवारबाट बिछोडिएका तथा साथ नभएका बाल-बालिकाहरू र अन्य जोखिममा परेका समुह जस्तै: परीवार नभएका, बृद्ध, अपांग तथा दीर्घ रोगबाट पीडित समूहका मानिसहरूलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने
- (वास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था) ।
- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने ।
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी गर्ने ।

४.२.४.२ अगुवा निकाय : महिला तथा बालबालिका कार्यालय/स्थानीय तहका शाखाहरू

यस क्षेत्रका क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा श्रोतको आकलन :

क्र.सं.	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरू	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक स्रोत	सामग्रीगत स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१.	महिला बाल बालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा	केही	समुदायमा रहेका ४३ महिला सहकारी स्थानिय तहमा रहेका महिला बालवालीका तथा सामाजिक बिकास शाखाहरू			
२.	ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र	केही	संरक्षण सामग्री	५ जना	आसमानी चौधरी	५६०४८९, ९८५७८३०३८३ gmukdang@gmail.com
३.	सौभाग्य महिला बचत तथा ऋण सहकारी	छैन	परामर्श सुरक्षित आवास	स्वयंसेवक	हुमा डिसी	9857832550
४.	सीसा	छैन	केही संरक्षण सामग्री	जनचेतना	साजीदा सिद्धिकी	9857830282

५.	बेस	केही	खाद्यान्न	स्वयंसेवक	चुर्ण चौधरी	9857820243
६.	ओरेक	केही	आपत्कालीन सुरक्षा आवास	स्वयंसेवक	ईश्वरी थापा	9857820935
७.	युनिसेफ	केही	बालबालिकाका लागि आवश्यक सामग्रीहरू	स्वयंसेवक	राजेश मगर	9847821297
८.	युएनएफपीय		मर्यादा सामग्री	स्वयंसेवक	पूर्ण विक.	9857061313
९.	जेष्ठ नागरिक सरोकार केन्द्र	छैन	आपत्कालीन सुरक्षा आवास	स्वयंसेवक		
१०.	नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र	छैन	बालबालिकाका लागि आवश्यक सामग्रीहरू	स्वयंसेवक	बिमला योगी	9847959444
११.	सिभिकट	छैन	मनोसामाजिक परामर्श	स्वयंसेवक	गोबिन्द खनाल	9851193964
१२.	जिल्ला प्रहरी महिला सेल	छैन	सुरक्षित आवास	कर्मचारीहरू	निमा डिप्सी	98578090802, 9847895208
१३.	अपांग मानवधिकार सरोकार मञ्च	छैन	समुदाय परिचालन	स्वयंसेवक	भानसरि घर्ती	082561043
१४.	शिक्षा कार्यालय स्थानीय तहका शिक्षा बिकास शाखाहरू	छैन	विद्यालय आपत्कालीन आश्रय	शिक्षक विद्यार्थी	कार्यालय प्रमुख	082560010 स्थानीय तहका शिक्षा बिकास शाखाको विवरण अनुसूचीमा समावेश गरिएको छ ।
१५.	जिसस	छैन	समन्वय राहत सामग्री	स्वयंसेवक	जिल्ला समन्वय अधिकारी	082560038
१६.	स्वास्थ्य कार्यालय		स्वास्थ्य सेवा	कर्मचारीहरू	कार्यालय प्रमुख	082560005
१७.	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन		सरसफाई सेवा, आवश्यकता अनुसार सरसफाईका सामग्रीहरू	कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख	082560026

स्थानीय तहमा रहेको महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण अनुसूचि ८ मा राखिएको छ । सबै स्थानीय तहले आ-आफ्नो क्षेत्रगत अवधारणा अनुसार सक्रिय बनाई योजनासमेत बनाउनु पर्नेछ ।

४.२.४.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी: आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
व्यवस्थापन तथा समन्वयसम्बन्धी व्यवस्था: जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूका बीचमा समन्वय, श्रोत पहिचानख सम्झौता गर्ने तथा श्रोत पहिचान गर्ने तथा जिम्मेवारी बाँडफाडमा सहमति कायम गर्ने, पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगानासहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने ।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरू	बैषाख
सिकिएका पाठ : यस वर्षको आकस्मिक योजनामा समावेश गर्नका लागि बाढी प्रतिकार्य २०७१ र २०७४ तथा गोरखा भुकम्पको अनुभवबाट हरेक क्षेत्रभित्र सिकिएका प्रमुख पाठहरूको पहिचान, पूर्व तयारी गर्ने । कसले के गर्ने भन्ने जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने ।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरू	जेठसम्म

आधाररेखा जानकारी/अन्य स्रोतबाट तथ्याङ्क सङ्कलन : क. बाढी वा विपत् आउनसक्ने गापाहरूसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्याङ्क । ख. सार्वजनिक सुविधाहरू रहेका ठाउँ देखाउने नक्सा । ग. जिल्लाका विभिन्ननिकाय/सरोकारवालाहरूसँग उपलब्ध स्रोतको नक्साङ्कन	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरू	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
क्षमता विकास : संरक्षणसम्बन्धी तालिमको लागि समन्वय गर्ने । क. मनोसामाजिक तालिम प्रान गर्ने आवश्यकतानुसार । ख. शारीरिक रूपमा अशक्त, जेष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएका बालबालिकाहरूलाई आपत्कालीन अवस्थामा संरक्षण तालिम ।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरू	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
आपत्कालीन संरक्षण सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने • विभिन्न सङ्कटनहरूसँग उपलब्ध मौजदातको तथ्यांक संकलन गर्ने • अपुग सामग्री (gaps) को पहिचान गर्ने ।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरू	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा गर्नका लागि समन्वय बैठक पूर्वतयारी गतिविधिहरूको अनुगमन गर्नका लागि कार्य योजना ।	स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरू	जेष्ठ महिनामा

४.२.४.४ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागु हुने)

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि सम्बन्धित क्षेत्रका सबै सदस्यहरूसँग समन्वय बैठक गर्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा प्रभावित क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने र सूचना लिने ।	स्थानीय तह महिला बालबालिका ईकाइ	पहिलो दिन
क. परिस्थितिसम्बन्धी आफ्नो क्षेत्रको पहिलो प्रतिवेदन तयारी गर्ने जसमा प्रभावित बालबालिका, बृद्ध बृद्धा, एकल महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, किशोरीहरू तथा अन्य जोखिममा रहेका व्यक्तिहरूको संख्या तथा अवस्था उल्लेख गर्ने । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमका लागि समाचार प्रकाशन गर्ने।	१. महिला तथा बालबालिका कार्यालय	दोश्रो दिन
प्रारम्भिक प्रतिवेदन तथा अन्य संरक्षणसंग जोडिएका परिस्थितिको लेखाजोखा तथा समीक्षा गर्ने । क. प्रभावित परीवारको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित स्थानीय तहसँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । ख. प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने ।	क. क्लष्टर सदस्यहरू ख. स्थानीय तह महिलाबालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा	दोश्रो दिन देखि निरन्तर

प्रारम्भिक जानकारीहरूका आधारमा प्रारम्भिक मानवीय सहयोग क. तत्काल उपलब्ध गराइएका मानवीय सेवाहरूमा महिला, बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपांगता भएका व्यक्तिहरू, वृद्ध वृद्धाहरूको पहुँच भए नभएको सुनिश्चितता गर्ने । ख. सुत्केरी, गर्भवती तथा जोखिममा रहेका किशोरीहरू तथा महिलाहरूलाई मर्यादा सामाग्री (Dignity Kit) वितरण गर्ने । ग. मानवीय सेवाको आवश्यकता देखिएको प्रभावित समुदायमा सेवा उपलब्धताको लागि पैरवी गर्ने ।	क. स्थानीय तह महिलाबालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, क्लष्टर सदस्यहरू	प्रभावित क्षेत्रमा मानवीय सेवा उपलब्ध गराउन शुरु गरेपछि निरन्तर रूपमा ।
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना (Cluster CP) को समीक्षा गर्ने	स्थानीय तहमा संरक्षणक्षेत्रको बैठक बसी समीक्षा गर्ने ।	७ दिनभित्र
पारिवारीक रूपमा बिछोडीयका बालबालिकाहरूको खोजी गर्ने र पुनर्मिलन कार्य गराउने	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	पहिलो हप्ता
संरक्षणका विभिन्न क्रियाकलापका लागि विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त सहयोगको लागि गरिएको प्रतिवद्धताको कार्यान्वयन गर्ने ।	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	७-१० दिन
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	दोश्रो हप्तादेखि निरन्तर
जोखिममा रहेका समुहहरूको पहिचानलगायत पहिलो ३० दिनभित्र तत्कालीन मानवीय सहयोग/सम्भौता । क. ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको लागि आवश्यक पोषण युक्त खाना र लत्ता कपडा । ख. सुत्केरी र ६ महिनासम्मका वच्चाका आमाहरूको लागि आवश्यक पोषण युक्त खाना र लत्ता कपडा । ग. परिवारबाट विछोडिएका बालबालिकाहरूलाई बाल पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । घ. लैंगिकतामा आधारित हिंसामा परेका बालबालिका तथा महिलाहरूलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । संरक्षणको आवश्यकता भएका वृद्ध वृद्धा र अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । ङ. लैंगिक हिंसा रोकथामको लागि प्रेषण प्रणाली स्थापना तथा सवलीकरण गर्ने । च. महिला तथा किशोरीहरूका लागि मर्यादा कायम गर्ने र डिग्नटी किट वितरण । छ. महिलासम्वन्धी स्थानहरूको पहिचान गर्ने तथा सुरक्षित स्थान निर्माण गर्ने ।	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	पहिलो दिनदेखि नै निरन्तर रूपमा गर्ने ।
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिनको अवधीमा		
- क्षेत्रगत समन्वय बैठक गर्ने । - मनोसामाजिक असर देखिएका व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदान गर्ने । - विपद्मा महिला तथा बालबालिकामा पर्नसक्ने थप जोखिमको बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू गर्ने जस्तै: लैङ्गिक हिंसा, मानव बेचबिखन, बाल संरक्षण, मनोबिमर्श सेवा, यौन - लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा तथा बाल हिंसाका घटनाहरूमा सिफारिस प्रणालीमा काम गर्ने । शिविरभित्र संरक्षण आवश्यक भएमा महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकका लागि सुरक्षित स्थान पहिचान गर्ने । - विपदपछि हुनसक्ने ओसारपसार रोक्नका लागि गतिविधि सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	पहिलो दिनदेखि नै निरन्तर रूपमा गर्ने ।

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय: जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय ईकाई कार्यालय

४.५.१ विपदसम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (शिक्षा) :

- विद्यालय भवनहरू र शिक्षण/सिकाइका सामग्रीहरूको क्षति ।
- शिक्षक/विद्यार्थीहरू हताहत/जनको क्षति ।
- विद्यार्थीहरूको विद्यालयसम्म पहुँच नहुनु ।
- विद्यालयमा क्षति हुनाले शिक्षामा अवरोध ।
- आन्तरिक रूपमा विस्थापितहरूका लागि प्रभावित नभएका विद्यालयहरू आवासको रूपमा प्रयोग हुन्छन् । आतिथ्य प्रदान गर्ने विद्यालय (Host schools) को पढाइमा अवरोध ।
- केटाकेटी तथा शिक्षकहरूमा विपद्को मनोवैज्ञानिक असरले गुणस्तरीय सिकाइ एवं सिक्ने प्रक्रियामाथि प्रभाव पार्छ ।

- विकास गर्न, संरक्षण प्राप्त गर्न र सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण केटाकेटीहरूको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- सुरक्षित सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्बाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा केटाकेटीहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुऱ्याउने ।

- विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- प्रभावकारी आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा सहयोगलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समुहका सदस्यहरू ९ऋगिकतभच ऋदभचक० का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान- प्रदान सुनिश्चित गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा पहिलो सहयोग उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रूपमा सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने ।
- द्रुत तथा चालु (Rapid and on-going) शिक्षाका लागि लेखाजोखा सञ्चालन गरिन्छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने र आपत्कालीन परिस्थितिमा रहेका केटाकेटीहरूको शिक्षाका निमित्त युनिसेफका प्रमुख प्रतिवद्धताहरू (UNICEF's Core Commitments to Children in Emergencies for Education) का न्युनतम मापदण्डबाट निर्देशित भएर उपयुक्त सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि रणनीतिक साभेदारी तथा अन्य साभेदार/क्षेत्रहरू (Clusters) सँग सम्बन्धको स्थापना तथा त्यसलाई सुदृढ पार्ने ।

- विपद् परेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी सुविधा र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका बारेमा द्रुत लेखाजोखा (Rapid Assessment) सञ्चालन गर्ने ।
- जिल्ला शिक्षा कार्यालय र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परापर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका लागि तिनका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ पत्ता लगाउने ।
- संभव भएसम्म यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्यूनतम मापदण्डबमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र

न्यूनतम पुर्वाधारसहित विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित ठाउँ खडा गर्ने ।

- विद्यालयहरू पुनः खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर र अर्ध-संरचनागत (Semi-structured) मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको पुनः एकीकरण प्रारम्भ गर्ने ।
- विद्यालयबाहिर रहेका बाल-बालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिक्ने ठाउँमा भर्ना गरिएका छैन अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएकोछ छैन जानकारी लिने ।
- पीडित बाल-बालिकाहरूका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा क्रमशः तिनलाई नियमित पाउँदै लगिने ।
- प्रभावित क्षेत्रका स्कूलहरूमा भएको पुराना किताब संकलन गरीसुरक्षित ठाउँमा राख्ने ।
- मनोरञ्जनका कुराहरू दिइने ।

४.५.२ शिक्षा क्षेत्रका क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा श्रोत मापन

क्र. सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	उपलब्ध स्रोत रकम तथा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१	जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय ईकाई कार्यालय	स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा बिकास ईकाई विद्यालय निरीक्षण क्षेत्र, श्रोतकेन्द्र, विद्यालयहरू	जि.शि.अ. देव मणि चौधरी	५६०००९, ५६००१० deoghorahi@gmail.com
२	शैक्षिक तालिम विकास केन्द्र, तुलसीपुर	शिक्षकलाई तालिम	कार्यालय प्रमुख	५२०२८४
३	स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा बिकास शाखा	अनुसुचिमा समावेश गरीएको छ ।		
४	बेस	स्टेशनरी जनसहभागिता	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
५	युनिसेफ	ECD kit box school kit box	राजेश मगर	०८१ : ५५०००८ ०८१ : ५५०२१७
६	सहयोग समाज नेपाल	कम्लरी बालबालिकालाई सहयोग	खोपीराम चौधरी	०८२५४०००२६ ९८५७८२०६८९
७	सुपर संस्था तुलसीपुर	जनसहभागिता	ज्योति प्र.चौधरी राम ब. चौधरी	०८२ : ५२०२२३ ९८५७८२०३९३
८	सिड तुलसीपुर	शैक्षिक सामग्री सहयोग	भागिराम चौधरी	९८५७८२०२८२
९	सिसा	आवश्यकता अनुसार बालबालिकालाई सहयोग	साजिदा सिद्धिकी	५६१५७४, ९८५७८३०२८२,

४.५.३. आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी : (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

क्र. सं.	क्रियाकलापहरू	मुख्य जिम्मेवारी	कहिले गर्ने
१	स्थानीय तहमा क्लष्टर बैठक बसी जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	मंसिरमा
२	आपत्कालीन आश्रय पहिचान तथा व्यवस्थापन बैठक	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	पुस
३	जनशक्ति व्यवस्थापन तथा परिचालन अन्तरक्रिया	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	माघ

४	समन्वय, सहकार्य बैठक छलफल	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	चौमासिक रूपमा
५	विपद् सहायता सामाग्री व्यवस्थापन	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	बैशाखमा
६	विद्यालयहरूको आकस्मिक योजना बनाउने	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	जेठसम्ममा
७	विगतमा प्रभावित विद्यालयको अध्ययन, विश्लेषण गरी बाढी, भूकम्प सम्बन्धमा प्र.अ., शिक्षक तथा वि.ब्य.समितिलाई विद्यालय स्तरीय चेतनामुलक कार्यक्रम गर्ने, गराउने, शिक्षकहरूलाई प्राथमिक उपचार तालिम	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	माघ तथा फागुन महिनामा
८	वैकल्पिक विद्यालय स्थापना र संचालनका लागि आवश्यक सामाग्री तथा श्रोत व्यक्तिहरूको पहिचान गर्ने	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	चौमासिक रूपमा
९	उच्च जोखिम क्षेत्रका शिक्षक, सामाजिक कार्यकर्ता (मानवीय श्रोत र अन्य श्रोत समेतको) को रोष्टर निर्माण गर्ने र सचेत गराउने	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	चौमासिक रूपमा
१०	उच्च जोखिम क्षेत्रमा प्रचार प्रसारका लागि सूचना सञ्चारका सामाग्रीहरू व्यवस्थापन गर्ने	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	चौमासिक रूपमा
११	स्थानीय संचार माध्यम मार्फत जनचेतनाका गतिविधि संचालन गर्ने	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	निरन्तर
१२	बिद्यालय बिपद् सुरक्षा योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने	जिशिसइ.कार्यालय,स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरू	जेठसम्ममा

४.५.४ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागू हुने)

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
- जानकारीको सङ्कलनका लागि क्लष्टर समन्वय बैठक - आर्थिक तथा मानवीय श्रोतको आपत्कालीन जोहो । - सूचना केन्द्रको स्थापना । - तत्काल शैक्षिक क्षतिको सूचना संकलन गर्ने । - तत्कालको लागि शिविरमा सुरक्षित स्थानको स्थापना गर्ने - तत्काल गाविस तथा क्षेत्रमा भएका सूचना केन्द्रहरूसँग सम्पर्क स्थापना गरी जानकारी संकलन गर्ने ।	जिशिसईका, सम्बन्धित श्रोतकेन्द्र, स्थानीय तह	पहिलो दिनमै
परिस्थितिसम्बन्धी प्रतिवेदन तयार पार्ने : क. पहिलो प्रतिवेदन । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमका लागि समाचार प्रकाशन गर्ने ।	स्थानीय तह, जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई कार्यालय	दोश्रो दिन

- सुरक्षित पानीको अभाव तथा ढलबाट दुषित वातावरणले गर्दा भाडापखाला तथा हैजा फैलने जोखिम बढ्नेछ ।
- प्रभावितहरू समक्ष सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाईका सुविधाहरूको पहुँच नहुने ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- खानेपानी तथा सर-सफाईसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिने र तिनको रोकथाम गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- विस्थापित समुदायका लागि, खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाई एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्यसम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यवहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पूर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफा (cleanliness) कायम गर्न तिनको सशक्तीकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

मानवीय सहयोगका न्यूनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

1. प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुऱ्याउने ।
2. शिविरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरू तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्नका लागि बाल्टीन र पानी शुद्ध गर्नका लागि ३० दिनसम्म खानेपानी शुद्ध गर्ने चक्की (tablets) अथवा वाटर गार्ड (water guard) उपलब्ध गराउने ।
3. शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाई एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी (हरेक २० व्यक्तिका लागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पीका दरले सोलाई बढाउने गरी) को निर्माण गर्ने ।
4. शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साभेदार गैर-सरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग मिली स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी सामग्रीहरू(kits)वितरण गर्ने र स्वच्छता प्रवर्धनसम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हात धुने) सञ्चालन गर्ने ।

४.६.२ खानेपानी,स्वच्छता तथा सरसफाई क्षेत्रका सदस्यहरूको सूची, क्षमता तथा श्रोत आकलन :

क्र. सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	उपलब्ध स्रोत रकम वा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१.	खानेपानी सरसफाई डिभिजन कार्यालय	खानेपानी तथा सरसफाईका सामग्रीहरू, पानी शुद्धिकरणका लागि सामग्रीहरू, केही पाईप,	डिई: गुणनिधि पोखरेल	५६००२६, ९८५७८३४५२६ wssdodang83@gmail.com
२.	युनिसेफ	बिपद्को समयमा आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउन सकिने क्षेत्रीय गोदामघर नेपालगञ्ज बाँकेमा रहेको	राजेश मगर	९८४७८२१२९७
३.	बेस	केही सरसफाईका सामग्रीहरू जनशक्ति	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
४.	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक जनचेतना कार्यक्रम, पानी शुद्धिकरण सामग्री	साजिदा सिद्धिकी	०८२५६१५७४
५.	ने.रे.सो. दाङ	स्वयंसेवक परिचालन	प्रकाश श्रीबन्द	०८२५२००२२/९८४७८२२४८९
६.	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	जनचेतना, सम्पर्क, समन्वय	तिर्थ सन्तोषी	०८२५६०२४०
७.	सामुदायिक वन महासंघ	समन्वय स्वयंसेवक	भुपेन्द्र सुबेदी	९८४७८४६७७९

८.	सुआहारा दोश्रो	सरसफाईका सामग्रीहरू उपलब्ध गराउन सकिने, ४५ जना कर्मचारी परिचालन गर्न सकिने, आपत्कालीन अवस्थामा परामर्श सेवा प्रदान गर्न सकिने	सुरज शर्मा	९८५११४९१७३
----	----------------	---	------------	------------

४.६.३.आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (बिपदमन्दा पहिले)

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
१	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूकाबीच क्लस्टर सदस्यको बैठक गर्ने, समन्वय स्थापित गर्ने संयन्त्रका बारेमा सहमति कायम गर्ने ।	खा.पा.स.डि.का.	मंसिर, फागुन र जेठ
२	प्रभावित क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने संकट आकलन तथा खानेपानी तथा सरसफाईका लागि योजना निर्माण	खा.पा.स.डि.का./गै.स.स र रेडक्रस	बैशाखसम्म
३	सुरक्षित खानेपानी सुचारु गर्न आवश्यक पर्ने सामग्री तथा जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने	खा.पा.स.डि.का.	बैशाख
४	जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क ब्यक्ति तोक्ने ।	खा.पा.स.डि.का	चैत्र
५	विपद् जानसक्ने सम्बन्धित क्षेत्रको तथ्यांक लिई त्यस क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने खानेपानी समस्याको आकलन गर्ने	खा.पा.स.डि.का सवै सरोकारवाला	फागुन
६	आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने खानेपानी योजनाहरू र प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्याको आधारमा आवश्यक सामग्रीको न्यूनतम मौज्दात विभिन्न निकायहरूसंग उपलब्ध मौज्दात विवरण लिने ।	खा.पा.सरसफाई डिभिजन तथा सवै सरोकारवाला	असार
७	- अपुग सामग्रीको पहिचान गर्ने - पुस्तिका, पोस्टर, सूचना तथा संचार सम्बन्धी सामग्रीहरू पूर्वतयारी अवस्थामा राख्ने ।	खा.पा.डि. सवै सरोकारवाला	असार

४.६.४ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागू हुने)

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि –तत्कालका लागि (०-९० दिनसम्म)		
क्षेत्रगत सदस्यहरूको आकस्मिक बैठक संचालन । विपद् अवस्थाको विश्लेषण । प्रतिकार्यको तयारी गर्ने । सूचना डेस्क स्थापना ।	ख.पा.स.स.डि.का.	पहिलो दिन
स्थलगत वस्तु स्थितिको जानकारी लिनको लागि अन्य क्षेत्रसँग र सम्बन्धित क्षेत्रमा सम्पर्क गरी जानकारी लिने ।	खा.पा.स.स.डि.का. र सरोकारवालाहरू	दोस्रो दिन
क्षेत्रगत सदस्यहरू बीच विपद् विश्लेषण गरी क्षतिको लेखाजोखा गर्नको लागि एक टोली विपद् स्थलमा खटाउने ।	ख.पा.स.स.डि.का. जिसस	पहिलो हप्ता
प्रविधिक टोलीद्वारा संकलित विवरणको आधारमा प्रदूषित खा.पा. तथा सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना फैलाउन अर्को टोली परिचालन	खा.पा.स.डि.का., स्थानीय तह	दोस्रो हप्ता
सुरक्षित, स्वच्छ खा.पा. तथा सरसफाई कायम गर्नको लागि उपयुक्त, गुणस्तर परिमाणमा पानीमा प्रभावित परिवारमा पहुँच पुर्याउनको लागि पानीको वितरण तथा अस्थायी शौचालय निर्माण गर्न सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	खा.पा.स.स.डि.का. स्थानीय तह	पहिलो महिना
सुरक्षित शौचालय निर्माण, प्रभावित क्षेत्रमा संचालित कार्यक्रमको अनुगमन, स्थायी खा.पा.योजना संचालनका लागि पाईप आदि सामग्री व्यवस्था गर्न सरोकारवाला निकाय र तालुक निकायमा समन्वय गर्ने ।	जि.स.स.स्थानीय तह, खा.पा.स.स.	दोस्रो महिना
सहयोगको अनुगमन तथा पृष्ठपोषणका लागि टोली खटाउने, समग्र प्रतिकार्यको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने । सम्बन्धित सबै सरोकारवाला निकायलाई प्रगति प्रतिवेदन पठाउने । जनचेतनामूलक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने ।	स्थानीय तह खा.पा.स.स.डि.का.	तेस्रो महिना

४.२.७ क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखाहरू

सह नेतृत्वगर्ने निकाय: विश्व स्वास्थ्य संगठन, युनिसेफ

४.७.१. विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (स्वास्थ्य र पोषण) :

- चोटपटक, घाइतेहरू, हैजा, औलो, आउँ र दादुरा एवं पखाला सम्बन्धी रोग, गम्भीर श्वास-प्रश्वाससम्बन्धी संक्रमण, इन्सेफलाइटिस, जन्डिस, टाइफाइड र एभियुन इन्फ्लुएन्जा, आँखा अथवा छालाका रोग, आँखा रोगजस्ता सङ्क्रामक रोगहरूको संक्रमणमा वृद्धि ।
- एच.आई.भी./एड्स तथा क्षयरोग फैलने क्रममा वृद्धि ।
- नियमित औषधी सेवनकर्ताहरूको औषधी छुट्ने (क्षयरोग, कुष्ठरोग, एच.आई.भी.आदि) ।
- स्वास्थ्य क्लिनिकहरू नष्टता अथवा पहुँचमा कठिनाई ।
- औषधी उपचारका उपकरण तथा औषधीको हानि-नोक्सानी ।
- प्रजनन स्वास्थ्य तथा सुरक्षित प्रसुति सेवा प्रभावित ।
- परिवार नियोजनको साधनको उपलब्ध नहुने ।
- नवजात शिशु तथा सुत्केरी र गर्भवतीहरू स्वास्थ्य जाँचदेखि बन्चित ।
- नियमित सेवाहरू (गाँउघर क्लिनिक र खोपका कार्यक्रमहरू) मा अवरुद्धता ।
- सञ्चार सेवा अवरुद्ध हुँदा तुरुन्त स्वास्थ्यकर्मीको सम्पर्कमा आउन कठिनाई ।
- सुरक्षित रक्त सञ्चार प्रणालीमा अवरोध ।
- तत्कालै स्वास्थ्य संस्थासम्म पुग्नमा अवरोध (एम्बुलेन्स, स्ट्रेचर, पैदल आदि) ।

- खाद्य सामग्रीको अभावको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, औलो, भाडा-पखालाजस्ता रोगहरूको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य सेवाहरूमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त पोषण कार्यक्रममा अवरोध ।
- पोषण पुनर्स्थापन कार्यमा अवरोध ।
- स्वस्थ र सुरक्षित पिउने पानीको अभाव ।
- विपद्को कारणले मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्यामा बृद्धि ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- जस्तोसुकै आपत्कालीन अवस्था परे तापनि मानव जीवन सुरक्षा तथा कल्याण (Human Survival And Well-being), खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरू पुरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- भाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- द्रुत लेखाजोखा ंक्षलपक्षिचउष्म बकभकभलत० गरी स्वास्थ्य तथा पोषण सेवाहरूको अवस्थालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलन गएको खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (Referral Mechanism) को विकास गर्न जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुऱ्याउने
- पर्याप्त आपत्कालीन आपूर्ति र मानव श्रोत लगायतका विषयमा शिघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि अस्पताल
- (राप्तीस्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, राप्ती अञ्चल)/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजनका सेवाहरू (सुरक्षित प्रसुति, गर्भावस्था तथा सुत्केरी अवस्थाको सेवा, आकस्मिक परिवार नियोजन सेवा) प्रदान गर्ने ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimun Initial Service Package (MISP)को सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूका लागि पुरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Programme- SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दुध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्ष मुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भिर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न अस्पताल राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, राप्ती अञ्चल)/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition-SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्ने ।
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई मद्दत गर्ने ।
- भिटामिन 'ए' को वितरण, जुका मार्ने औषधी तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोपसम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- मानसिक स्वास्थ्य समस्यालाई समाधान गर्न मनोसामाजिक विमर्श सेवा प्रदान गर्ने ।

मानवीय सहयोग सम्बन्धी न्युनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएको समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी (Health Surveillance)शुरु गरिनेछ

- समुदायको तहमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै संख्यामा गम्भीर बيمारीहरूलाई सिफारिस गरी अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres) मा पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सिफारिस गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres)मा पुग्नका निमित्त विरामीहरूका लागि उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन :inimun Initial Service Package (MISP)को सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

४.७.२ नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवाका ईकाइ

यस क्षेत्रका सदस्यहरूको सूची, क्षमता तथा श्रोत मापन

क्र. सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	उपलब्ध श्रोत तथा सेवाहरू	कार्यालय/सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१	स्वास्थ्य कार्यालय	औषधी/स्वास्थ्यकर्मी	कार्यालय प्रमुख: अँगद बहादुर शाहि बिपद् सम्पर्क : कमल चन्द	०८२-५६०००५, ५६२०३९ ९८४७९४३३६४ dho.dang@gmail.com
२	राप्ती स्वास्थ्य बिज्ञान प्रतिष्ठान	औषधी, स्वास्थ्यकर्मी	अस्पताल निर्देशक	०८२-५६२३६५
३	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	जनचेतना, सम्पर्क, समन्वय र औषधी	तिर्थ सन्तोषी	०८२-५६०२४० ९८४७८३९६९८
४	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल	औषधी/स्वास्थ्यकर्मी	प्रमुख	०८२-५२००९९
५	स्थानीय तहमा रहेका स्वास्थ्य संस्था, एम्बुलेन्स सेवा र निजी अस्पतालहरूको सम्पर्क सूचि अनुसूचि २ मा राखिएको छ ।			
६	ब्लड वैङ्क, घोराही	आवश्यक परेको खण्डमा रगत उपलब्ध	दिलिप न्यौपाने	०८२-५६९४६०, ९८४७८२५९५८
७	आँखा अस्पताल, तुलसीपुर	औषधी र जनशक्ति	प्रमुख	०८२-५२०९६५
८	आयुर्वेदिक औषधालय बिजौरी	औषधी र जनशक्ति	प्रमुख	०८२-५२९९०५
९	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक, जनचेतना कार्यक्रम र औषधी	साजिदा सिद्धिकी	०८२ ५६९५७४
१०	युनिसेफ	औषधी र प्राविधिक सहयोग	राजेश सारु मगर	९८४७८२९२९७
११	नेपाल पत्रकार महासंघ दाङ	सूचना प्रवाह	दुर्गालाल के.सी	९८५७८२०६४३
१२	यु.एन.एफ.पि.ए.	आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन स्वास्थ्य सेवा	पुर्ण बिक	९८५७०६९३९३
१३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	तथ्यांक संकलन तथा प्राथमिक उपचार	कार्यालय नम्बर प्रकाश श्रीबन्द	०८२-५२००२२, ९८४७८२२४८९

४.७.३. यस क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकाय : स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहमा रहेको स्वास्थ्य सेवा शाखा

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (बिपद्भन्दा पहिले)

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत ९८४ गिकतभच० साभेदारहरूका बीचमा सम्झौता गर्ने क. समन्वय बैठक (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले, परिस्थितिको अवधिमा र त्यसपछि बैठक गर्ने । ख. पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क निकायहरूको पहिचान । ग. लागू गर्न सकिने साभेदार सम्बन्धी व्यवस्थाको विकास ।	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त
आधार रेखा जानकारी तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने : क. बाढी जानसक्ने गापा वा सम्बन्धित क्षेत्रगत पहिचान ख. जिल्लाका स्वास्थ्य क्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँगको स्रोतको नक्साङ्कन	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त

क्षमता विकास : महामारी निगरानी, नवजात शिशुलाई विपद्को बेलामा खुवाउने पौष्टिक आहार	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा	जेष्ठ मसान्त
उद्धार सामाग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने - सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरूको संख्याका आधारमा आवश्यक स्वास्थ्य सामाग्रीको न्युनतम मौजदात । - विभिन्न सङ्गठनहरूसँग उपलब्ध मौजदातको नक्साङ्कन गर्ने । - अपुग सामाग्री एन्डोउको पहिचान गर्ने । - पुस्तिका, पोस्टर र सूचना, शिक्षा अपांगता मैत्री ब्रेल सांकेतिक भाषा टुलो अक्षरको साइज ।	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त
पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा गर्नका लागि समन्वय बैठक	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	३ महिनामा एक पटक

४.७.४ आपत्कालीन सहयोग सम्बन्धी गतिविधि : आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि बिपद् अवधिमा सम्बन्धित क्षेत्रका सबै सदस्यहरूसँग आपत्कालीन बैठक बस्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा प्रभावित क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने र सूचना लिने । DRRT/CRRTलाई परिचालन गर्ने साथै आवश्यक प्राथमिक उपचारका औषधी उपकरण र एम्बुलेन्स लिई घटनास्थलमा पुगि सेवा उपलब्ध गराउने	स्वा.का. युएनएफपिय, युनिसेफ, WHO लगायत क्लष्टर सदस्यहरू	क)बिपद् शुरू भएपछि २४ घण्टाभित्र (ख)पहिलो सात दिनसम्म एकदिन बिराएर (ग) दोस्रो हप्तापछि हप्तामा एकपटक
परिस्थितिसम्बन्धी प्रतिवेदन तयार पार्ने : क. पहिलो प्रतिवेदन । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमबाट स्वास्थ्य सूचना प्रसारण गर्ने । घ) जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रसँग समन्वय गर्ने ।	स्वा.का. युएनएफपिय, युनिसेफ, WHO लगायत क्लष्टर सदस्यहरू	४८-७२ घण्टाभित्र पहिलो प्रतिवेदन र पहिलो सात दिनमा हरेक २४ घण्टामा र दोस्रो हप्तादेखि एक दिन बिराएर
प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखा (Base Line)का तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने : क. प्रारम्भिक सूचना संकलन गर्ने । ख. प्रभावित परिवारको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित गापासँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । ग.प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने घ. जिल्लामा उपलब्ध उद्धार सेवा/क्षमता/उद्धार सामग्रीको समीक्षा गर्ने ।	स्वा.का. युएनएफपिय, युनिसेफ, WHO लगायत क्लष्टर सदस्यहरू	पहिलो दिनदेखि नै लगातार रूपमा (७२ घण्टाभित्र) नियमित रूपमा

क. तत्काल उपलब्ध गराइने मानवीय गतिविधिहरूको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने । ख. उपयुक्त कामका लागि सम्बन्धित क्षेत्र (Cluster) लाई सल्लाह दिने । ग. प्रभावित स्थानमा अत्यावश्यक औषधीको आपूर्ति व्यवस्था गर्ने । घ. प्रभावित स्थानमा अस्थाई स्वास्थ्य शिविर खडा गरी स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने । ङ. Minimum Initial Service Package (MISP) लाई कार्यान्वयनमा ल्याउने, च. आपत्कालीन प्रजनन सामग्री वितरण (Emergency RH kit). छ. मनोविमर्श सेवा तथा मनोसामाजिक प्राथमिक उपचार (Psychosocial First Aid-PFA) सेवा प्रदान गर्ने । ज. सम्भावित महामारी रोगको रोकथाम र नियन्त्रण गर्ने । झ. प्रसूति सेवाको लागि टेन्ट सहित Maternity Unit स्थापना गरि सेवा सञ्चालन गर्ने । ञ. स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने तथा जनचेतनाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।	स्वा.का. युएनएफपिय, युनिसेफ, WHO लगायत क्लष्टर सदस्यहरू	३-४ दिनभित्र एक हप्ताभित्र शिविर कहाँ राख्ने भन्नेबारे ठाउँको पहिचान र दर्ता गर्ने कार्य । ० (शुन्य) घण्टादेखि नै प्राथमिकतासहित तुरुन्तै शुरू गर्नुपर्दछ । निरन्तर
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजनाको समीक्षा गर्ने ।	स्वा.का. युएनएफपिय, युनिसेफ, लगायत क्लष्टर सदस्यहरू	७ दिनभित्र
मानवीय सहयोगका लागि (यदि छन् भने) प्रयोगमा ल्याउन सकिने भनी तयारी अवस्थामा राखिएका सम्पत्तिहरूलाई सक्रिय पार्ने ।	स्वा. कार्यालय	७-१० दिन
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने ।	स्वा. कार्यालय	एक हप्ता – निरन्तर जारी
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिन		
अन्तर क्षेत्रगत समन्वय बैठक (स्वास्थ्य तथा पोषण, खानेपानी, आवास, कृषि, संरक्षण)	स्वा. कार्यालय	हप्तामा एक पटक
बिषयक्षेत्रको विस्तृत लेखाजोखा (CSDA) सञ्चालन गर्ने (स्वास्थ्य तथा पोषण)	स्वा. कार्यालय	१५-४५ दिन
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण (स्वास्थ्य तथा पोषण)	स्वा. कार्यालय	३-४ हप्ता
अन्तरिम अवधिका लागि मानवीय सहयोगसम्बन्धी गतिविधिहरू	स्वा. कार्यालय	२-३ हप्ताभित्र
परिस्थितिसम्बन्धी सङ्कलित र निर्मित प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने	स्वा. कार्यालय	हप्तामा एक पटक
मानवीय सहयोगको अनुगमन	स्वा. कार्यालय	निरन्तर जारी
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – थप अवधि (९० दिनभन्दा बढी) का लागि		
अनुगमन तथा प्रतिवेदन	स्वाका, स्थानीय स्वास्थ्य ईकाइहरू	३ महिनादेखि नियमित

विपद् प्रभावित जनसंख्याको प्रजनन स्वास्थ्य आवश्यकता अनुमानका लागि अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड (Standard Population) विपद्प्रभावित समुदायको प्रजनन स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक औषधी, सामग्री र स्वास्थ्यकर्मीहरू देहायको मापदण्डका आधारमा अनुमान गर्न सकिन्छ । अन्तर निकाय प्रजनन स्वास्थ्य सामग्रीहरू पनि सोही आधारमा तयार गरिएका छन् ।

जनसंख्याको समूह	जनसंख्याको आधार (प्रतिशतमा)
वयस्क पुरुषहरू	२० प्रतिशत
प्रजनन उमेर समूहका महिलाहरू (१५ देखि ४९ वर्ष)	२५ प्रतिशत
कोरा जन्म दर	४ प्रतिशत

जटिल गर्भपतन र गर्भावस्था	२० प्रतिशत
योनी च्यातिने र बच्चा जन्मदा टाँका लगाउन जरूरी	१५ प्रतिशत
बच्चा जन्मदा गरिने शल्यक्रिया (सिजरिनन् अप्रेशन)	५ प्रतिशत
बलात्कृत हुनसक्ने प्रजनन् उमेरका महिलाहरू	२ प्रतिशत
परिवार नियोजनकासाधन प्रयोग गर्ने प्रजनन् उमेरका महिलाहरू	१५ प्रतिशत
पिल्स (खाने चक्की)	३० प्रतिशत
सुई	६५ प्रतिशत
आइ.यू.सि.डी.	५ प्रतिशत

४.२.८ बिषयगत क्षेत्र : - राहत तथा पुन निर्माण

४.२.१ यस क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads) : जिल्ला समन्वय समिति/स्थानीय तह सबै क्षेत्रगत सदस्यहरूको सूचि, क्षमता तथा श्रोत आँकलन :

क्र.सं.	क्षेत्रगत साभेदारको नाम	उपलब्ध स्रोत	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल
१	जिल्ला समन्वय समिति दाङ	स्थानीय तहसगको समन्वयमा राहत जुटाउने	जिसस प्रमुख नित्यानन्द शर्मा स्था.स.अ. मोहन सुवेदी	०८२५६०९४४, ९८५७८८८३३३ ९८५७८८८२२२
२	घोराही उमनपा	राहत, पुनस्थापना, पुननिर्माण	मेयर : नरुलाल चौधरी,	०८२५६०९६२, ९८५७८३९९९९
३	तुलसीपुर उमनपा		मेयर : टिकाराम खड्का	९८५७८२२१४०
४	लमही नगरपालिका		मेयर : जोगराज चौधरी.	९८५७८४२५५५
५	राजपुर गापा		अध्यक्ष : सरद कुमार बुढाथोकी.	९८५७८३२०५६
६	गढवा गापा		अध्यक्ष : यम प्रकाश शर्मा	९८४०३७०१८८
७	राप्ती गापा		अध्यक्ष : प्रकाश विष्ट	९८५७८३१०१८
८	बंगलाचुली गापा		अध्यक्ष : तुलसिराम पुन	९८५७८२०३५७
९	दङ्गीशरण गापा		अध्यक्ष : शम्भु गिरी	९८५७८२०९६०
१०	शान्तिनगर गापा		अध्यक्ष : प्रमोद बस्नेत	९८५१२२२८०८
११	बबई गापा		अध्यक्ष : कुल बहादुर खत्री	९८१०८९००३९
१२	सडक डिभिजन कार्यालय घोराही	लोडर, डोजर २/२ वटा रहेको	डि.इ. निरज शाक्य	०८२-५६०२०३, ९८५७८३४६२३
१३	ज.तथा सिं.वि.डि.का.	बिपद् पश्चात् सिंचाइ संरचना पुननिर्माण र बोरा भर्ने सम्बन्धी प्रविधिक सल्लाह	डि.ई.गणेश सरासिनी	९८५७८२५७४९ ganeshmarasinio@gmail.com
१४	सामुदायिक वन वन महासंघ	१५ लाख कोष । काठ सहयोग । प्रत्येक सावको भवनमा अस्थायी आवास बनाउन सकिने	अध्यक्ष भुपेन्द्र सुबेदी	०८२-५६२०९७, ९८४७८४६७७९ fecofaundang@gmail.com
१५	INF	खाद्य र गैरखाद्य सामग्री सहयोग १०० परीवारलाई	फिल्ड सुपरभाईजर सिता गुरुङ्ग	०८२५६००९७, ९८४८०५८९४४ Cbr.supervisor@dang.nepal. inf.org
१६	सघन श.बि.भ.नि.आयोजना/ श.बि.भ.डि.का घोराही	सरकारी भवन क्षेति भएमा पुननिर्माण	डि.ई. सचिन्द्र कुमार देव	०८२५६००२७, ९८५७८३९८९९
१७	दाङ उबासंघ घोराही र तुलसीपुर	राहत, खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, तयारी खाना	टंकसिंह बुढाथोकी, राम प्रसाद चालीसे	९८५७८३००५७ ९८५७८२१०००

१८	दाङ्ग चेम्बर अफ कमर्श घोराही र तुलसीपुर	राहत, खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, तयारी खाना	श्रीधर महारा टोप बहादुर घर्ति	९८५७८३०९१७, ९८५७८२०२७२
२०	बेस	राहत सामग्री	रूपलाल चौधरी	९८५७८२०२४३

४.८.२ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (बिपद्मन्दा पहिले)

क्र.स.	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
१	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूकाबीच क्लस्टर सदस्यको बैठक गर्ने, समन्वय स्थापित गर्ने संयन्त्रका बारेमा सहमति कायम गर्ने ।	जिसंस तथा सदस्यहरू	मंसिर, फागुन र असार
२	प्रभावित क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने संकट आँकलन गरी क्षेत्रगत जिम्मेबारी बाडफाँड ।	जिसंस तथा सदस्यहरू	बैशाखसम्म
३	स्थानीय तहमा उद्धार तथा राहतमा प्रयोग हुनसक्ने औजार उपकरणको तयारी र क्षेत्रगत भण्डारण गर्न समन्वय गर्ने	जिसंस तथा सदस्यहरू	जेठ
४	बर्षायाममा घोराही तुलसीपुर तथा लमही सडकमा खोला अबरोध पुर्‍याउने भएकाले खोला छेउमा पोल गाडी डोरी टागेर आपत्कालीन खोला तरन तयारी अबस्थामा राख्ने	जिसंस तथा सदस्यहरू	असार मसान्तसम्म
५	कृतिम तयारी अभ्यास जसमा समाबेसी सहभागीता सुनिश्चित गर्ने	रेडक्रस, जिसंस डिडिएमसी	असारमा
६	स्थानीय तहमा लेखाजोखा टोलीका तयार गर्नका लागि समन्वय गरि क्षमता अभिवृद्धिका गर्ने ।	स्थानीय तह, जिसंस	जेठ
७	स्थानीय तहमा बिपद् तथा राहत व्यवस्थापन कोषको स्थापना गर्न लगाउने	स्थानीय तह, जिसंस	जेठ

४.८.२.१ निकायगत पहिचान (को, कहाँ, के)

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	कार्यरत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय, सुरक्षा	जिल्लाभर	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	५६०१३३, ९८५७८०७७७७ cdooffice.dang@gmail.com
नेपाल प्रहरी	खोज उद्धार शान्ति सुरक्षा, राहत वितरण	जिल्लाभर	प्रहरी उपरीक्षक	५६०१९९ dang_karya@nepalpolice. gov.np
नेपाली सेना	खोज उद्धार शान्ति सुरक्षा, राहत वितरण	जिल्लाभर	प्रमुख सेनानी	०८२५६१०६२, ९८४१३१७०४९ ranasinghdalbn@gmail.com
सशस्त्र प्रहरी वल	खोज उद्धार शान्ति सुरक्षा, राहत बितरण	जिल्लाभर	सप्रउ न २९ गण भालुवांग	४१५१३५ ९८५७८७२११९ dangbsoapfn@gmail.com_ dang_bso@apf.gov.np
जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र	विपद् सूचना तथा समन्वय	जिल्लाभर	विनायक पौडेल सूचना व्यवस्थापन अधिकृत	९८४१०२८१६९, ०८२-५६३५४० binayakpoudel3@gmail.com deocdang2014@gmail.com

जिसंसको कार्यालय, सबै स्थानीय तह	समन्वय, राहत तथा पुनर्स्थापना	जिल्लाभर	स्थानीय समन्वय अधिकारी	५६००३८, ९८५७८८८२२२ ddcdang82@gmail.com
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राहत	जिल्लाभर	सभापति	५२००२२, ९८५७८२००७४ nrns.dang@gmail.com
स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तहका ईकाइहरू	स्वास्थ्य सेवा	जिल्लाभर	प्रमुख स्थानीय तहका शाखा प्रमुख	५६०००५ dpho@gmail.com
कृषि ज्ञान केन्द्र तथा स्थानीय तहका ईकाई	खाद्यान्न तथा बिउ	जिल्लाभर	प्रमुखस्थानीय तहका शाखा प्रमुख	५६०१३० dadodang@gmail.com
स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	संरक्षण	जिल्लाभर	प्रमुख स्थानीय तहका शाखा प्रमुखहरू	स्थानीय तहमा रहेको शाखाको सम्पर्क नं. अनुसूचीमा राखिएको छ ।
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय,	खानेपानी तथा सरसफाई सामग्री	जिल्लाभर	डिई गुणनिधि पोखरेल	५६००२६
विद्युत कार्यालय	विद्युतिकरण	जिल्लाभर	कार्यालय प्रमुख	५६०११५
उद्योग वाणिज्य संघ घोराही र तुलसीपुर	खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, निर्माण सामग्री	जिल्लाभर	टंकसिंह बुढाथोकी, राम प्रसाद चालीसे	९८५७८३००५७ ९८५७८२१०००
चेम्बर अफ कर्माघ घोराही र तुलसीपुर	खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, निर्माण सामग्री	जिल्लाभर	श्रीधर महारा टोप बहादुर घर्ति	९८५७८३०९१७, ९८५७८२०२७२
गैर सरकारी संस्था महासंघ	राहत तथा पुनर्स्थापना	जिल्लाभर	सचिव: शालिकराम मुसाफिर	९८४७८२३६४४
पत्रकार महासंघ	सूचना संप्रेषण,	जिल्लाभर	अध्यक्ष दुर्गालाल के.सी	०८२५६१४९७, ९८५७८२०६४३
रक्तसञ्चार केन्द्र	रगतको आपूर्ति	जिल्लाभर	दिलिप न्यौपाने	५६१४६०, ९८४७८२५९५८
स्थानीय तहहरू	राहत, पुनर्स्थापना, पुनर्निर्माण, लेखाजोखा, क्षतिको तथ्यांक संकलन	सबै स्थानीय तह	स्थानीय तह प्रमुख	अनुसूची १ मा समावेश गरिएको छ
हावापानी फिल्ड कार्यालय	मनसुन पूर्वानुमान, पूर्वचेतावनी सम्प्रेषण, सूचना प्रवाह	जिल्लाभर	प्रमुख: श्रेया रिजाल	५६००३४, ९८६०८५९५८ बर्षा मापन केन्द्र तथा जल मापन केन्द्रको सम्पर्क नं. अनुसूची १० मा छ ।

४.८.३ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
जिल्ला आपत्कालीन सञ्चालन केन्द्र ९म्हङ्ग्रा० मा अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने तथा सूचना लिने । लत्ता कपडा, पाल, कम्बल, भाँडा, खाद्यान्न तथा राहत वितरण र प्राथमिक उपचार कार्य समन्वय ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सेना, प्रहरी, जिसंस, स्वास्थ्य कार्यालय नेरेसो	पहिलो दिन

विपद् व्यवस्थापनको अनुगमन गरी नपुग सामग्रीहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति	दोस्रो दिन
सरुवा रोगहरू फैलिन नदिन चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय सुआहारा दोश्रो	पहिलो हप्ता
अस्थायी बासस्थानका लागि आवश्यक कार्य सुरु गर्ने	जिसंस,शहरी बिकास तथा भवन, नेरेसो, नपा, गापा, विद्यालयहरू	पहिलो महिना
मानवीय सहयोगलाई निरन्तरता	जिसंस नपा गापा अन्य सहयोगी निकायहरू	दोस्रो महिना
क्षतिग्रस्त भवन तथा संस्थाहरूको पुननिर्माण (अस्थायी)	जिसंस, नपा, गापाअन्य सहयोगी निकायहरू	तेस्रो महिना
क्षतिग्रस्त भवन तथा संस्थाहरूको स्थायी पुननिर्माण	स्थानीय तह	निरन्तर

४.२.१. आपतकालिन संचार

बिषयगत क्षेत्रहरू	अगुवा संस्था	सदस्यहरू	
१) आपतकालिन संचार (सूचना व्यवस्थापन)	- जिल्ला प्रशासन - जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ	- जिल्ला प्रशासन - नेपाली सेना - नेपाल प्रहरी - सशस्त्र प्रहरी वल - नेपाल रेडक्रस सोसाइटी - स्थानीय तह सबै - तयार नेपाल - जिल्ला समन्वय समिति	- नेपाल टेलिकम - सूचना एफ.एम., पत्रपत्रिका - राजनैतिक दल प्रतिनिधि - नेपाल पत्रकार महासंघ - प्रिन्ट तथा ईलेक्ट्रोनिक मिडिया सम्बन्धि संस्था - गैरसरकारी सस्थां

पूर्वतयारी कार्य

सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा गर्ने उल्लिखित कार्यका लागि निम्नअनुसार पूर्वतयारी गनु पर्नेछ :

क्र. सं.	पूर्वतयारी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	कैफियत
१	सबै स्थानीय तह र विशेषगरी सङ्कटासन्न पालिकाले सञ्चार सुविधाको व्यवस्था मिलाउने व्यवस्थागर्ने सङ्कटासन्न स्थानीय तह हरूको बाढी पूर्वको समग्र अवस्था प्रष्ट्याउने वृत्तचित्र तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह, सञ्चार सेवा प्रदायक निकाय जिल्ला समन्वय समिति जि.वि.व्व.स दातृ निकाय	
२	जोखिमयुक्त स्थानीय तहहरूमा पूर्व चेतावनी (Early Warning) का लागि माइक, साइरन तथा साइकल १ थानका दरले उपलब्ध गराउने वा अघिल्लो वर्षको व्यवस्थालाई अध्यावधिक गर्ने पुर्वसूचना तथा चेतावनी प्रणालीलाई निर्वाध रूपमा सञ्चालन गर्न कोषको स्थापना गर्ने	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	स्थानीय तह, सञ्चार सेवा प्रदायक निकाय जिल्ला समन्वय समिति जि.वि.व्व.स दातृ निकाय	
३	जनचेतना अभिवृद्धिका गतिविधि सञ्चालन गर्ने विपद्सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पम्पलेट, पोस्टर, पर्चा तयार गरी विशेषगरी सङ्कटासन्न स्थानीय तह हरूमा वितरण गर्ने । एफ.एम. रेडियो तथा पत्र पत्रिकामार्फत विपद्सम्बन्धी ज्ञान तथा जानकारी प्रचारप्रसार गराउने	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति दातृ निकाय, अ/गैसस सञ्चार माध्यम	
४	मसलन्द सामान तयारी अवस्थामा राख्ने सबै सरोकारवालाहरूको नाम ठेगाना र सम्पर्क नम्बर सहितको डाइरेक्टरी तयार गरि सम्भावित प्रकोप हुन सक्ने सबै क्षेत्रमा वितरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति दातृ निकाय, , अ/गैसस	
५	बाढी र यसबाट बच्ने उपाय बारे जनचेतनाको लागि सूचना प्रवाह गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य, सञ्चार माध्यम ।	
६	पुर्व सूचना प्रणाली को कार्यविधि तयार गरि कार्यान्वयन गर्ने	सम्बन्धित क्षेत्र	जि.वि.व्व.स	

दाङ जिल्लामा बाढीको पुर्वानुमान

नेपाल बाढीको पुर्वानुमान प्रणाली विकासको सन्दर्भमा प्रारम्भिक चरणमा छ। आजसम्म पनि नदी जलाधार सम्बन्धी निर्धारणात्मक हाइड्रोलोजिकल मोडेल संचालित भएका छैनन्। त्यसैले दाङ र देशको अन्य बाढी जोखिम क्षेत्रहरूमा संचालित पूर्व सूचना प्रणाली पूर्ण रूपले नदी र वर्षाको तात्कालिक अनुगमनमा आधारित छन्। यस सामान्य प्रणालीको एक प्रमुख कमजोरी विशेष गरी भिरालो पहाडी क्षेत्रदेखि उत्पन्न भएका नदीहरूमा विपद् प्रतिकार्यका लागि ज्यादै कम समय २,३ घण्टा भन्दा पनि कम उपलब्ध हुनु हो। दाङ वर्षाले गर्दा अचानक आउने बाढीको कारण प्रायजसो धेरै प्रभावित हुने गर्दछ, त्यसैले जिल्लाको बाढी पुर्वानुमान मुख्यतया वर्षाको थ्रेसहोल्डमा आधारित छ। पूर्व सूचनाको निम्ति अग्रिम समय बढाउन हालको प्रयासले विद्यमान पूर्व सूचना प्रणालीमा वर्षा पुर्वानुमान सम्मिलित गर्ने तर्फ ध्यान केन्द्रित गरिरहेको छ। दाङ जिल्लाको लागि उपलब्ध पुर्वानुमान प्रणाली (विश्वव्यापी र स्थानीय मोडेल) छोटकरीमा तल वर्णन गरिएको छ।

१. दक्षिण एशियाली जलवायु पूर्वाभास मञ्च

दक्षिण एशियाली जलवायु पूर्वाभास मञ्चले सर्वसम्मत जलवायु पूर्वाभास प्रदान गर्दछ अर्थात आगामी मनसुन औसत भन्दा धेरै, कम या औसत हुने सम्भावना इंगित गर्दछ। जसलाई सामान्य योजना र पूर्व तयारी प्रयोजनको निम्ति उपयोग गर्न सकिन्छ।

२. विश्व बाढी सचेतना प्रणाली

विश्व बाढी सचेतना प्रणालीले १० दिनको संचित वर्षाको एक समीक्षा प्रदान गर्नुको साथै यस क्षेत्रमा समग्र १५० मिलिमिटर र ३०० मिलिमिटर भन्दा धेरै वर्षाको निम्ति संबद्ध अधिकतम सम्भाव्यताको समीक्षा गर्दछ।

३. क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप) पूर्व सूचना प्रणाली

गणितीय मौसम भविष्यवाणी र मौसम अनुसन्धान र पुर्वानुमान मोडेलको उपयोग गर्दै क्षेत्रीय एकीकृत बहु (प्रकोप) पूर्व सूचना प्रणालीले ३ दिनका लागि २४ घण्टे वर्षाको पुर्वानुमान तयार गर्दछ।

४. जल तथा मौसम विज्ञान विभाग

गणितीय मौसम भविष्यवाणी र क्षेत्रीय एकीकृत बहु (प्रकोप) पूर्व सूचना चेतावनी प्रणालीले जस्तै जल तथा मौसम विज्ञान विभागले मौसम अनुसन्धान तथा पुर्वानुमान मोडेल उपयोग गर्दछ तर ३ दिनका लागि घण्टा घण्टाको वर्षा भविष्यवाणी देखाउने उच्च गुणस्तरको वर्षा मानचित्र तयार गर्दछ। जल तथा मौसम विज्ञान विभागले आफ्नो रेनफल वाच वेब इन्टरफेस मार्फत तात्कालिक वर्षा तथ्याङ्क उपलब्ध गरिरहेको छ जसको आधारमा अहिलेसम्म बाढीको पूर्व सूचना जारी भइरहेका छन्।

दाङमा पूर्व सूचना प्रणाली

दाङ जिल्लाको बाढी जोखिमयुक्त विभिन्न गाउँहरूमा समुदायमा आधारित पूर्व सूचना प्रणाली मौजूद छ। पूर्व सूचना प्रणाली मुख्यतया दाङ उपत्यकामा तात्कालिक वर्षाको अनुगमन तथा राप्ती र बबई नदी प्रणालीको माथिल्लो भेगमा तात्कालिक वर्षाको अनुगमनमा आधारित छन्। चुरे क्षेत्रका विभिन्न नदीहरूका लागि जल स्तर अनुगमन प्रणाली विकसित गरिएको छ तर पानीको बहाव तीव्र वृद्धिको केहि छिन पछि नै बहाव कम हुने भएकोले जोखिमयुक्त मानिसहरूलाई सुरक्षित हुने पर्याप्त समय उपलब्ध हुँदैन। त्यस अवस्थामा, माथिल्लो क्षेत्रमा वर्षा मापन केन्द्रको तात्कालिक अनुगमनले तल्लो भेगका समुदायहरूलाई अचानक आउने बाढीका लागि पूर्व सूचना दिन बढी प्रभावकारी भएको छ।

बाढी पूर्व सूचना प्रणाली:

आसय: राज्य तथा सूचना निकायको बर्तमान क्षमता विश्लेषण गरी पूर्व सूचना प्रणालीको स्थापना र व्यवस्थापनको लागी उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम परिचालन गरी सम्भावित धनजनको क्षतीको जोखिम कम गर्ने गरी जिल्लाको क्षमता बृद्धि गर्न।

जिम्मेवारी: मानिसहरूलाई विपद्को सम्भावित जोखिमबाट वचाउनु सम्बद्ध निकायहरूको प्रमुख जिम्मेवारी हो। सामान्य विषयहरूमा समयमै ध्यान दिन सकेको खण्डमा स्रोत र साधनको अभावको बाबजुद पनि मानिसहरूलाई सम्भावित जोखिमबाट बचाउन सकिन्छ। तसर्थ उपलब्ध स्रोत र साधन तथा सूचनाहरूको अधिकतम प्रयोग गरी जोखिम अनुगमनका आधारमा संकटासन्न समुदायहरूलाई विपद्को पूर्व सूचना उपलब्ध गराई जनधनको जोखिम न्युनिकरण कार्यमा मद्दत गर्नु

पर्दछ ।

न्यूनतम मापडण्डः

स्थापित पूर्व सूचना प्रणालीले सम्भावित विपद्को बैज्ञानिक पूर्वअनुमानको आधारमा र जोखिमको खबर संकटासन्न समुदायसम्म पुर्‍याउन, सम्बन्धित निकायलाई परिचालन गरी मानिसहरूलाई सुरक्षाको न्यूनतम उपायहरू अवलम्बन गर्न सहयोग गर्दछ ।

आधारभूत कार्यहरूः

- पूर्व सूचना सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रले गर्नेछ ।
- पूर्व सूचना प्रणालीका ४ वटा तत्वहरूलाई मध्य नजर गर्दै संकटासन्न समुदायको जीउधनको सुरक्षाको लागि क्षमता अभिवृद्धि गराउन र आपतकालिन पूर्वतयारी कार्यमा जुट्न, नेपाल सरकार जल तथा मौषम बिज्ञान बिभाग बाढी पूर्वानुमान महाशाखा अन्तर्गत सञ्चालित बगासोती जलमापन केन्द्र र सोही बिभागको क्षेत्रिय हावापानी केन्द्र फिल्ड कार्यालय दाङ द्वारा राप्ती नदी बेसिनमा स्थापना गरी सञ्चालन गरिएका हावापानी एवं वर्षा मापन केन्द्रको सूचना, डिस्प्ले बोर्ड, SMS र बिभागका सूचना कर्मचारीहरूसँगको टेलिफोन सम्पर्कको आधारमा प्राप्त भएको सूचना र तथ्याङ्कलाई १० मिनेट भित्र जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सबै सुरक्षा निकाय, रेडक्रस, जि.स.स.मा जानकारी गराई समुदायको सुरक्षाका लागि परिचालन गर्ने । आपतकालिन समयमा सार्वजनिक तथा व्यापारिक सञ्चार साधनको अभाव रहेको अवस्थामा स्याटलाईट फोन तथा संस्थाको तटस्थतामा असर नपर्ने गरी नेपाल प्रहरी, नेपाली सेनाको सञ्चार नेटवर्क समेत प्रयोगमा ल्याउने ।
- सूचना प्राप्त भएको १ घण्टाभित्र प्रमुख जिल्ला अधिकारीसँग छलफल गर्ने र सूचना प्रवाह प्रकृया निर्माण गरी सूचना एफ.एम. तथा अन्य उपलब्ध संचार माध्यमहरू मार्फत सूचना प्रसारण गर्ने । आपतकालीन अवस्थाको खबर आदानप्रदानको लागि जिल्ला दैवि प्रकोप उद्धार समिती द्वारा स्विकृत बाढी पूर्वसूचना संचार संरचनाको प्रयोग गर्ने । जसको कारणले समयमै सूचना प्राप्त गरी श्रोत परिचालन गर्न सहज र प्रभावकारी होस् ।
- जिल्ला संमन्वय समिती मार्फत नगरपालिका र गा.पा.हरूलाई जोखिमको नक्साङ्कन गर्न लगाई सो को रेकर्ड जिल्ला संमन्वयसमिती र जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा राख्ने र संकटासन्न समुदायलाई जोखिम सम्बन्धि अभिमुखिकरण गराई आपतकालिन पूर्वतयारीको लागि उत्प्रेणा जगाउने ।
- स्थापना भएको पूर्व सूचना प्रणाली अन्तर्गत जोखिमको अनुगमनको लागि स्थापना गरिएका बाढीमापन केन्द्र, हावापानी केन्द्र र वर्षामापन केन्द्रको सुरक्षा, व्यवस्थापन र दिगोपनाका लागि जल तथा मौसम बिज्ञान बिभाग र स्थानीय तहसँग आवश्यक समन्वय गरी स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन गर्ने ।
- जि.वि.व्य.सर सूचना विपद् व्यवस्थापन समितिको अगुवाईमा हरेक वर्ष मनसुन सुरु हुनु भन्दा अगाडी राप्ती नदी र बबई नदी बेसिनका समुदाय र जिल्ला स्तरमा बाढी प्रकोपको कृतिम घटना अभ्यास सम्पन्न गर्ने ।
- सबै विषयगत क्षेत्रले आफ्नो बिकास योजनामा बनाउदा प्रकोपको जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै विपद् जोखिम न्यूनीकरणको मुल प्रवाहिकरण गर्ने

५ कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति कार्यान्वयन समय तालिका

यो योजना निर्माण भएदेखि नै कार्यन्वयनमा आइरहेको छ । यस वर्षको बाढीमा पनि यसै योजना अनुसार प्रतिकार्यका गतिविधिहरू संचालन भई बाढी प्रतिकार्य प्रभावकारी रूपमा संचालन भएको थियो । यसपटक पनि अध्यावधिक गर्नेक्रममा स्थानीयतह,क्षेत्रगत अगुवा निकायले आफ्नो जिम्मेवारी तथा दायित्व बोध गरेको पाईयो । यसपटक २०७९ जेष्ठमा यस योजनालाई अद्यावधिक गर्ने क्रममा हरेक क्लष्टर र स्थानीयतह सहितको बैठक जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रको समेत अगुवाईमा स्थानीय तहले यस योजना अनुसार आ-आफ्नो स्थानीय तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा आउने छ भन्ने आशा गर्न सकिन्छ । साथै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रका अगुवा संस्था, स्थानीय तह तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरेर यसको प्रभावकारी कार्यन्वयनका लागि प्रयास गर्नेछ ।

विपद्को समयमा यस योजनालाई तत्काल प्रयोगमा ल्याइने छ ।

यो योजना विपद्को पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना भएकाले आवश्यकता अनुसार कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

२०७२ मा दोश्रो पटक अध्यावधिक गरी बनेको योजनालाई २०७९ असारमा आएर अठौँ पटक अध्यावधिक गरिएको छ । यसलाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय तह मार्फत नीतिगत रूपमै पारित गरेर स्थानीय तहहरूलाई समेत क्रियाशील बनाइने छ ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङको बैठकले यस जिल्ला बिपद् तथा प्रतिकार्य योजनालाई पारित गरीतत्काल कार्यान्वयनमा ल्याउने छ ।

६. प्रतिवेदन तथा अमिलेखन :

जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ लाई आठौँ अद्यावधिक गरी २०७९/०८० बनाउने क्रममा ०७९ जेठ २० गते भएको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको जिल्लास्तरीय कार्यशाला, बैठकले गरेका निर्णयहरू, प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्नेक्रममा भएका क्षेत्रगत रूपमा बसेको बैठक, स्थानीय तहगत भएको छलफललगायतका सम्पूर्ण प्रकृयाहरूलाई प्रतिवेदनमा समेटिएको छ ।

यस विपद्पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य अद्यावधिक गर्ने सन्दर्भमा स्थानीय तहको सकृयता बढेको छ र नेपाल सरकारको नीति अनुसार यस आ.व.२०७६/७७ देखि सबै बिषयगत कार्यालयहरू स्थानीय तह गाभिएको हुदा गत बर्षदेखि नै क्षेत्रगत अवधारण स्थानीय तहले पनि अबलम्बन गर्नुपर्ने छ र सबै स्थानीय तहले योजना निर्माण गरी जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिमा अनुमोदनका लागि पेश पर्नुपर्ने छ भने योजनालाई नियमित अद्यावधिक गर्दै जानुपर्छ भन्ने भावनाको विकास पनि भएको छ । साथै यसले जिल्लाको विपद्हरूको जोखिमको विश्लेषण गर्नुपर्ने तर त्यसका लागि पूर्वतयारी गर्नुपर्ने, श्रोत साधनको मापन गर्नुपर्ने, अपुग श्रोतको खाडल पहिचान हुने विपद् व्यवस्थापनमा क्षेत्रगत हिसाबले ठूलो समूह परिचालित हुने अवस्थालाई सुनिश्चितता पनि बढाएको छ ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १ : स्थानीय तहका प्रमुख तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरूको सम्पर्क सूची

सि. न.	स्थानीय तह	नाम,थर	पद	मोवाइल न.	इमेल
१	तुलसीपुर उपनपा	टिकाराम खड्का	मेयर	९८५७८२२१४०	tulsipursubmun2073@gmail.com
		श्यानी चौधरी	उपमेयर	९८६८९७१६८१	
		मोहन पौडेल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८७९१११	
२	घोराही उपनपा	नरुलाल चौधरी	मेयर	९८५७८३११११	lct.ghorahimun@gmail.com, eo@ghorahimun.gov.np
		हुमा डि.सी.	उप मेयर	९८५७८३२५५०	
		ऋषिराम केसी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५९२८१११	
३	लमही नपा	जोगराज चौधरी	मेयर	९८५७८४२५५५	lamahinapa@gmail.com
		लक्ष्मी योगी	उप मेयर	९८५७८४२४४४	
		गेहेन्द्र बहादुर डागी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८३७१११	
४	बगलाचुली गापा	तुल्सराम पुन मगर	अध्यक्ष	९८५७८२०३५७	lto.bangalachulimun@gmail.com
		भक्त जि.सी.	उपाध्यक्ष	९८५७८३४४७३	
		विस्नु प्रसाद पाण्डे	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८३५२१६	
५	गढवा गापा	यमनारायण शर्मा	अध्यक्ष	९८४०३७०१८८	lto.gadhawagaupalika@gmail.com sanjitpaudel@gmail.com chaudharykailash4@gmail.com
		शारदा कुमारी चौधरी	उपाध्यक्ष	९८४७८४८३०२	
		लाल बहादुर योगी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८४१०१२ ९८५७८४१०११	

६	राप्ती गापा	प्रकाश विष्ट	अध्यक्ष	९८५७८३१०१८	raptiruralmunicipality@gmail.com
		कमलापति चौधरी	उपाध्यक्ष	९८४७९०३२३७	
		शोभाराम रिजाल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८४२१११	
७	दगिशरण गापा	शम्भु गिरी	अध्यक्ष	९८५७८२०९६०	dangisaran2017rmp@gmail.com
		पिमा कुमारी वली	उपाध्यक्ष	९८४४९३५०६६	
		खिम बहादुर खड्का	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८४४९७८२११	
८	राजपुर गापा	शरद कुमार बुढाथोकी	अध्यक्ष	९८५७८३५२४६ ९८५११३३८६९	ito.rajpurmun@gmail.com
		धनपति यादव	उपाध्यक्ष	९८०९५८२५१० ९८५७८३५२५६	
		चन्द्रकान्त पौडेल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८३५२४०	
९	शान्तिनगर गापा	प्रमोद वस्नेत	अध्यक्ष	९८५१२२२८०८	santinagargaupalika@gmail.com ito.santinagarmun@gmail.com
		प्रेमा कुमारी बुढाथोकी	उपाध्यक्ष	९८६६९०५८११	
		रेमन्त बहादुर डागी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८२४५५४	
१०	बबइ गापा	कुल बहादुर खत्री	अध्यक्ष	९८१०८९००३९	ito.babaimun@gmail.com
		बम कुमारी खड्का	उपाध्यक्ष	९८०८३३२८६३	
		भिष्म कुमार मल्ल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७८२५४४४	

स्थानिय तहहरूमा विपद सम्पर्क व्यक्ति तथा वडा अध्यक्षहरूको विवरण

वडा नं.	सम्पर्क ब्यक्तिको नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१. घोराही उपमहानगरपालीका				
१	राममणी पाण्डे	अध्यक्ष	घोराही-१	९८५७८१५००१
२	चित्र बहादुर चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-२	९८५७८१५००२
३	राम प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-३	९८५७८१५००३
४	मधु सुदन शमौ	अध्यक्ष	घोराही-४	९८५७८१५००४
५	विवेक बुढाथोकी	अध्यक्ष	घोराही-५	९८५७८१५००५
६	विस्नुराम आर्चाय	अध्यक्ष	घोराही-६	९८५७८१५००६
७	खोपीराम चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-७	९८५७८१५००७
८	जितेन्द्र शाह	अध्यक्ष	घोराही-८	९८५७८१५००८
९	चैतु कुमार चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-९	९८५७८१५००९
१०	दिपक पाण्डे	अध्यक्ष	घोराही-१०	९८५७८१५०१०
११	कुल बहादुर लामिछाने	अध्यक्ष	घोराही-११	९८५७८१५०११
१२	दोर्ण बहादुर बहकरी क्षेत्रि	अध्यक्ष	घोराही-१२	९८५७८१५०१२
१३	डुल्लुराम पोखेल	अध्यक्ष	घोराही-१३	९८५७८१५०१३
१४	भानसिंह बुढा	अध्यक्ष	घोराही-१४	९८५७८१५०१४
१५	रमेश कुमार पाण्डे	अध्यक्ष	घोराही-१५	९८५७८१५०१५

१६	तारा बहादुर डि. सि.	अध्यक्ष	घोराही-१६	९८५७८१५०१६
१७	राम लोटन चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-१७	९८५७८१५०१७
१८	भरतमणी अर्याल	अध्यक्ष	घोराही-१८	९८५७८१५०१८
१९	ज्ञान बहादुर रायमाझी	अध्यक्ष	घोराही-१९	९८५७८१५०१९
२. तुलसीपुर उपमहानगरपालीका				
१	हुमकान्त सापकोटा	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१	९८४७८३१०५३
२	भिम बहादुर योगी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-२	९८४७८७३१२३
३	विजय वि.क.	अध्यक्ष	तुलसीपुर-३	९८४७८७२९८१
४	तुल्लिराम पुन मगर	अध्यक्ष	तुलसीपुर-४	९८६८२०३४५०
५	विरेन्द्र शाह	अध्यक्ष	तुलसीपुर-५	९८५७८२३२१६
६	दुजमान भण्डारी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-६	९८५१२४४३०५
७	राम बहादुर जि.सि.	अध्यक्ष	तुलसीपुर-७	९८४७८२१८६३
८	धर्मराज वलि	अध्यक्ष	तुलसीपुर-८	९८४७८३३३९६
९	घनश्याम ढकाल	अध्यक्ष	तुलसीपुर-९	९८४७८२२२७९
१०	यमराज के.सी.	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१०	९८५७८३१३२७
११	मान बहादुर रावत	अध्यक्ष	तुलसीपुर-११	९८४७८२४९०३
१२	खुसिराम चौधरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१२	९८५७८२०६३७
१३	मोहन लाल पौडेल	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१३	९८५७८२३४७९
१४	शंकर खड्का	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१४	९८५७८२०७७२
१५	लक्ष्मण चौधरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१५	९८४११७३९१६३
१६	शिवानन्द डागी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१६	९८४७८५४६७०
१७	थलराज पुरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१७	९८५७८२१५८५
१८	माधव वलि	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१८	९८४७८३१९१९
१९	प्रेम नाथ योगी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१९	९८५७८२०४१२
३. लमही नगरपालीका				
१	दामोदर पौडेल	अध्यक्ष	लमही-१	९८५७८४१४०१
२	नेपालु चौधरी	अध्यक्ष	लमही-२	९८५७८४१४०२
३	मनोज चौधरी	अध्यक्ष	लमही-३	९८५७८४१४०३
४	सुवास न्यौपाने	अध्यक्ष	लमही-४	९८५७८४१४०४
५	सागर सुवेदी	अध्यक्ष	लमही-५	९८५७८४१४०५
६	श्याम नारायण चौधरी	अध्यक्ष	लमही-६	९८५७८४१४०६
७	मोहन गिरी	अध्यक्ष	लमही-७	९८५७८४१४०७
८	उमेश कुमार खड्का	अध्यक्ष	लमही-८	९८५७८४१४०८
९	भेष बहादुर के.सी.	अध्यक्ष	लमही-९	९८५७८४१४०९
४. राजपुर गाउँपालीका				
१	सुर्य प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	राजपुर-१	९८५७८७०००१
२	ओम प्रकाश यादव	अध्यक्ष	राजपुर-२	९८५७८७०००२

३	राम प्रसाद अहिर	अध्यक्ष	राजपुर-३	९८५७८७०००३
४	रामेश्वर अहिर	अध्यक्ष	राजपुर-४	९८५७८७०००४
५	टंक बहादुर विष्ट	अध्यक्ष	राजपुर-५	९८५७८७०००५
६	श्याम रोका	अध्यक्ष	राजपुर-६	९८५७८७०००६
७	पुस्कर वलि	अध्यक्ष	राजपुर-७	९८५७८७०००७
५. गढवा गाउपालीका				
१	बावुराम अधिकारी	अध्यक्ष	गढवा-१	९८१२८१२००७
२	भक्तु चौधरी	अध्यक्ष	गढवा-२	९८०६२९२५०१
३	तुलसीराम अधिकारी	अध्यक्ष	गढवा-३	९८६४९२७१४३
४	हरि भगत चौधरी	अध्यक्ष	गढवा-४	९८४७८७१७८८
५	लेख बहादुर थापा	अध्यक्ष	गढवा-५	९८५७८३४७२०
६	विर बहादुर आले मगर	अध्यक्ष	गढवा-६	९८५७८४०९५५
७	राहुल देव चौधरी	अध्यक्ष	गढवा-७	९८५७८४०६०३
८	अब्दुर खालिद सिद्धिकी	अध्यक्ष	गढवा-८	९८४७८४१०१४
६. दगिशरण गाउपालीका				
१	श्री रमेश भण्डारी	अध्यक्ष	दगिशरण-१	९८४८२१२३१३
२	डम्बर खत्री	अध्यक्ष	दगिशरण-२	९८४७८४२३२५
३	सुक लाल चौधरी	अध्यक्ष	दगिशरण-३	९८४७८६५२२१
४	कमल थारु	अध्यक्ष	दगिशरण-४	९८४४९४०३८८
५	निरज वस्नेत	अध्यक्ष	दगिशरण-५	९८४७८३५७३३
६	रोसन जंग शाह	अध्यक्ष	दगिशरण-६	९८६६९००८२३
७	रेशम बहादुर वलि	अध्यक्ष	दगिशरण-७	९८५७८२५०२४
७. बवइ गाउपालीका				
१	प्रेम बहादुर डागी	अध्यक्ष	बवइ-१	९७४२२१६६४१
२	टेक बहादुर वलि	अध्यक्ष	बवइ-२	९८०३४१९५७९
३	मान बहादुर के सी	अध्यक्ष	बवइ-३	९८०९७४२८९६
४	टेक बहादुर वली	अध्यक्ष	बवइ-४	९८५७८२५६५४
५	हंक बहादुर सिरीस	अध्यक्ष	बवइ-५	९८२२८०८८८९
६	राजेन्द्र विक्रम शाह	अध्यक्ष	बवइ-६	९८०९८२७०२६
७	तिलक राम भण्डारी	अध्यक्ष	बवइ-७	९८४७८२८९९२
८. शान्तिनगर गाउपालीका				
१	जंग बहादुर पुन मगर	अध्यक्ष	शान्तिनगर-१	९८२९५२२९११
२	सुनिल वलि	अध्यक्ष	शान्तिनगर-२	९८५७८७७७११
३	मिन बहादुर के.सी.	अध्यक्ष	शान्तिनगर-३	९८६८६०११४३
४	गोमान बहादुर वलि	अध्यक्ष	शान्तिनगर-४	९८४७८८४४४८
५	ओपेन्द्र बहादुर रावत	अध्यक्ष	शान्तिनगर-५	९८२९८०७६१४
६	शेर बहादुर भण्डारी	अध्यक्ष	शान्तिनगर-६	९८६६७४४६९१

७	तारा बहादुर वली	अध्यक्ष	शान्तिनगर-७	९८४७८५४६२१
९. बगलाचुली गाउपालीका				
१	विस्नु कवर	अध्यक्ष	बगलाचुली-१	९८४२७१८९९८
२	मैते पुन मगर	अध्यक्ष	बगलाचुली-२	९८४७८२४६८७
३	शोभाराम बिश्वकर्मा	अध्यक्ष	बगलाचुली-३	९८०९७७२५६६२
४	दास बहादुर डागी	अध्यक्ष	बगलाचुली-४	९८६२१०५९८८
५	लिला बहादुर धर्ति	अध्यक्ष	बगलाचुली-५	९८४४९२४८५०
६	डोम वहादुर के.सी.	अध्यक्ष	बगलाचुली-६	९८५७८७०५५०
७	गिर बहादुर थापा	अध्यक्ष	बगलाचुली-७	९८६०८०३८४०
८	भविन्द्र गाहा मगर	अध्यक्ष	बगलाचुली-८	९८१०८९०९२८
१०. राप्ती गाउपालीका				
१	गेम बहादुर खड्का	अध्यक्ष	राप्ती-१	९८४७८७५५०२
२	पहलमान चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-२	९८४७९१३१०८
३	उमेश अधिकारी	अध्यक्ष	राप्ती-३	९८४१६९०६४८
४	विर बहादुर चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-४	९८५७८३१६७०
५	देव प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-५	९८४७८००७२७
६	दिपक कुमार चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-६	९८०९८४०४८८
७	सिताराम चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-७	९८४७८४२७५२
८	चन्द्र बहादुर गुरुग	अध्यक्ष	राप्ती-८	९८४७८००५७०
९	रिम बहादुर सुनारी मगर	अध्यक्ष	राप्ती-९	९८६०४१०२८७

अनुसूची २ : स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सम्पर्क सुची

सि. नं.	नाम	मो.नं.	पद,तह	इमेल	कार्यरत पालिका
१	नारायण प्रसाद घर्ती(संयोजक)	९८५७८३४२९९	ज.स्वा.अ.,सातौ	narayanpdgharti@gmail.com	घोराही उ.म.न.पा.
२	कुमार सिंह डांगी	९८४९७९५५४६	हे.अ.,छैठौ		
३	ठाकुर खनाल	९८४७८४६८५३	सि.अ.हे.ब. छैठौ	khanalt4@gmail.com	
४	ओम प्रकाश न्यौपाने (संयोजक)	९८४७८२२८५४	ब.आ.ची.	omneupane42@gmail.com	तुलसीपुर उ.म.न.पा.
५	बिमल के.सी.	९८४७८३४६५२	सि.अ.हे.ब. छैठौ		
६	बसन्त कुमार आचार्य	९८५७८२२५७७	सि.अ.हे.ब. छैठौ		
७	लोकराज पौडेल (संयोजक)	९८४४९०८०९०	ज.स्वा.नी.,छैठौ	lamahinapa@gmail.com	लमही न.पा.
८	गायत्री थापा	९८५७८३२२७४	अ.हे.ब.	gayatrihapa2014@gmail.com	
९	रूपनारायण चौधरी	९८४७८७९०५२	सि.अ.हे.ब. छैठौ		
१०	नारायण रावत(संयोजक)	९८५७८३९४५६	सि.अ.हे.ब. छैठौ	rautn5540@gmail.com	राप्ती गा.पा.
११	नवराज न्यौपाने	९८५७८३९३२२	सि.अ.हे.ब. छैठौ		

१२	कैलाश चौधरी(संयोजक)	९८४७८३६४४२	ज.स्वा.नी.,छैठौ	chaudharykailash4@gmail.com	गढवा गा.पा.
१३	कमल रोकाया(संयोजक)	९८६८६३५८५५	सि.अ.हे.ब. छैठौ	kamalrc714@gmail.com rajpurmun@gmail.com	राजपुर गा.पा.
१४	दशरथ गिरी(संयोजक)	९८४७८३९७५	सि.अ.हे.ब. छैठौ	bashrabthgiri1010@gmail.com	दंगीशरण गा.पा.
१५	नेब बहादुर के.सी.	९८४७८९९६८९	सि.अ.हे.ब. छैठौ		
१६	हरी बहादुर पुन(संयोजक)	९८६६७०८५२५	हे.अ.,छैठौ	haripun22@gmail.com	शान्तिनगर गा.पा.
१७	घनश्याम पाण्डे	९८०६२५४८३७	सि.अ.हे.ब. छैठौ		
१८	हरी खडका(संयोजक)	९८४७८३७५६८	सि.अ.हे.ब. छैठौ	hah26174@gmai.com	बबई गा.पा.
१९	भक्त बहादुर जि.सी	९८५७८३४४७३	हे.अ.	bhaktagc01@gmail.com	
२०			सि.अ.हे.ब. छैठौ		बंगलाचुली गा.पा.

स्रोत: जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, दाङ

अनुसूची : ३ निजि अस्पतालहरूको सम्पर्क सूची

अस्पतालको नाम	ठेगाना	सारकारी/निजि	बेड संख्या	आपतकालीनसेवा उपलब्ध छ/छैन	अस्पतालको सम्पर्क नं.	प्रमुखकोनाम	मोबाइलनं (CUG)
गायत्री अस्पताल	घोराही १४	निजि		छैन		निरज आचार्य	९८४१४३८९७४
गोर्खा अस्पताल	घोराही १५	निजि	५५	छ	०८२-५६३४१४	दिनेश आचार्य	९८५७८६३४१४
लईक केयर अस्पताल	तुलसीपुर ६	निजि	५०	छैन	०८२-५२२१५२६	शशि लामिछाने	९८४३०९७४६५
तुलसीपुर सिटी अस्पताल	तुलसीपुर ५	निजि	२५	छ	०८२-५२३२२२२	हेमराज शर्मा	९८५७८२३२७४
वि आर डेन्टल अस्पताल	तुलसीपुर ५	निजि	१०	छै	०८२-५६११६४	वि आर भुषाल	९८४७८२५१४२
दाङ अस्पताल	घोराही १५	निजि		छैन		तारा भुषाल	९८४७८२५१५७
तुलसी अस्पताल	तुलसीपुर ५	निजि	२५	छ	०८२-५२३१२२५	किशोर खत्री	९८१००२०८३५
फोलेरेन्स अस्पताल	लमही ५	निजि	१५	छ	०८२-५४०७००	पुष्पा भुषाल	९८५७६३१००६७
लमही आँखा अस्पताल	लमही ५	सरकारी	३०	छ	०८२-४१७०६४	शम्सेर थापा	९८५७८२०२८६
तुलसीपुर आँखा अस्पताल	तुलसीपुर	सरकारी	६	छ	०८२-५२०१६५	शमसेर थापा	९८५७६२०२८६
बुद्बइन्टरनेशनल अस्पताल	घोराही १४	निजि	२०	छ	०८२-५६३२१८	रमेशवस्नेत	९८५१५५००८०
दिप ज्योतीअस्पताल	घोराही १५	निजि	१५	छ	०८२-५६१२१९	भेजराजवि.सी	९८५७८३४८०४
राप्तीस्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	घोराही दाङ	सरकारी	१२५	छ	०८२-५६२३६५	सगिताभण्डारी	९८४७९२१६३७
प्रादेशीकअस्पताल तुलसीपुर	तुलसीपुर दाङ	सरकारी	५०	छ	०८२-५२१६२४	प्रतापपोख्रेल	९८५७८२३००१
क्षेत्रीयआयुर्वेदी चिकित्सालय विजौरी	विजौरी दाङ	सरकारी	३०	छैन	०८२-४११०५०	रामकामेश्वरठाकुर	९८५१२५४०२५
लमहीअस्पताल	लमही दाङ	सरकारी	१५	छ	०८२-५४०२०२	आकाशबेबासे	९८४७८६६५८५
सिङअस्पताल लमही	लमही दाङ	निजि	१५	छ	०८२-५४०८३४	छवि पौडेल	९८६७७३०५५६

जिल्लामा रहेको स्वास्थ्य चौकी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रको विवरण

क्र.सं.	HP/SHP/PHC/PHC को नाम	ठेगाना	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.
१	बाघमारे स्वास्थ्य चौकी	बाघमारे स्वास्थ्य चौकी	हेमराज वली	९७४८५२२८३९
२	बेला स्वास्थ्य चौकी	बेला स्वास्थ्य चौकी	भानु चौधरी	९८४९३५७९०४
३	बिजौरी स्वास्थ्य चौकी	बिजौरी स्वास्थ्य चौकी	डिल्ली बहादुर के.सी.	९७५८५००७९७
४	धनौरी स्वास्थ्य चौकी	धनौरी स्वास्थ्य चौकी	वसन्त कुमारआचार्य	९७४८५०३९७७
५	धर्ना स्वास्थ्य चौकी	धर्ना स्वास्थ्य चौकी	कुमार सिंह डाँगी	९८४९७९५५४६
६	पंचकुले स्वास्थ्य चौकी	पंचकुले स्वास्थ्य चौकी	पशुपतिराज के.सी.	९८०६२९४७८२
७	डुरुवा स्वास्थ्य चौकी	डुरुवा स्वास्थ्य चौकी	लक्ष्मी वि.क.	९७४८०४६९८७
८	गढवा स्वास्थ्य चौकी	गढवा स्वास्थ्य चौकी	लोकराज पौडेल	९८४४९०८०९०
९	गंगापरस्पुर स्वास्थ्य चौकी	गंगापरस्पुर स्वास्थ्य चौकी	कैलाश चौधरी	९८४७८३६४४२
१०	गोवरडिहा स्वास्थ्य चौकी	गोवरडिहा स्वास्थ्य चौकी	रामसिंह मण्डल	९८०७८५३५२७
११	गोल्टाकुरी स्वास्थ्य चौकी	गोल्टाकुरी स्वास्थ्य चौकी	मोहन कुमार शर्मा	९८४४९४५४७६
१२	हाँसिपुर स्वास्थ्य चौकी	हाँसिपुर स्वास्थ्य चौकी	बच्चा बाबु साह कानु	९८४५५५५९८०
१३	हेकुली स्वास्थ्य चौकी	हेकुली स्वास्थ्य चौकी	बासुदेव चौधरी	९८४७८३३८५३
१४	काभ्रे स्वास्थ्य चौकी	काभ्रे स्वास्थ्य चौकी	पोषण शर्मा	९८४९७०९५०५
१५	कोइलावास स्वास्थ्य चौकी	कोइलावास स्वास्थ्य चौकी	पप्पु यादव	९८०९६२५४५०
१६	लालमटिया स्वास्थ्य चौकी	लालमटिया स्वास्थ्य चौकी	नवराज न्यौपाने	९८५७८३९३२२
१७	लक्ष्मीपुर स्वास्थ्य चौकी	लक्ष्मीपुर स्वास्थ्य चौकी	शिव बुढा	९८५७८३०४२०
१८	लोहारपानी स्वास्थ्य चौकी	लोहारपानी स्वास्थ्य चौकी	प्रज्ज्वल मुखिया	९८४४२७६३३५
१९	मानपुर स्वास्थ्य चौकी	मानपुर स्वास्थ्य चौकी	नारायण घर्ती	९८५७८३४२९९
२०	पवननगर स्वास्थ्य चौकी	पवननगर स्वास्थ्य चौकी	धन बहादुर बुढा	९८५७८२०९२९
२१	फूलवारी स्वास्थ्य चौकी	फूलवारी स्वास्थ्य चौकी	प्रेम कुमार के.सी.	९८५७८२९६३८
२२	पुरन्धारा स्वास्थ्य चौकी	पुरन्धारा स्वास्थ्य चौकी	शरद गिरी	९८४७९४०६९४
२३	पुरन्धारा-९ सामुदायीक स्वा.इकाई.	पुरन्धारा-९ सामुदायीक स्वा.इकाई	वीर बहादुर वली	९७४८५०३२४०
२४	राजपुर स्वास्थ्य चौकी	राजपुर स्वास्थ्य चौकी	प्रदिप सुवेदी	९८४४९९५८२९
२५	रामपुर स्वास्थ्य चौकी	रामपुर स्वास्थ्य चौकी	भूवनेश्वर रिजाल	९८४७८२७७७८
२६	सैघा स्वास्थ्य चौकी	सैघा स्वास्थ्य चौकी	राममणि शर्मा	९८४७८२६०७७
२७	सतवरिया स्वास्थ्य चौकी	सतवरिया स्वास्थ्य चौकी	लालमणि सुवेदी	९८५७८३९२९९
२८	सौडियार स्वास्थ्य चौकी	सौडियार स्वास्थ्य चौकी	गोपिलाल वली	९७४८५९७७५९
२९	शान्तिनगर स्वास्थ्य चौकी	शान्तिनगर स्वास्थ्य चौकी	घनश्याम पाण्डे	९८४४९४००७५
३०	श्रीगाउँ स्वास्थ्य चौकी	श्रीगाउँ स्वास्थ्य चौकी	नेव बहादुर के.सी.	९८४७८९९६८९
३१	सिसहनिया स्वास्थ्य चौकी	सिसहनिया स्वास्थ्य चौकी	शिवहरि शर्मा	९८४७८२७८६७
३२	स्यूजा स्वास्थ्य चौकी	स्यूजा स्वास्थ्य चौकी	बालाराम रोका	९८४७८३९५५९

३३	नगर स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही -५ घोरदौरा	तोला कुमारी वली	९८४७९७८४६९
३४	नगर स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही- ६ हात्तिखर्क	तुलसी डाँगी	९८४७९४९७९४
३५	नगर स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही- ७ भ्यूडहर	भूवन डाँगी	९८४८१७०५०९
३६	नगर स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही- ९करौतीडाँडा	उमा चौधरी	९८०६२९३४९६
३७	नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तु.न.पा.- प्रतापकोट	अञ्जु बुढाथोकी	९७४८५९६३८४
३८	नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तु.न.पा.- दोघरे	प्रल्हाद चौधरी	९८५७८२९७८९
३९	स्वास्थ्य चौकी	तु.न.पा.- उरहरी	तारा प्रसाद रिजाल	९८५७८२९२७३
४०	स्वास्थ्य चौकी	तु.न.पा.- टरिगाउँ	विष्णु गिरी	९८५७८२०२६५
४१	स्वास्थ्य चौकी	तु.न.पा.- हलवार	हरि कुमार राई	९८४७८४९७४४
४२	लमही अस्पताल	प्रा.स्वा.के. लमही	पवन रिमाल / रूपनारायण चौ.	९८४७८७९०५२ (रूपनारायण)
४३	स्वास्थ्य चौकी	लमही न.पा.- सोनपुर	इन्दूमति चौधरी	९८४७९२६८९५
४४	स्वास्थ्य चौकी	घोराही १०	तोला कुमारी वली	९८४७८१७०८६
४५	स्वास्थ्य चौकी	घोराही १०	तुलसी डाँगी	९७२८२४८१४७
४६	स्वास्थ्य चौकी	घोराही ११	भूवन डाँगी	९८५७८३४९२७

अनुसूची ४ : नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका जिल्ला शाखा कार्य समितीहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	नाम	पद	मोवाईल नम्बर
१	नारायण आचार्य	सभापति	९८५७८२००७४
२	मदन गौतम	उप सभापति	९८५७८४०००२
३	भगवती शर्मा	उप सभापति	९८५७८२००७५
४	प्रकाश श्रीबन्द	मन्त्रि	९८४७८२२४८९
५	कुशल तर्तल	कोषाध्यक्ष	९८५७८२०३२४
६	विष्णु थापा	उप-मन्त्रि	९८५७८२९७७७
७	ज्ञानप्रसाद आइतवारे	उप-कोषाध्यक्ष	९७४८५०५५९९, ९८४४९६५८८०
८	नरेशजंग राणा	सदस्य	९८४७९३९७८५
९	हरिहर पौडेल	सदस्य	९८५७८२३२८७
१०	मदन धिताल	सदस्य	९८४७८३३४९३
११	भिमलाल मरासिनि	सदस्य	९८४७८२७२४८
१२	प्रमोद पौडेल	सदस्य	९८५७८४०९८६
१३	दिपक यादव	सदस्य	९८४७९७३०२९
१४	लक्ष्मी शर्मा	सदस्य	९८४७८८१४९२
१५	लोक बहादुर वली	सदस्य	९८४७८३३६४२
१६	देविका नेपाली	सदस्य	९८५७८२९०५५

नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखा सभापतिहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	उपशाखाहरुको नाम	सभापतिहरुको नाम	मोवाईल नम्बर	कार्य क्षेत्र
--------	-----------------	-----------------	--------------	---------------

१	लालमटीया उपशाखा	महेश शर्मा	९८५७८३१६९३	राप्ती गापा
२	गढवा उपशाखा	दयाराम यादव	९८४७८३१२५५	गढवा गापा
३	लमही उपशाखा	थानेश्वर गैरे	९८५७८४००३४	लमही नपा
४	कमिरेचौर उपशाखा	चुरामणी नेपाली	९८०९७९०४२१	बंगलाचुली गापा
५	घोराही उपशाखा	थम्मन चौधरी	९८४७८२२१४३	घोराही उमनपा
६	नारायणपुर उपशाखा	मिनराज शर्मा	९८४७८४०९८७	घोराही उमनपा
७	मानपुर उपशाखा	जगदिश देवकोटा	९८४७८३०४२७	तुलसीपुर उमनपा
८	तुलसीपुर उपशाखा	शेखर चन्द्र पोखेल	९८४७८३०९७१	तुलसीपुर उमनपा
९	उरहरी उपशाखा	लेखराज बस्नेत	९८४७८३६१०२	तुलसीपुर उमनपा
१०	बागर उपशाखा	शिवसुन्दर बुढाथोकी	९८४७८३७१३७	दंगिशरण गापा
११	पंचकुले उपशाखा	जुद्धविर खाम्चा	९८०९५५२१०२	बवई गापा
१२	विजौरी उपशाखा	केशवराज पोखेल	९८५७८२०४५९	तुलसीपुर उमनपा
१३	पवननगर उपशाखा	दोर्ण वली	९८४७८२८५७८६	तुलसीपुर
१४	धारापानी उपशाखा	सिताराम चौधरी	९८४७८५८२८०	घोराही उमनपा
१५	दुलहिया उपशाखा	राजकुमार यादव	९८४७९६८४९२	राजपुर गापा
१६	शान्तिनगर उपशाखा	विमल के.सी	९८४७८३४६५२	शान्तिनगर गा.पा

श्रोत: नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखा

अनुसूची ५ : जिल्ला प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतका ईकाइहरूको सम्पर्क सूची

सि.नं.	प्रहरी ईकाईको नाम	दर्जा	नामथर	कार्यालयको CUG नम्बर	व्यक्तिगत नं.
१	जि.प्र.का.दाङ	प्र.उ.	सुरेश प्रसाद काफ्ले	९८५७८०५५५५	९८५१००३८०५
२	ई.प्र.का.तुलसीपुर दाङ	प्र.ना.उ.	श्यामु अर्याल	९८५७८९००८८	९८५६०३३८३३
३	व.प्र.का. लमही दाङ	प्र.नि.	पुष्पराज थापा	९८५७८९००८२	९८५१२८२४८०
४	व.प्र.का.घोराही दाङ	प्र.नि.	गजेन्द्र बहादुर शाही	९८५७८९०२००	९८४१०७१०२१
५	ई.प्र.का. गढवा दाङ	प्र.नि.	रन्जु के.सी.	९८५७८४२५००	९८५७०९२१११
६	ई.प्र.का.खिलतपुर दाङ	प्र.नि.	मान बहादुर बि.सी.	९८६३११७७७०	९८६४७३०२०९
७	ई.प्र.का.अमिलिया दाङ	प्र.ना.नि.	किसन खडका	९८५७८९००७५	९८५१२८४५७७
८	ई.प्र.का.भालुवाङ दाङ	प्र.नि.	सुजन शाह	९८५७८९००६९	९८५७८९०४८९
९	जि.ट्रा.प्र.का.दाङ	प्र.नि.	भबिन्द्र परियार		९८५७८९०४९१
१०	ई.प्र.का.कोईलाबास दाङ	प्र.ना.नि.	जीवन के.सी.	९८६३१२००९२	९८४३०६६८४६
११	ई.प्र.का. खांग्रा दाङ	प्र.स.नि.	रमई यादव		९८४७०६४४२३
१२	ई.प्र.का. भैसाही दाङ	प्र.ना.नि.	ओम बहादुर गिरी	९७४८५८४२३०	९८०६२८५५४०
१३	ई.प्र.का.नारायणपुर दाङ	प्र.ना.नि.	दिनबन्धु लामा	९८५७८९०१८९	९८६३१३३५५
१४	ई.प्र.का.कमिरेचौर दाङ	प्र.स.नि.	सहदेब योगी		९८६४८७०३३८
१५	ई.प्र.का.हेकुली दाङ	प्र.ना.नि.	मेघराज डांगी		९८६६९२१३४०
१६	ई.प्र.का.मलवार दाङ	प्र.ना.नि.	मुक्त प्रसाद पुन		९८५७०६७८१३
१७	ई.प्र.का.फुलवारी दाङ	प्र.स.नि.	मान बहादुर सार्की		९८४१७४५६६८

१८	ई.प्र.का.हापुरे दाड	प्र.ना.नि.	केशबराज रेग्मी		९८४७८३९७९०
१९	का.सु.गार्ड तुलसीपुर दाड	प्र.स.नि.	ओम कुमारी खत्री		९८६८१६४५२३
२०	का.सु.गार्ड घोराही दाड	प्र.स.नि.	शंकर श्रेष्ठ		९८२२८९७३१४
२१	प्र.चौ बिजौरी दाड	प्र.ना.नि.	मनोहर राम चौधरी		९८४७५२८८२७
२२	प्र.चौ सतबरिया दाड	प्र.स.नि.	बसन्तराज गिरी		९८४८०३०८८५
२३	प्र.चौ. चंगुवा दाड	प्र.स.नि.	पृथ्वीराज जैशवाल		९८४८०५५६००
२४	प्र.चौ दुईखोली दाड	प्र.स.नि.	सुनिल शाही		९८५७८२२४६८
२५	प्र.चौ. गोबरडिहा दाड	प्र.ना.नि.	रमेश कुमार सिंह		९८४४००७९१८
२६	प्र.चौ पुरन्धारा दाड	प्र.स.नि.	टिका बहादुर महतरा क्षेत्री		९८६६८३८४५०
२७	प्र.चौ चिराघाट दाड	प्र.ना.नि.	सुन्दरराम थारु		९८२९५३०१९८
२८	प्र.चौ खाग्रा दाड	प्र.स.नि.	किसमत बुढामगर		९८४४९५१२७६
२९	प्र.चौ गोल्टाकुरी दाड	प्र.स.नि.	राज कुमार घर्ती		९८४७८२०७६०
३०	प्र.चौ. बेला दाड	प्र.ब.ना.नि.	जय बहादुर राना		९८५८०३६२७७
३१	प्र.चौ. मुसिनाका दाड	प्र.स.नि.	नन्दराम राना	९८६३१२००९६	९८६२४५९८५७
३२	प्र.चौ हासिपुर दाड	प्र.स.नि.	प्रसाद बि.क.		९८४४९३१०९७
३३	प्र.चौ रामपुर दाड	प्र.स.नि.	भोज बहादुर थापा		९८५७८९०२१०
३४	प्र.चौ जसपुर उरहरी दाड	प्र.ना.नि.	बिर बहादुर भण्डारी		९८५७८९०००२
३५	प्र.चौ बागर दाड	प्र.स.नि.	गणेश बहादुर एरी		९८४८०४२५७२
३६	ई.प्र.का. सिसहनिया, दाड	प्र.ना.नि.	कमारो के.सी.	०८२-४०२०६०	९८४७९५८३५४
३७	प्र.चौ गोग्ली दाड	प्र.ना.नि.	बत्ती कुमार पोखेल		९८४७८२२६६३
३८	प्र.चौ.मसुरिया दाड	प्र.स.नि.	शत्रुधन उपाध्याय		९८४७०३१३८४
३९	प्रजिअनि गार्ड दाड	प्र.ब.ह.	मानेन्द्र के.सी.		९८६४८०९३९०
४०	उच्च अदालत तुलसीपुर दाड	प्र.ब.ना.नि.	पदम प्रकाश बोहरा		९८४४९०६१५६
४१	जिअस तथा सुप्रई दाड	प्र.ब.ह.	चित्र बहादुर थापा		९८६८२५२२३
४२	बि.सु.गार्ड तुलसीपुर दाड	प्र.स.नि.	जानुका श्रेष्ठ		९८५७८२३६९८
४३	अप्र पोष्ट बसपार्क घोराही	प्र.स.नि.	पान बहादुर बुढा		९८६६८४२४२६
४४	अप्र पोष्ट बसपार्क तुलसीपुर	प्र.स.नि.	सन्तोष कुमार आचार्य		९८५७८९०००१
४५	अप्र पोष्ट बेलुवा दाड	प्र.स.नि.	रमेश वि.सी		९८४४९०२६२५
४६	अ.प्र.पो.सिरियानाका दाड	प्र.स.नि.	तिलक राम बुढा		९८१६५१८३५४
४७	अ.प्र.पो.डगमारा दाड	प्र.स.नि.	टेक बहादुर ठेडिमगर		९८४७४६९१७९
४८	अप्र पोष्ट सर्रा दाड	प्र.स.नि.	लकु चन्द		९८४७८४८०१६
४९	अप्र पोष्ट दमारगाउँ दाड	प्र.स.नि.	मोहन प्रसाद थारु		९८४८१५५४४४
५०	अप्र पोष्ट कोठरी दाड	प्र.स.नि.	भिम बहादुर रोका		९८६८००६१५१
५१	अप्र पोष्ट वेलभुण्डी दाड	प्र.स.नि.	टिकाराम कुँवर		९८५७८९०३५३
५२	अ.प्र.पो.पाण्डेश्वर धर्ना दाड	प्र.स.नि.	खडक बहादुर डाँगी		९८३७४००९३२

५३	अप्र पोष्ट रिहार दाङ	प्र.स.नि.	शोभा गिरी		९८४८९६३९६८
५४	अप्रपोष्ट ग्वारखोला टरीगैँ दाङ	प्र.स.नि.	आनन्द हितान		९८४७९०९०९६
५५	अप्र पोष्ट हापुर दाङ	प्र.ह.	मेघ बहादुर रावत		९८४७९६६३८२
५६	अप्र पोष्ट बालापुर दाङ	प्र.ना.नि.	भिम बहादुर सुनार		९८५७८९०९८९
५७	अप्रपोष्ट गोठीखोला दाङ	प्र.स.नि.	गिर बहादुर थापा		९८६८२९८४७०
५८	अ.प्र. पोष्ट अम्बिकेश्वरी दाङ	प्र.ह.	बुद्धिराम न्यौपाने		९८५७०९०२२९
५९	अ.प्र.पोष्ट बनौ दाङ	प्र.ह.	प्रेम पुन		९८६६९२५९९९
६०	अ.प्र. पोष्ट गोरक्ष चौघेरा दाङ	प्र.ह.	डिल्ली बहादुर राना		९८६६९६९७००
६१	अ.प्र.पोष्ट पर्सेनी दाङ	प्र.स.नि.	भिम बहादुर रावत		९८५८०९०२४२
६२	अ.प्र.पोष्ट कालाकाटे दाङ	प्र.ना.नि.	कालु सिंह धानुक		९८५८७९००८८
६३	प्रहरी बिट नर्ती दाङ	प्र.स.नि.	बसन्तराज बि.क.		९८५७८९०००३
६४	अ.प्र.पो.दलजितपुर दाङ	प्र.स.नि.	टेक बहादुर रावल		९८४४८५३३९२
६५	अ.प्र.पो.शिवपुर दाङ	प्र.स.नि.	विवेक रसाईली		९८६४३९७५३२
६६	रा.स्वा.बि.प्र.घोराही दाङ	प्र.स.नि.	ढक्कल डांगी		९८४७८४२७६७
६७	रा.प्रा.अस्पताल तुलसीपुर दाङ	प्र.ह.	चिरञ्जिबि घर्ती		९८४७९८२६०८

अनुसूची ६ : सशस्त्र प्रहरी तल दाङ अन्तर्गतका ईकाइहरूको सम्पर्क सूची

बिभिन्न स्थानमा रहेका सशस्त्र प्रहरीको युनिटहरूको विवरण तथा बिपद प्रतिकार्यमा तयारी अबस्थामा रहेका जनशक्ति

क्र. स.	इकाइ रहेको स्थानको ठेगाना	इकाइको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम थर पद	कार्यालयको सम्पर्क न.	सम्पर्क न.
१	राप्ती गाउँपालिका १ भालुवाङ्ग	स.प्र. बल नेपाल न.२९ ज्वालामाई गण	स.प्र.उ. विनोद के.सी. स.प्र.ना.उ. बिपद फोकल पर्सन कर्ण बुढा	०८२४१५१३५	९८५१२७२११९ ९८५१२५८९७०
२	लमही अर्जुन खोला	स.प्र.बल नेपाल न. ४९ रिजभ गण हेडक्वाटर	अर्विन्द्र श्रेष्ठ	९८५१२५९९७८	९८५१२७२७६३
३	गढवा गापा कोइलाबास	स.प्र.बल नेपाल कोइलाबास	स.प्र.नि. माधव प्रसाद ढुगेल्		९८४४१६४२९४
४	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेश तुलसीपुर	स.प्र.बल नेपाल सुरक्षा बेश	स.प्र.नि पदम राज भट्ट	९८५१२५८९२२	
५	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि. खाँगा	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि. खाँगा	स.प्र.नि अरुण कुमार सिंह	९८५१२५९५९४	
६	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि. सुनपत्थरी	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि. सुनपत्थरी	स.प्र.नि प्रकाश राज पन्त	९७४९४७२९३०	
७	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि. पटौली	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि. पटौली	स.प्र.नानि यमलाल बसेल	९८४०४०९२९५	
८	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि. भैसाही	स.प्र.बल नेपाल बि.ओ.पि. भैसाही	स.प्र.नानि पदम बहादुर जेठारा	९८४४५३५९६५	

श्रोत:स.प्र.बल नेपाल नं.२९ ज्वालामाई गण

अनुसूची ७ : जिल्लामा सञ्चालित दमकल सेवाहरूको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कार्यालय	नाम	कार्यालय सम्पर्क	मोवाइल
१	घोराही उमनपा	जीत बहादुर चौधरी	५६०४९९, ५६०९६२, ५६०४७०	९८४७८३२०७५
२	तुलसीपुर उमनपा	बिकास बि.क.	५२०३०५	९८४७९७८८७०
		गोविन्द बहादुर बि.क.		९८४७९०८९४९
३	लमही नगरपालीका	चन्द्र बि.क.	५४०३८५	९८२९५५००६६
४	गढवा गाउँपालीका	पिन्टानन्द यादव	४९०००४	९८२३५५९७०७

अनुसूची ८ : जिल्लामा सञ्चालित एम्बुलेन्सहरुको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	एम्बुलेन्स सेवा संचालन गर्ने निकाय	चालकको नाम	गाडी न.	सम्पर्क न.
१	राप्ती सेवा समाज घोराही	कृष्ण चौधरी	रा १ २८४	९८४७८२७८१०
२	रोल्पाली सेवा समाज घोराही	असोक बोढो	रा १ च ५६८	९८५७८३४७७०
३	नेपाल आमा समुह घोराही	श्रवण चौधरी	रा १ च ५३९	९८५७८३४९९१
४	लाइन्स क्लब अफ राप्ती घोराही	निराजन चौधरी	रा १ च ५८७	९८५७८३०१२२
५	रजत मेडीकल सेन्टर घोराही	यमलाल जैसी	रा १ च ६९२	९८५७८३४७९७
६	जनकल्याण ग्रामीण पहुच घोराही	सागर चन्द	रा १ च ६५४	९८५७८२०२८८
७	स्वास्थ्य चौकी नारायणपुर घोराही	महेश चौधरी	रा १ भ ९०६	९८४७८६०४९७
८	लाइन्स क्लब अफ नारायणपुर घोराही	बिकास चौधरी	रा १ च ४८०	९८६६५५०८५९
९	मितेरी हस्पिटल घोराही	लक्ष्मण चौधरी	रा १ च ९५८	९८५७८३४६४६
१०	दिप ज्योती हस्पिटल घोराही	कृष्ण चौधरी	रा १ च ६०६	९८५७८१०१००
११	ग्रामीण महिला तथा संचेतना केन्द्र घोराही	तुलसी बि.क.	रा १ च ४५५	९८४७८५३९४९
१२	दाङ्ग देउखुरी सेवा समाज घोराही	अमर बहादुर कुवर	रा १ च ८९२	९८६६१७१३१२
१३	नेपाल भारत भुपु सैनीक घोराही	अर्जुन बि.क.	रा १ च ७७६	९८१०९५९०६१
१४	घोराही हस्पिटल प्राली. घोराही	अजय चौधरी	रा १ च ४६४	९८४७८४६०२३
१५	नेपाल परिवार नियोजन सघ घोराही	दिपक घर्ति	बा ६ च ४२४	९८४७९५६३६१
१६	नेपाल सामुदायिक बिकास सस्था घोराही	लाल बहादुर घर्ति	रा १ च ३६०	९८४७९७७५५५
१७	बिष्णु देवी फउन्डेसन घोराही	जिपराज बुढा	रा १ च ७९६	९८०६८२०९४२
१८	नेपाल भारत मैत्री सघ तुल्सीपुर	श्रवण पौडेल	रा १ च २९०	९८४७८२७८१०
१९	लमही अस्पताल लमही	बिरु चौधरी	रा १ भ ९०२	९८६७४०६७८३
२०	फ्लोरेन्स अस्पताल लमही	सुनिल चौधरी	रा १ च ७८६	९८५७८४१४००
२१	भुपु सैनीक लमही	जितेन्द्र सुनार	रा १ च ३९८	९८४७९६८९१२
२२	बिपि पोलिक्लिनिक लमही	रोवर सिंह कुमाल	रा १ च ८९९	९८४७८६१०४२
२३	हेल्थ केयर लमही	प्रदिप चौधरी	रा १ च ६७५	९८६८०४९९००
२४	कृपा पोलिक्लिनिक लमही	कमल भुषाल	रा १ च ८२५	९८५७८४१६०८
२५	पानस क्लिनिक लमही	महेन्द्र बि.क.	बा ७ च ५९९९	९८४७८१८६७९
२६	सतबरीया स्वास्थ्य चौकी लमही	खिमलाल चौधरी	रा १ भ ९२३	९८५७८४०९४५
२७	सिसहनिया स्वास्थ्य चौकी लमही	शत्रुघन चौधरी	रा १ भ ४२	९८५७८३२७८९

२८	बिष्ट पोलिक्लिनिक लमही	सुभाष चौधरी	रा १ च ७९४	९८५७८४१७००
२९	लालमटिया रेडक्रस उपशाखा लमही	लिखराम चौधरी	रा १ च ४२९	९८५७८४०५८८
३०	भालुबाङ्ग स्वास्थ्य चौकी राप्ती	बिर बहादुर बिक.	रा १ भ १०८	९८१०८५३७०७
३१	देउखुरी सामुदायीक अस्पताल लमही	शिशुपाल चौधरी	रा १ च ३८३	९८५७८३१९३७
३२	भुपु सैनिक लालमटिया लमही	तिल बहादुर पुन	रा १ च ४४६	९८०९८९९६४७
३३	गढवा स्वास्थ्य चौकी गढवा	अर्जित चौधरी	रा १ भ ११०	९८४४९३०८२३
३४	गढवा उधोग बाणिज्य संघ गढवा	देवी राम चौधरी	रा १ च ७९७	९८५७८४००१२
३५	गढवा रेडक्रस उपशाखा गढवा	प्रसुन चौधरी	रा १ च ८११	९८६६९६५५००
३६	आयम सस्था गढवा	बुद्धिराम चौधरी	रा १ च ७१७	९८०९७९२१११
३७	गंगापरस्तपुर स्वास्थ्य चौकी गढवा	केदारनाथ चौधरी	रा १ भ ११९	९८५७८४००६०
३८	गोवरडिया स्वास्थ्य चौकी गढवा	बिश्वनाथ यादव	रा १ भ ११६	९८५७८३२६९४
३९	राजपुर स्वास्थ्य चौकी राजपुर	दि बहादुर पुन	बा २ भ १७२७	९८४१४९६४०४
४०	प्रदेशिक आयुर्बेदिक तुलसीपुर	बुद्धिराम चौधरी	रा १ भ १२०	९८४७८४२७७१
४१	स्वास्थ्य चौकी तुलसीपुर	जितेन्द्र भण्डारी	रा १ भ १६८	९८४७९८८४४४
४२	टाइगर युवा क्लब तुलसीपुर	भोजराज भट्टराइ	रा १ च ५२७	९८४७८२३११७
४३	मानव परोपकार तुलसीपुर	गिरिराज खत्री	रा १ च ५१२	९८५७८२३०५२
४४	नेपाल भारत मैत्री संघ तुलसीपुर	श्रवण पौडेल	रा १ च २९०	९८४७८४१२६०
४५	शोसल अफ ग्रेड तुलसीपुर	तिर्थबिर चौधरी	रा १ च ५०४	९८०६२८५०७९
४६	राप्ती अञ्चल मजदुर सवारी तुलसीपुर	बोधराज रावल	रा १ च ४८५	९८१२८३८३६७
४७	राप्ती सार्वजनिक समिती तुलसीपुर	शिव कुमार भण्डारी	रा १ च ५२१	९८४७८७५३६७
४८	कमल बहुउद्देश्य सहकारी सस्था तुलसीपुर	यादव बिक.	रा १ च ३७०	९८५७८२५२६२
४९	लाइन्स क्लब अफ तुलसीपुर	श्रिमरन चौधरी	रा १ च ४३८	९८४७८३०६२०
५०	स्वतन्त्र मजदुर संगठन तुलसीपुर	इन्द्र बहादुर के.सी.	रा १ च ४९७	९८५७८२२४९७
५१	स्वास्थ्य चौकी तुलसीपुर	केशव कडेल	रा १ भ १६९	९८४४९७५९८७
५२	बागर स्वास्थ्य चौकी दंगिशरण	किलन बस्नेत	रा १ भ १०४	९८४७८५५८१५
५३	धनौरा स्वास्थ्य चौकी शान्तिनगर	धन कुमार के.सी.	रा १ भ १२१	९८१०८३२५७७
५४	रोटरी क्लब अफ तुलसीपुर	दल बहादुर कार्की	रा १ च ४७९	९८५७८२२४७९
५५	लइन्स क्लब अफ स्वर्गद्वारी तुलसीपुर	कुल बहादुर खडका	रा १ च ३४८	९८५७८२२३०७
५६	संजिवनी बिकास केन्द्र तुलसीपुर	रुद्रमणि भुषाल	रा १ च ५२५	९८५७८२३१२३
५७	सुवास स्मृती सहकारी शान्तिनगर	लिला चौधरी	रा १ च ४६१	९८१२८०००२६
५८	पन्चकुले स्वास्थ्य चौकी बबइ	दिपक बिक	रा १ भ १४३	९८०६२३१८८१
५९	हंसपुर स्वास्थ्य चौकी बबइ	गणेश वली	रा १ भ १४४	९८०६२९७०५८
६०	आर जि एम कम्पनी तुलसीपुर	लोकराज महतरा	रा १ च ४८७	९८४७९९११९३
६१	राप्ती लाइफ केयर हस्पिटल तुलसीपुर	शिव महतरा	रा १ च ४१४	९८४४९१६०१६
६२	शेकुल स्वास्थ्य चौकी दंगिशरण	शरद कुमार डागी	रा १ भ १८८	९८०३२४७०६३
६३	शान्तिनगर गाउपालीका	मनोज रावत	रा १ भ १६५	९८६३११८८९५
६४	तुलसी हस्पिटल तुलसीपुर	शैलेश डागी	बा २० च ९८५८	९८४७८२४५०१

६५	थारु कल्याणकारी देउखुरी लमही	श्यामनारायण चौधरी		९८०९८०१५२७
६६	देउखुरी उधोग बाणिज्य संघ लमही	अविक रोकाभगर	रा १ च २८१	९८५७८४०१०१
६७	जय गुरुदेव संघ लमही	जागुराम चौधरी	रा १ च १०६२	९८४३२७५१२३
६८	तुलसीपुर उधोग बाणिज्य संघ तुलसीपुर	गगाराम बि.क.	रा १ च ३८९	९८६६८५४४९०
६९	लोहारपानी स्वास्थ्य चौकी घेराही	बिर बहादुर घर्ति	रा १ भ १३२	९८६०२४८८३७
७०	हासिपुर स्वास्थ्य चौकी बगलाचुली	यमलाल घर्ति	रा १ भ १८६	९८५७८३२४६१
७१	गोल्टाकुरी स्वास्थ्य चौकी दंगिशरण	मस्त बहादुर पुन	रा १ भ १८८	९८६१७१४७०४
७२	सामुदायिक लमही	शिव शर्मा		९८५७८२१६०४
शब वहान				
१.	सब बाहन लमही अस्पताल	जजिर बहादुर चौधरी	रा.१ भ १०७	९८४७८५८२६२

श्रोत : एम्बुलेन्स संचालन समिति दाङ

अनुसूची ८ : स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कर्मचारीहरूको नाम	पद	स्थानीय तह	फोन नम्बर
१	माया श्रेष्ठ	म.वि.अ.	तुलसीपुर उनपा	९८४७८२०२०८
२	मोती कुमारी बिशवकर्मा	म वि अ	घोराही उमनपा	९८५७८३५२९४
३	हस्ता बि.क.	म.वि.अ.	लमही नपा	९८४७८२६५५४
४	शावित्रा आचार्य	म.वि.अ.	शान्तिनगर	९८४७८६५०६६
५	इश्वरा रावत	म.वि.अ.	बबई गापा	९८६२४१५००७
६	शुरेस पौडेल	म.वि.अ.	गढवा गापा	९८४७८२८५६३
७	चन्द्रकला ओली	म.वि.अ.	दंगीशरण गापा	९८४३११३२६१
८	जीवन कुमारजि.सी	म.वि.अ.	राप्ती गापा	९८४८३०६०५९
९	कमला पुलामी	म.वि.अ.	राजपुर गापा	९८४७९२६८९४
१०	पार्वती राना	म वि अ	बंगलाचुली गापा	९८७४८४८७१८

स्रोत: स्थानीय तह, दाङ

अनुसूची १० : स्थानीय तहका कृषि बिकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूकोसम्पर्क सूची

क्र.सं.	कार्यरत कार्यालय	बिपद् सम्पर्क ब्यक्तिको नाम, थर	सम्पर्क नम्बर र इमेल ठेगाना
१	कृषि ज्ञान केन्द्र दाङ	कार्यालय प्रमुख	०८२५६००२५, ९८४७९२४३९७ akcdang@gmail.com
२	घोराही उपमहानगरपालिका	चोप नारायण खनाल	९८४७८५१२७७
३	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	धनराज गौतम	९८४८२५८८०७
४	लमही नगरपालिका	श्री अमर कुमार चौधरी	९८४७८२९४११
५	दंगिशरण गाँउपालिका	शरु भुषाल	९८४४८२२९५७
६	बवई गाँउपालिका	चन्द्र शोभा कडेल	९८६२४१५००७
७	शान्तिनगर गाँउपालिका	यमकान्त पाण्डे	९८०९५१६६०८

८	बंगलाचुली गाँउपालीका	दानसिंह रोकाय	९८४७८३५८४३
९	राप्ती गाँउपालीका	महेश अधिकारी	९८४७८४०५९२
१०	गढवा गाँउपालीका	कर्ताराम यादव	९८५८०५१३३०
११	राजपुर गाँउपालीका	रिता भण्डारी	९८४८३०३९२१

श्रोत : कृषि ज्ञान केन्द्र, दाङ

अनुसूची ११ : स्थानीय तहका शिक्षा अन्तर्गत श्रोत केन्द्रका श्रोत ब्यक्तिहरुको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कर्मचारीहरुको नाम	पद	स्थानीय तह	फोन नम्बर
१	भाष्कर राज गौतम	शिक्षा संयोजक	तुलसीपुर उनपा	९८५१९८५१३९
२	बिनोद गौतम	शिक्षा संयोजक	घोराही उमनपा	९८५८०२३९८८
३	रविन्द्र क्षेत्री	शिक्षा संयोजक	लमही नपा	९८६७४६६४९१
४	सुमन कुमार पाण्डे	शिक्षा संयोजक	शान्तिनगर गापा	९८५७८२५६१८
५	मोहन दाहाल	शिक्षा संयोजक	बबइ गापा	९८४७८२५७३७
६	श्याम बि.क.	शिक्षा संयोजक	गढवा गापा	९८४८९१५१९३
७	बिनोद अधिकारी	शिक्षा संयोजक	दंगीशरण गापा	९८४७८४३५९१
८	बिश्वास बि.क.	शिक्षा संयोजक	राप्ती गापा	९८४३८८७८७८
९	केशव लम्साल	शिक्षा संयोजक	राजपुर गापा	९८४७८११२३३
१०	ओम केसी	शिक्षा संयोजक	बंगलाचुली गापा	९८४८०५७६२१

श्रोत : स्थानिय तह, दाङ

अनुसूची १२ : वर्षा तथा जल मापन केन्द्रको सम्पर्क सूची (जलमापन केन्द्र)

अवलोकनकर्ताको नाम	नदी , स्थान तथा गा. वि.स	टेलिफोन नम्बर	हालको अवस्था
राप्ती नदी			
सुमीत्रा र खाल	अर्घाखाँची जिल्ला जुलुके गाविस वार्ड नं.६ चेर्नेटा	९८१७५८१३५० ९८४७८७२७२०	र सूचारु
खड्ग बहादुर रावत सुर्य वहादुर रावत	राप्ती नदी राप्ती गा.पा. साबिक लालमटियाँ-३ बगासोती	९८०६२१७५३८ ९८६८६१३८०३	सूचारु

वर्षा मापन केन्द्रहरु :

क्र.सं.	अवलोकनकर्ताको नाम	क्षेत्र	नदी , स्थान	टेलिफोन नम्बर	अवस्था
बबई तथा राप्ती नदी आसपासमा भएका वर्षा मापन केन्द्रहरु					
१	खडक व. घर्ती	वर्षा मापन केन्द्र	रातामाटा (रामपुर गाविस)	९८०७४३४६६२	सूचारु
२	बुद्धिराम चौधरी	वर्षा मापन केन्द्र	शुक्रबारे	९८४४९५०५०९	सूचारु
३	ओ व. डाँगी	वर्षा मापन केन्द्र	वेलभुण्डी, मनिकापुर	९८४७८२६८६७ ९८४७८०३७३२	सूचारु
४	सुजल शाक्य	वर्षा तथा क्लाइमेट केन्द्र	तुलसीपुर	९८४७८२१३२० ०८२-५२००२५	सूचारु
५	लक्ष्मी केसी	वर्षा मापन केन्द्र	अम्बापुर (फुलवारी)	९८४७९३३०८	सूचारु
६	बसन्ती ढकाल	वर्षा तथा क्लाइमेट केन्द्र	पदमपुर	९८४७९७८०५४ ९८०९५८२६२९	सूचारु
७	दिलिपचन्द्र वालान क्षेत्री	वर्षा मापन केन्द्र	नया बस्ती हापुरे	९८०६२२७५०४	सूचारु
८	खड्ग बहादुर रावत	वर्षा मापन केन्द्र	वागासोती	ढ*ण्टद्ज़ठछघ*	सूचारु

९	मिना भुसाल	वर्षा मापन केन्द्र	लालमटिया	९८०९७२०९३५	सुचारु
१०	हेमन्त डाँगी	वर्षा मापन केन्द्र	लमही, चैलाही	९८०९५४५५३६	सुचारु
११	साबित्रा कुमारी थापा	वर्षा मापन केन्द्र	गढवा	९८४७८४६०९७ ०८२-४१००५९	सुचारु
१२	जित कुमारी डाँगी	वर्षा मापन केन्द्र	सतवरिया, जलकुण्डी	९८६८०९७३८०	सुचारु
१३	सीमा चौधरी बसन्त कुमार चौधरी	वर्षा मापन केन्द्र	गंगदी, राजपुर (रिहार)	९८०६२४४२९१ ९८२२८१०३८२	सुचारु
१४	दिलिप श्रेष्ठ	वर्षा मापन केन्द्र	कोईलावास	९८१३११९७४९	सुचारु

श्रोत : जिल्ला हावापानी फिल्ड कार्यालय घोराही

अनुसूची १३ : मौसमी पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वचेतावनी सूचक

पूर्वानुमान (समय)	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	निम्न सम्भाव्यता
मौसमी	सामान्य भन्दामाथि	सामान्य	सामान्यभन्दा कम
१० दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी (>७०५)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी (५०(७०)५१५० मिलिमीटर भन्दा बढी ९>७०५०	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी ९<५०५०१५० मिलिमीटर भन्दा बढी (५०(७०)५
३ दिन	क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टाभित्रको वर्षा >१४० मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा >१८० मिलिमीटर	क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टाभित्रको वर्षा >(६० (१४०) मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा <(१४०(१८०) मिलिमीटर	क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा <६० मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा ६० मिलिमीटर
१ दिन	क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा ९<१४०० मिलिमीटर वर्षा निगरानी > ६० मिलिमीटर १ घण्टा >८० मिलिमीटर ३ घण्टा >१०० मिलिमीटर ६ घण्टा >१२० मिलिमीटर १२ घण्टा >१४० मिलिमीटर २४ घण्टा	क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/ गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा >(६०(१४०) मिलिमीटर वर्षा निगरानी ३०(६० मिलिमीटर १ घण्टा ६०-८० मिलिमीटर ३ घण्टा ८०-१०० मिलिमीटर ६ घण्टा १००-१२० मिलिमीटर १२ घण्टा १२०(१४०मिलिमीटर २४ घण्टा	क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/ गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा ९>६०० मिलिमीटर वर्षा निगरानी ९>६०० मिलिमीटर

दाङ जिल्लाको वर्तमान वर्षा श्रेसहोल्ड

	समग्र वर्षा (मिलिमिटर)				
	१ घण्टा	३ घण्टा	६ घण्टा	१२ घण्टा	२४ घण्टा
सतर्कतास्तर	६०	८०	१००	१२०	१४०
खतरास्तर	-	-	-	-	-

श्रोत: पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य संचालन विधी, दाङ,

अनुसूची १४ : जिल्लामा संचालित यातायात समितिहरू :

सि.नं.	कार्यालयको नाम	पद	कार्यालय प्रमुखको नाम	कार्यालय टे.फो.नं.
१	राप्ती अंचल यातायात व्यवसायी समिति	अध्यक्ष	श्री सुरेश हमाल	५६०४१५/ ५६०२०९/ ९८५७८२००१
२	मालिका कालिका यातायात प्रा.लि. तुलसीपुर	अध्यक्ष	श्री सुमन पोखरेल	०८२५२३२९६/ ९८०१३३४८६६/ ९८५७८२१०६६
३	दाङ यातायात प्रा.लि.तुलसीपुर	अध्यक्ष	श्री पिताम्बर कडेल	९८५७८२३५७४/९८५७८२१५२२
४	अम्बिकेश्वरी यातायात समिति तु.पु	अध्यक्ष	श्री ज्ञान बहादुर बस्नेत	५२२२९८/५६२२५५/९८५७८२१३५०
५	राप्ती अञ्चल यातायात ट्याक्सी समिति तु.पु	अध्यक्ष	श्री यमकान्त भण्डारी	५२०९३९/९८५७८२०३७१
६	राप्ती अञ्चल ट्रक व्यवसायी समिति	अध्यक्ष	श्री यादव शाह	५६१४८२ /५६०९१६/
७	राप्ती अञ्चल टिप्पर व्यवसायी	अध्यक्ष	श्री मदन शर्मा	९८५७८३०१२४
८	राप्ती अञ्चल टेक्टर.व्यवसायी	अध्यक्ष	श्री दल बहादुर वली	०८२-५६२९८९/९८४७९५९९३७
९	राप्ती अंचल यातायात महासंघ	उपाध्यक्ष	श्री भरतनाथयोगी	९८५७८३०५६१
१०	पण्डवेश्वरी यातायात प्रा.लि. घोराही	अध्यक्ष	श्री सरोज शाह	०८२-५६३८६२ ,९८५७८३४७१९
११	राप्ती टेम्पो,टेक्सी तथा मिनीवस व्यवसायी समिति	अध्यक्ष	श्री कृष्ण राज पाण्डे	०८२-५४०३८३, ९८४७९३१५१५

अनुसूची १५ : बाढी बिपद प्रतिकार्य तालीका

समायावधि	प्रतिकार्यका लागी गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	न्युन प्रभाव	उच्च प्रभाव
० देखी १ दिन	बिपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने बिपद् सुचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने पूर्वसुचना प्रणालीलाई सक्रिय बनाउने जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई कार्यविधि अनुसार सक्रिय बनाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने खोज उद्धार टोली परिचालन	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	√	√

	स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	√	√
	स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरूलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागि प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति		√
	प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानिय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	√	√
	बिषयगत क्षेत्रगत निकायहरूसँग समन्वय बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	स्थानिय तहको समन्वयमा बिस्थापितहरू रहेको स्थान बारे जानकारी लिने	स्थानीय तह, जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाका लागि टोली परिचालन	स्थानीय तहका प्रमुख, जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति	√	√
	प्रभावित समुदायहरूलाई बिपद् प्रतिकार्यका लागि भए गरेका प्रयासहरू तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र पत्रकार महासंघ/सञ्चार माध्यमहरू	√	√
	बिस्थापितहरूलाई तयारी खाना, पानीको ब्यवस्था गरी बितरण गर्ने	स्थानीय तह		√
	बिस्थापितहरूलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको ब्यवस्था मिलाउने	स्थानीय तह/नेरेसो/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आयोजना	√	√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
दोश्रो दिन	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम बिज्ञान बिभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्वार प्रणाली मार्फत बितरणको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थान समिति		√
	बिस्तपितहरूलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप ब्यवस्था गर्ने	स्थानिय तह/जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति/उधोग बाणिज्य संघ	√	√
	बिस्थापितहरूलाई गैह्खाद्य सामाग्री थप बितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	√	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागि राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC) सँग अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	बिस्थापित भएकाहरूलाई अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आयोजना/नेरेसो	√	√
	प्रभावितहरूको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरूलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित सामाग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलब्ध गराउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√

	घाईते तथा बिरामीहरूको उपचारको निःशुल्क उपचारको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय		√
	सामुदायीक र जिल्ला द्रुत प्रतिकार्य टोली (CRRT/RRT) समुहको बैठक बसी टोली परिचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
तेस्रो दिन	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम बिज्ञान बिभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति		√
	राहत बितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	√	√
	जिल्ला बिपद् प्रतिकार्य टोली(DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो जिल्ला शाखा	√	√
	अति संकटासन्न अबस्थामा रहेका समुहहरूलाई विशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा		√
	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिसाका गतिविधिका सम्बन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा वालवालिका, जेष्ठनागरीक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरूलाई विशेष सरंक्षणको प्रवन्ध मिलाउने	स्थानिय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, जेष्ठ नागरीक तथा अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरूका लागी कार्य गर्ने निकायहरू		√
	खाद्य तथा गैह्र खाद्य सामाग्रीहरू,सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना बितरण गर्ने	स्थानिय तह, नेरेसो, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,अन्य सहयोगी निकायहरू		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र		√
चौथो दिन	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम बिज्ञान बिभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थान समिति, स्थानीय तह		√
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिबिधिहरू संचालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय, स्थानीय तह		√
	बिपद्बाट अबरुद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरि तत्कालका लागी संचालनमा ल्याउने	सडक निर्माण डिभिजन कार्यालय स्थानीय तह		√

	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	√	√
	मरेका पशुका शवहरू संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
पाँचौं दिन	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम बिज्ञान बिभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	प्रभावितहरूको पहुँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरूमा थप राहत बितरणको व्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति,		√
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रूपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्यतीय सेवा र सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल बिधुत प्राधिकरण कार्यालय, नेपाल टेलिकमको कार्यालय		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
छैटौं दिन	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम बिज्ञान बिभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी माग गर्ने र बितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
सातौं दिन	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम बिज्ञान बिभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी बितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति		√
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लङ्गिक हिसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालबालीका तथा सामाजिक बिकास शाखा		√

	गैह्रखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह	√	√
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	आवश्यकताको आधारमा बिपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरुलाई सक्रिय बनाउने (MIRA/CSDA)	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु र सहयोगी निकायहरु		√
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह/जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति/जिल आपत्कालन कार्यसंचालन केन्द्र		√
दोश्रो हप्ता	मौषम सम्वन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम बिज्ञान बिभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह		√
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सडकटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लड्गेगिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालवालीका तथा सामाजिक बिकास शाखा		√
	थप गैह्रखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह		√
	थप अस्थायी शिबिर ब्यवस्थापन गर्ने	आवाश बिषयगत क्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अन्य सहयोगी निकायहरु		√
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र		√
	शब ब्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति		√
	मरेका पशु चौपायाको ब्यवस्थापन गर्ने	पशु अनुसन्धान केन्द्र	√	√
	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) को तथ्यांक संकलन तथा अभिलेखिकरण गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु र सहयोगी निकायहरु, जिल्ला आपत् कालीन कार्यसंचालन केन्द्र		√
	खाद्यान्न बितरण गर्ने	स्थानीय तह/खाद्यान्न नेतृत्व गर्ने बिषय क्षेत्रगत निकाय र सहयोगी निकाय		√

अनुसूची १६ : भुकम्पिय बिपद प्रतिकार्य तालीका

समायावधि	प्रतिकार्यका लागी गतिबिधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
० देखी १ दिन	भुकम्पीय बिपदको जानकारी दिने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बिपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने खोज तथा उद्धार कार्यमा हेबि ईक्यूपमेन्ट्स परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल, सडक डिभिजन कार्यालय,स्थानीय तह, निर्माण ब्यवसयी ,	
	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने बिपद् सुचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई कार्यबिधि अनुसार सक्रिय बनाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानिय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	
	घाईतेहरुलाई तत्काल उपचारको ब्यवस्था मिलाउने	राप्ती स्वास्थ्य बिज्ञान प्रतिष्ठान, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,राप्ती अञ्चल अस्पताल, निजि अस्पतालहरू	
	स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरुलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागी प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	थप खोज उद्धार टोलीको लागी गृह मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति	
	बिषयगत क्षेत्रगत निकायहरुलाई सक्रिय बनाउने, समन्वय गर्ने बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	स्थानिय तहको समन्वयमा बिस्थापितहरु रहेको स्थान बारे जानकारी लिने	स्थानीय तह, जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाका लागी टोली परिचालन	स्थानीय तहका प्रमुख, जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	प्रभावित क्षेत्रसम्मको पहुँचको बारेमा जानकारी लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रभावित समुदायहरुलाई बिपद प्रतिकार्यका लागी भए गरेका प्रयासहरु तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरु प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र पत्रकार महासंघ/सञ्चार माध्यमहरू	
	बिस्थापितहरुलाई तयारी खाना, पानीको ब्यवस्था गरी बितरण गर्ने	स्थानीय तह, उद्योग बाणिज्य संघ	
	बिस्थापितहरुलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको ब्यवस्था मिलाउने	स्थानीय तह/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आयोजना	

	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
दोश्रो दिन	बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्बन्धि सुचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न थप टोली परिचालनलाई निरन्तरता गर्ने खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक थप टोली परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	राहत बितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्वार प्रणाली मार्फत बितरणको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थान समिति	
	बिस्तपितहरूलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप व्यवस्था गर्ने	स्थानिय तह/जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति/उद्योग बाणिज्य संघ	
	बिस्थापितहरूलाई गैह्खाद्य सामग्री र तयारी खाना पानी थप बितरण गर्ने	उद्योग बाणिज्य संघ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT)परिचालनका लागी राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC) सँग अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा प्रतिबेदन तयार गर्ने र जिल्ला बिपद व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	बिस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	प्रभावितहरूको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरूलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित सामग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलब्ध गराउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	घाईते तथा बिरामीहरूको उपचारको निःशुल्क उपचारको व्यवस्था मिलाउने	राप्ती स्वास्थ्य बिज्ञान प्रतिष्ठान, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,राप्ती अञ्चल अस्पताल, निजि अस्पतालहरू	
	सामुदायीक र जिल्ला द्रुत प्रतिकार्य टोली (CRRT/RRT) समुहको बैठक बसी टोली परिचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद व्यवस्थापन समिति	
	शिविरहरूमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	

	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
तेस्रो दिन	बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्बन्धि सुचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन निरन्तरता गर्ने खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	बिस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति	
	राहत बितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति,स्थानीय तह	
	जिल्ला बिपद् प्रतिकार्य टोली(DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो	
	अति संकटासन्न अबस्थामा रहेका समुहहरूलाई बिशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	
	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिंसाका गतिविधिका सम्बन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा बालबालिका, जेष्ठनागरीक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरूलाई विशेष सरंक्षणको प्रबन्ध मिलाउने	स्थानिय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, जेष्ठ नागरीक तथा अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरूका लागी कार्य गर्ने निकायहरू	
	खाद्य तथा गैह्र खाद्य सामाग्रीहरू,सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना बितरण गर्ने	स्थानिय तह, नेरेसो, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,अन्य सहयोगी निकायहरू	
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	भग्नावशेषलाई पन्छाउने कार्य गर्ने	सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति	
	शिविरहरूमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

चौथो दिन	बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन निरन्तरता गर्ने खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	म्च्त्रल्म्च्त्रल्म्च्त्रटिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	राहत बितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थान समिति, स्थानीय तह	
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिबिधिहरू संचालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय, स्थानीय तह	
	बिपदबाट अबरुद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरि तत्कालका लागि संचालनमा ल्याउने	सडक निर्माण डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह	
	बिस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
	मरेका पशुका शवहरू संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह	
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	शिविरहरूमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
पाँचौं दिन	बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	

	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	बिस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	प्रभावितहरूको पहुँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरूमा थप राहत बितरणको ब्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति,	
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रूपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा र सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल बिधुत प्राधिकरण कार्यालय, नेपाल टेलिकमको कार्यालय	
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति	
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शिविरहरूमा बिद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
छैटौँ दिन	बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्वन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	बिस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	स्विकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने र बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	

	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति	
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
सातौँ दिन	बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धि सुचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	बिस्थापित भएकाहरूलाई थप त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	स्विकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने र थप आवश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी बितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति	
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सडकटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लङ्गिक हिसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालबालीका तथा सामाजिक बिकास शाखा	
	बिस्थापितहरूलाई गैह्रखाद्य र खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह खाद्य सुरक्षा नेतृत्व गर्ने निकाय, बिश्वखाद्य कार्यक्रम	
	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	मानवीय कार्यका लागी भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति	
	आबश्यकताको आधारमा बिपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरूलाई सक्रिय बनाउने (MIRA/CSDA)	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू र सहयोगी निकायहरू	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति	
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह/जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति/जिल आपत्कालन कार्यसंचालन केन्द्र	

	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
दोश्रो हप्ता	बिपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धि सुचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, बिद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने खोज तथा उद्धारका लागी तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागी सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागी स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने पारिवारिक सम्पर्क नभएका ब्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नाबशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण ब्यवसायी संघ	
	बिस्थापित भएकाहरूलाई थप त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी बिकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी स्विकृत मापदण्ड बमोजिम बितरणको ब्यवस्था मिलाउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सडकटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लडैगिक हिसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालबालीका तथा सामाजिक बिकास शाखा	
	थप गैह्खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह	
	थप अस्थायी शिबिर ब्यवस्थापन गर्ने	आवाश बिषयगत क्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अन्य सहयोगी निकायहरू	
	मानवीय कार्यका लागी भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	शव ब्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको ब्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	मरेका पशु चौपायाको ब्यवस्थापन गर्ने	पशु अनुसन्धान केन्द्र	
	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) को तथ्यांक संकलन तथा अभिलेखिकरण गर्ने र बिषय क्षेत्रगत बिस्तृत लेखाजोखा (CSDA)लाई सक्रिय बनाउन गृहमन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति बिषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू र सहयोगी निकायहरू, जिल्ला आपत् कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	बिस्थापित तथा प्रभावितहरूका लागी खाद्यान्न बितरण गर्ने राहतका थप कार्यलाई निरन्ता दिने	स्थानीय तह/खाद्यान्न नेतृत्व गर्ने बिषय क्षेत्रगत निकाय र सहयोगी निकाय, जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	स्विकृत मापदण्ड अनुसार प्रभावितहरूलाई नगद तथा अन्य अत्यावश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला बिपद् ब्यवस्थापन समिति	
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

अनुसूची १७ : सम्भावित विपद् व्यवस्थापनमा अपनाउनुपर्ने सावधानीबारे जानकारी पात्रो

महिना	सम्भावित प्रकोप	प्रकोपका पूर्व संकेतहरू	ध्यानदिनुपर्ने केही कुराहरू	पूर्वतयारीका लागि गनुपर्ने केहि कार्यहरू
बैशाख जेष्ठ	आगलागी हुरीबतास असिना खडेरी चट्याङ हावाहुरी असिना लु चल्नु र महामारी	➤ अत्याधिक गर्मी हुनु । ➤ तातो हावा चल्नु । ➤ सुख्खा वातावरण हुनु ➤ हुरी बतास चल्नु । ➤ पानी नपर्नु तथा पानीको स्रोतमा पानीको मात्रा कमी हुनु ➤	• जथाभावी आगो नबाल्ने • मट्टितेल तथा पेट्रोल जस्ता पदार्थहरूलाई सुरक्षित राख्ने • सलाई लाइट जस्ता बस्तुको जतन गर्ने र केटाकेटीको पहुँचबाट टाढा राख्ने । • चुरोट बिडीका टुटा ननिभाई जथाभावी नफाल्ने • खर तथा फुसले छाएका घरहरूमा टुकी र आगो बाल्दा सचेत हुने ।	• जनचेतना बृद्धि गर्नुपर्ने । • पूर्व सूचना प्रणालीको विकास गर्ने । • संचारका माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने । • कृत्रिम अभ्यास गर्ने गराउने । • घर वरीपरी पानीको प्रवन्ध मिलाउने । • उद्धार तथा राहत सामग्री र कोषहरू पूर्ववत रूपमा तयार गरिराख्ने ।
		➤ मौसममा बदली हुनु । ➤ मेघ गर्जनु, बिजुली चम्कनु । ➤ जमीनको सतहमा हेर्दा तिरमीर देखिनु ।	• आगोको काम सकेपछि राम्ररी निभाउने । • आगो फैलन सक्ने सुख्खा बस्तु सुरक्षित राख्ने । • महामारीबाट बच्न सरसफाईमा ध्यान दिने • चट्याङबाट बच्नका अर्थिङ गर्ने ।	• विभिन्न (प्राथमिक उपचार, राहत/उद्धार, समन्वय, संचार) टोली गठन गर्ने । • उचित स्थान र ठाँउमा पानीको भण्डारण गर्ने । • पूर्वतयारी योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
आषाढ श्रावण	अतिवृष्टि बाढी पहिरो महामारी	➤ थोरै समयमा धेरै पानी पर्नु । ➤ जमीन धाँजा फाट्नु । ➤ खोला र खोल्सामा धेरै पानी बग्नु । ➤ खोलाले जमीन कटान गर्नु । ➤ अचानक बादलले ढाकी अध्यारो हुनु ।	• खोला खोल्साको बहाव सहज बनाउने । • पहिरो जान सक्ने क्षेत्रको पहिचान गरि त्यस्ता क्षेत्रबाट घरबस्ती सार्ने • राहत तथा उद्धार सामग्रीको व्यवस्था गरी राख्ने । (जस्तै : कोदालो, डोरी ड्रम आदि)	• वृक्षारोपण गर्ने । • संकटाभिमुख क्षेत्रको पहिचान गर्ने • विद्युत लाईन ब्यवस्थित गर्ने • खोला नहरका बाधक बस्तुहरूलाई पन्छाउने तथा मर्मत गर्ने । • सुरक्षित पानीको प्रयोग गर्ने • खोलाले कटान गर्न सक्ने क्षेत्रमा
		➤ मेघ गर्जन सहित बिजुली चम्कनु र पानी पर्नु ।	• सरसफाई सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन गर्ने	• तटबन्धन गर्ने । • राहत तथा उद्धार सामग्री कोषहरू पूर्ववत रूपमा तयार गरी राख्ने ।

		➤ जमीन धाँजा फाट्नु ➤ पहिरो तल तल भर्दा ठूलो हुनु ➤ भाडा पखलाको लक्षण देखिनु ।	• प्रकोपको जोखिम कम गर्ने सम्बन्धी जनचेतना फैलाउने ।	• पूर्वसूचना प्रणालीको विकास गर्ने । • संकटाभिमुख क्षेत्र पहिचान गरी वृक्षरोपण गर्ने ।
भाद्र आश्विन	अतिवृष्टि बाढी महामारी पहिरो	➤ जमीन धाँजा फाट्नु । ➤ जमीन अचानक फूटेर पानीको मूल फूट्नु । ➤ नदीको प्रवाह रोकिनु । ➤ शुरुमा १/२ जनालाई भाडा पखला देखिनु ।	• जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने • वृक्षारोपण गर्ने । • सुरक्षित र स्वस्थकर खाना खुवाउने तथा खाने । • घर वरपर सरसफाई गर्ने । • फोहर पानी जमेको खाडल पुर्ने । • समय समयमा स्वास्थ्य चौकी गई सरसल्लाह लिने	• खानेपानीका स्रोतहरू सरसफाई गर्ने । • सफा पानीको प्रयोग गर्ने • संकटाभिमुख क्षेत्र पहिचान गरी वृक्षारोपण गर्ने । • पूनःपुनःसक्ने प्रकोपबारे सतर्क रहन जानकारी दिने । • न्यूनीकरणका कार्यहरू गर्ने ।
कार्तिक मंसिर	असिना आगलागी	➤ मेघ गर्जनु /पानीसँग असिना पर्नु । ➤ आगो बल्नु । ➤ वातावरण अधिक चिसो हुनु । ➤ तापक्रम न्यूनतम हुनु ।	• पूर्वसूचना प्रणालीको विकास गर्ने र संचार माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने • कृत्रिम अभ्यास गर्ने । • रोकथाम तथा उद्धार प्रशिक्षण संचालन गर्ने ।	• जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने । • जाडो शुरु हुनु अगावै न्यानो कपडाको ब्यवस्था गर्ने । • जाडोबाट बच्न सकिने स्थानीय उपायहरू अपनाउने ।
पुस माघ	शीतलहर हिमपात हुनु तुषारो पर्नु	➤ कुहिरो सँग हिउ बर्सनु ➤ अग्लो अग्लो डाँडामा हिउँ पर्नु । ➤ पानी ज्यादै चिसो हुनु ➤ हुस्सु लाग्नु ।	• चिसो तथा ठण्डीबाट बच्न बाक्लो तथा न्यानो कपडा लगाउने । • काम नपरी सकभर चिसोमा ननिक्लने • हिमपात हुन थालेपछि घर बाहिर ननिस्कने ।	• न्यानो कपडा र तातो खानाको प्रवन्ध गर्ने । • आवश्यक घरायसी सामग्री हिमपात तथा शितलहर हुनु अगावै भण्डारण गर्ने ।
फागुन चैत्र	आगलागी हुरी बतास चट्याङ असिना वृष्टि	➤ गर्मी मौसम ➤ तापक्रम वृद्धि हुनु । ➤ जमीन जलेको क्रमशः अनुभवन गर्नु ➤ तातो हावा (लु) चल्नु ➤ हुरी चल्नु ।	• उचित स्थानमा पानीको भण्डारण गरि राख्ने । • हुरी बतास चलेको अवस्थामा घरबाट बाहिर ननिस्कने । • हुरीबतास नरोकिदासम्म आगो नबाल्ने • जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने	• संचारका माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने । • घरलाई किलाकाटी ठोक्ने र फुसको घर भएमा यो मौसम अगाडी नै राम्ररी बाध्ने • चर्को घाममा घर बाहिर नजाने • कृत्रिम अभ्यास गर्ने । • राहत सामग्री तथाउद्धार कोषहरू पूर्ववत रूपमा तयार गरेर राख्ने ।

सन्दर्भ सामग्रीहरू

विपद् व्यवस्थापन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण ऐन २०७४

- १) विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय निति २०७५,
- २) विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८

जिल्ला विकास योजना ३०७१/७२

दोश्रो जिल्ला आवधिक योजना २०६९/७०-२०७३/७४

स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका , २०७४

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना २०७१/०७२

जिल्ला वस्तुगत विवरण २०७१

दाङ जिल्लाको गाँउपालिका/नगरपालिका प्रोफाईल २०७४

केन्द्रिय तथ्यांक बिभाग राष्ट्रिय जनगणनाको तथ्यांकगत प्रतिबेदन २०६८

स्थानीय तहको विभाजन तथा केन्द्रहरूको बिवरण २०७३

अद्यावधिक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७२/७३ दाङ

विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६९

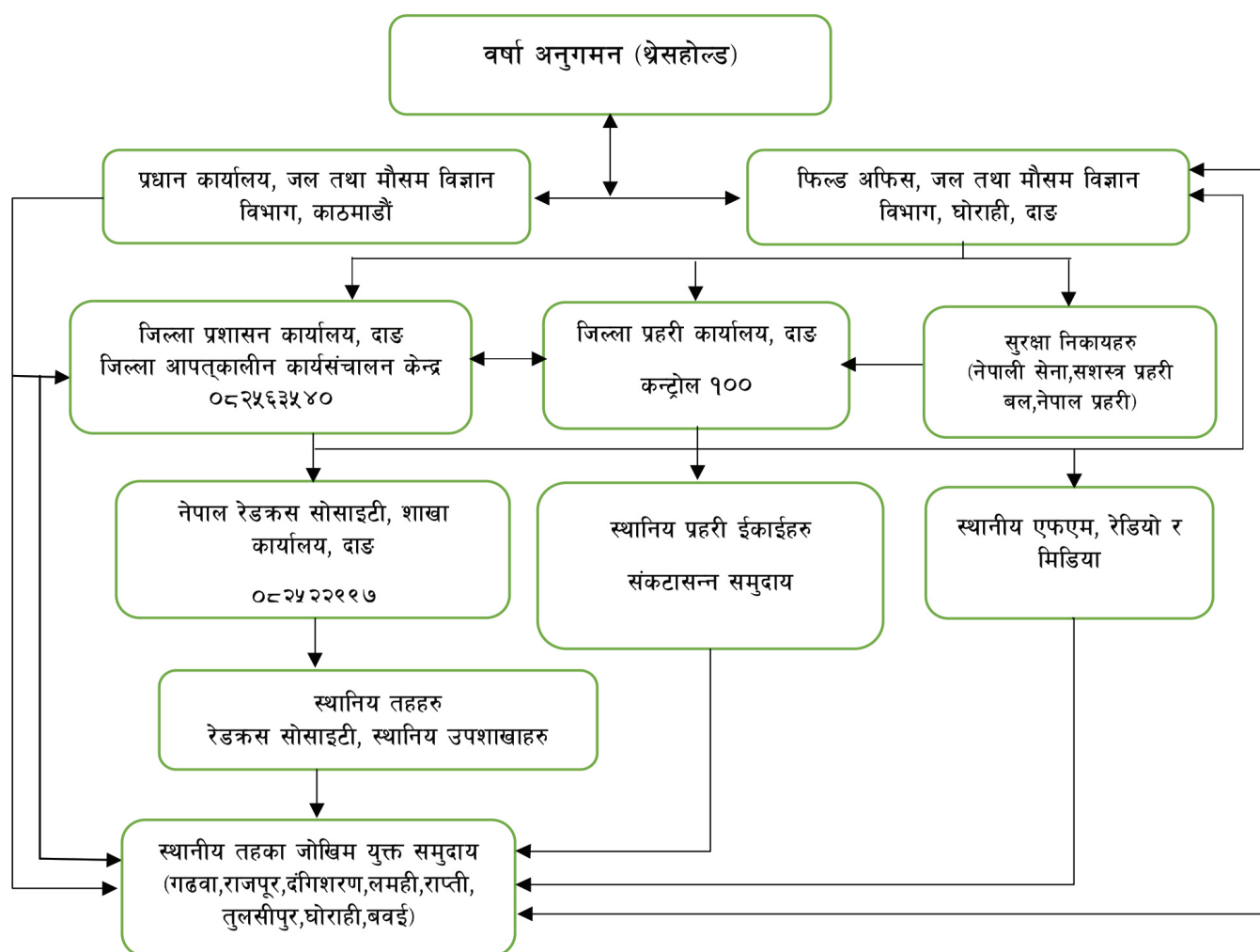
विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ (अद्यावधिक २०७४)

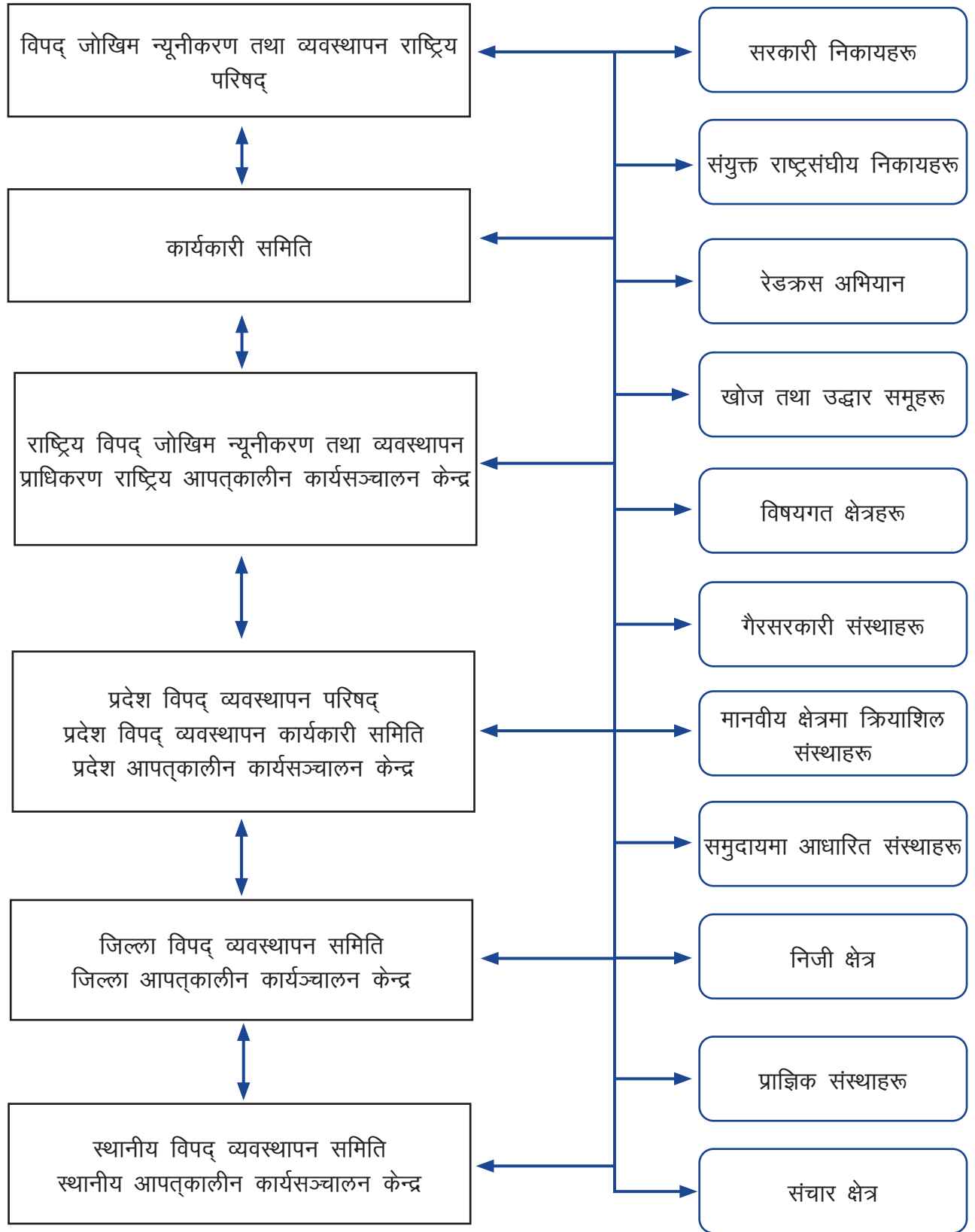
राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन बिधी २०७२

नोट- यस सम्बन्धी बिस्तृत जानकारीका लागि जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा सम्पर्क गर्न सकिने छ । यो योजनालाई सफ्ट कपी आवश्यक परेमा बिपद् जोखिम न्यूनीकरण पोर्टलमा उपलब्ध रहेको छ ।

बिपद् सम्बन्धी सूचना वेवसाईड www.drrportal.gov.np

दाडमा बाढी पूर्व सूचना प्रणाली/बिपद् सूचना संयन्त्र सञ्जाल

बिपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि विविध कृयाकलापहरु

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ पश्चिम राप्ती नदी बाढी पूर्वसूचना संचार संयन्त्र

जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान शाखा टोलफ्रि नं. : ११५५
जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेबसाइट : www.hydrology.gov.np
हावापानी फिल्ड कार्यालय घोराही : ०८२-५६००३४
बागासोती जलसतहमापन केन्द्र, खड्क बहादुर राज्ञ क्षेत्री : १८०६२१७५३८
हंसपुर वर्षा मापन केन्द्र चामा, दिलबहादुर थापा : १८६६१७०३७५
वर्षामापन केन्द्र बराबुट्टी, मिनाकुमारी खड्का : १८४१७३४७३४
अर्नवा वर्षा मापन केन्द्र, हेमन्त डाँगी : १८०९७९७३३१
गडवा वर्षामापन केन्द्र, सबित्री पाठक : १८६६९२८१७५
बगरापुर वर्षा मापन केन्द्र, शुसिला चौधरी : १८०९५७५१४८
धनुषा जलसतह मापन केन्द्र, रमा चौधरी : १८०९७९३२१८

जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ
प्रमुख जिल्ला अधिकारी मोबाइल नं. : ९८५७८०७७७
कार्यालय फोन नं. ०८२-५६०१३३
जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र (DEOC), दाङ
फोन नं. : ०८२-५६३५४०
सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी मोबाइल नं. : ९८५७८५७७७

प्रदेश आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र, सप्तरी
फोन नं. ०७१-५४९६६२
सूचना अधिकृत मोबाइल नं. ९८४१०९०३०१
टोल फ्रि नं. १६६०७५२०७०

राष्ट्रिय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र, काठमाण्डौ
टोल फ्रि नं. ११४९, ०१४२००१०५

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखा
नारायण आचार्य, सभापति
मोबाइल नं. ९८५७८२००७४
कार्यालय फोन नं. ०८२-५२३४७१, २००२२

जिल्ला प्रहरी कार्यालय, घोराही दाङ
मोबाइल नं. ९८५७८०५५५५
टोल फ्रि नं. १००

सशस्त्र प्रहरी बल नं. २९ गण भालुवाङ दाङ
मोबाइल नं. ९८५७८०२९९९
कार्यालय फोन नं. ०८२-५६१९३५

नेपाली सेना, रणसिंह दल गण घोराही, दाङ
मोबाइल नं. ९८५११२६३२७७
कार्यालय फोन नं. ०८२-५६१०६२

विषय क्षेत्रगत
निकायहरू

जिल्ला समन्वय समिति, दाङ
जिल्ला समन्वय अधिकारी
मोबाइल नं. ९८५७८८८२२२
कार्यालय फोन नं. ०८२-५६०१४४

स्थानीय एफ.एम. रेडियो
रेडियो नयाँ युग एफ.एम. : ०८२-४१७०२२
रेडियो हाइवे एफ.एम. : ०८२-४१७०६२
रेडियो राप्ती एफ.एम. : ०८२-५८०२७३
रेडियो देउखरी एफ.एम. : ०८२-५४००९८
रेडियो साभा आवाज एफ.एम. : ९८४७८२६०८८

ने रे सो उपशाखा
१. लालमटिया उपशाखा सभापति,
महेशा शर्मा : ९८५७८३१६९३
२. लमही उपशाखा सभापति,
धर्मराज शर्मा : ९८५७८४००३४
३. गडवा उपशाखा सभापति,
दयाराम यादव : ९८४७८२१२५५
४. दुनैया उपशाखा सभापति,
राजकुमार यादव : ९८४७८६८४२२

स्थानीय प्रहरी प्रमुख :
इलाका प्रहरी कार्यालय गडवा
प्र.नि. मोबाइल नं. : ९८५७८४२५००
बडा प्रहरी कार्यालय लमही
प्र.नि. मोबाइल नं. : ९८५७८९००८२
इलाका प्रहरी कार्यालय, भालुवाङ
प्र.नि. मोबाइल नं. ९८५७८९००६९
इलाका प्रहरी कार्यालय, अमिलिया
प्र.नि. मोबाइल नं. ९८५७८९००७५
प्रहरी चौकी सिसहनिया,
प्र.ना.नि. मोबाइल नं. ९८४७८५८३५४
प्रहरी चौकी गोवरडिहा
प्र.स.नि. मोबाइल नं. ९८४४००७९१८
प्रहरी चौकी बेला
प्र.स.नि. मोबाइल नं. ९८५८०३६२७७
प्रहरी चौकी मुसिनका
प्र.स.नि. मोबाइल नं. ९८६३१२००९६
अस्थाई प्रहरी पोस्ट रिहार
प्र.स.नि. मोबाइल नं. ९८४८९६३९६८

सशस्त्र प्रहरी बल सिमा सुरक्षा वेवा
लमही अर्जुनखोला
मोबाइल नं. : ९८५१२४९९७८
कार्यालय फोन नं. : ०८२-४१७०४८

रणसिंह दल गण लमही गुप्त अर्जुनखोला
मोबाइल नं. : ९८४७९०००४२
कार्यालय फोन नं. : ०८२-४१७००२

खोज उद्धार, समन्वय : ९८५७८०७७७७
खानेपानी, सरसफाई : ९८५७८३५२६
खाद्य सामग्री : ९८५८०२०४६१
स्वास्थ्य तथा पोषण : ९८५७८३४८८१
शिक्षा : ९८५७८३४५०९
अस्थायी आवास/गैहृवाह
९८५७८३१८११, ९८५७८२००७४
संरक्षण : स्थानीय तहहरू
पुनर्स्थापना, पुनर्निर्माण : ९८५७८८८२२२

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
राप्ती गाँउपालिका
अध्यक्ष : प्रकाश विष्ट
मोबाइल नं. : ९८५७८३९०१८

लमही नगरपालिका
प्रमुख : जोगराज चौधरी
मोबाइल नं. : ९८५७८२५५५

गडवा गाँउपालिका
मलमला, दिनेश देव श्रेष्ठ : ९८६१४०३४५०
बडहरा, भरत अधिकारी : ९८४७८२७३८७
पचाहा कोठरी, चन्द्र देव सुनार : ९८२२९०५७७७
खड्कपुर, धन ब. चौधरी : ९८१०८५२२१८
बोधीपुर, धर्मराज शर्मा : ९८२२४१३८५३
लोखरपुर, महेशा वि.सि. : ९८५७८३४९४३
कान्तिगाँउ, श्रीराम चौधरी : ९८०९५०५४०२
मोतिपुर, भिमसेन चौधरी : ९८०४५५१९१२

राजपुर गाँउपालिका
अध्यक्ष : शरद बुढाथोकी
मोबाइल नं. : ९८५१३३८६९

संकेतात्मक समुदायका पूर्वसूचना प्रणाली कार्यदलका संयोजकहरूको सम्पर्क मोबाइल नम्बर

राप्ती गाँउपालिका :

भालुवाङ पुरानो बजार, मोहन जि.सो. : ९८१०८८८०२९
भालुवाङ पुन्योक्त बजार, शंकर केसि : ९८४७८७५४९४४
पाखापानी, खुमलाल पोखरेल : ९८५१०८०६६२२
कटाहा, नुमका चौधरी : ९८०९८३०७००
खुर्तरिया, डिल्लीराज चौधरी : ९८६६७३४७५३
बसन्तपुर, शान्त प्रसाद चौधरी : ९८०९८२६२२२
सगरापुर, गोरख बहादुर महतरा : ९८०७९९६६५५
भगवानपुर, कमलापति चौधरी : ९८४७९०३२२७
मकौरिया, ओमप्रकाश चौधरी : ९८२९५५९६५४
भानपुर, सनिराम चौधरी : ९८६६९२५४४५
अन्तानपुर, शिवलाल भण्डारी : ९८४७९२८४५७
छोटाक सिसहनिया, जोताप्रसाद चौधरी : ९८१०८३९३४८
बगरापुर, शुसिला चौधरी : ९८०९५७५१४८

लमही नगरपालिका :

बख्तावाँउ, शान्ती चौधरी : ९८०९५१४५७१
केलिया, शिखरलाल चौधरी : ९८६६७३६६९९
रनियापुर, देवी प्रसाद चौधरी : ९८०९५५९६६८
छिगटपुर, शान्ती चौधरी : ९८१२८९४८८०
सोनपुर, देवा चौधरी : ९८६६९३०६९७
राजपुर, रेशम चौधरी : ९८०६२२८३९६

सेम्रवा, गौरी कुमाल : ९८०९८०६०२६
धुमा, कुशराज चौधरी : ९८१०८७५२४४
बुढाकिहवा, लक्ष्मी चौधरी : ९८०६२८४०९३
कोलही, नारायणी चौधरी : ९८१०८७५४४९
बलरामपुर, प्रमता चौधरी : ९८०९८७५१७
साध्यनगर, योगराज के.सो. : ९८४७९२७२३४
डिक्कपुर, रेखा चौधरी : ९८०४४९७९५
कस्यपुर, तिया चौधरी : ९८०१३८४४६८
फक्कपुर, रामलाल चौधरी : ९८६३५३९१४
दुईधरवा, अमित चौधरी : ९८१२८९९०५१
बगरापुर, शंकर घर्ती मगर : ९८०३०८२०६९
गिधनिया, अमित चौधरी : ९८०६२७२४४४
धनुषा, रमा चौधरी : ९८०९७९३२१८
खोलीगाँउ, कमला चौधरी : ९८०९५७५१५६
गुर्जिहवा, मंगल प्रसाद चौधरी : ९८४७८८५२६
बागखोली, पन्वरकली चौधरी : ९८१०८४५०७९
असानी, प्रदिप भण्डारी : ९८०९८१७४६२
पैते, बेल बहादुर चौधरी : ९८६७७६१०६१
तेलिया, जिवराज थापा : ९८४४४९०७६५४
तलिया, निरज केसी : ९८५१९९७२६७
बाडोतोल, पर्वत राज खड्का : ९८६६९३३७१८
अमेलिया, कर्ण बहादुर डाँगी : ९८०९७९१२७४

गडवा गाँउपालिका :

मलमला, दिनेश देव श्रेष्ठ : ९८६१४०३४५०
बडहरा, भरत अधिकारी : ९८४७८२७३८७
पचाहा कोठरी, चन्द्र देव सुनार : ९८२२९०५७७७
खड्कपुर, धन ब. चौधरी : ९८१०८५२२१८
बोधीपुर, धर्मराज शर्मा : ९८२२४१३८५३
लोखरपुर, महेशा वि.सि. : ९८५७८३४९४३
कान्तिगाँउ, श्रीराम चौधरी : ९८०९५०५४०२
मोतिपुर, भिमसेन चौधरी : ९८०४५५१९१२

राजपुर गाँउपालिका :

गैराचप्पा, गुप्ता चौधरी : ९८२२९१३३०९
खरदरिया, धर्मराज यादव : ९८०९७९२१९१
कातिपुवा, निरन्जन यादव : ९८१०८०२२०
फोहरा, तुल्सीराम यादव : ९८०६२००७२१
दुनैया, दिपक गिरी : ९८२२९५५७२२
जंग्रहवा, मिना भण्डारी : ९८२२९१४६७६
सालभीरी, राजु राम चौधरी : ९८४७८७७३२७
राजपुर, बल बहादुर चौधरी : ९८६६६६२०६३
गंगी, अमृत रोका : ९८२२९१९९९३
वनकट्टि, सिक्ता, मिथिलाल गुप्ता : ९८६६६४०३७१

Nepal Red Cross Society, Dang
Enhanced Community Resilience (ENCORE 22-23) Program

आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग
Nepal Red Cross Society, Dang
Enhanced Community Resilience (ENCORE 22-23) Program